

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร

ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

Group Involvement and Activities of Members in Thai City Farm Fanpage

นามผู้วิจัย นางสาวนรินทร์รัตน์ กองรัตน์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์สาวิตรี รังสิภัทร์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสิงห์ มตาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเข้าร่วมกลุ่มและการทำงานของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
Group Involvement and Activities of Members in Thai City Farm Fanpage

โดย

นางสาวนรินทร์รัตน์ กองรัตน์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นรินทร์รัตน์ กองรัตน์ 2557: การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและ
นิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ศ. 154 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง (สมาชิกแฟนเพจ) 2) ศึกษาปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจ 3) ศึกษาปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊กของสมาชิกเพจ 4) ศึกษาปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจ 5) ศึกษากิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจทำร่วมกัน 6) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกแฟนเพจจำนวน 394 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด สำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกแฟนเพจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 35.71 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ย 27,400 บาท/เดือน จำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสมาชิกแฟนเพจ 7-13 แหล่ง จำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจ 1-3 แหล่ง สมาชิกแฟนเพจส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊กโดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการทำร่วมกัน 0 -15 กิจกรรม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ รายได้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง และ กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน เพศ ระดับการศึกษา การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

Narinrat Kongrat 2014: Group Involvement and Activities of Members in Thai City Farm Fan page.
Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of
Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor:
Associate Professor Pichai Tongdeelert, Ph.D. 154 pages.

The objective of this research were : 1) to study basic demographic characteristics of Thai City Farm fanpage members (fanpage members), 2) to identify the information exposure factors of fanpage members , 3) to examine knowledge factors about facebook usage of fanpage members , 4) to illustrate involvement factors in Thai City Farm web of fanpage members , 5) to indicate activities that fanpage members involved with , 6) to test the relationship between basic demographic characteristics , information exposure factors , knowledge factors , involvement factors and activities fanpage members being involved. Samples in this research were 394 fanpage members. Data were collected by using the questionnaire. Descriptive statistic to analyze data included frequency , percentage , arithmetic mean , and Chi-square to test hypotheses .

Findings revealed that most fanpage members. were females. Average age was 35.71 years old. They attained Bachelor's degree, earned 27,400 Baht /month , received 7-13 sources of information about agriculture , exposed 1-3 sources of information about Thai City Farm. Most fanpage members gained knowledge about using facebook at the high level. On average , they expressed their opinion towards getting involved in Thai City Farm web and activities under the Thai City From web at the moderate level. They also involved with from 0-15 activities derived from the Thai City Farm. Results farm hypothesis testing revealed that age, income , information exposure about Thai City Farm, and opinion towards activities under the Thai City Farm web related to fanpage members' involvement with activities derived from Thai City Farm statistically . However , gender , educational attainment , information exposure about agriculture , knowledge about facebook usage , opinion towards getting involved in Thai City Farm web did not statistically relate to fanpage members' involvement with activities derived farm Thai City Farm .

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขจาก รศ.ดร.พิชัย ทองดีเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รศ.ดร.สาวิตรี รังสิภัทร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา ครอบครัวกองรัตน์ ครอบครัวแพเพชรทอง และ ครอบครัวอริยสุนทร และญาติๆ พี่น้อง ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ณรงค์ สมพงษ์ อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ให้ข้อมูลความรู้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก และแฟนเพจ

ขอขอบพระคุณ คุณสุภา ไขเมือง ผู้อำนวยการมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) โครงการสวนผักคนเมือง และ คุณนฤศิริ โกมลพันธุ์ เจ้าหน้าที่มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน โครงการสวนผักคนเมือง ที่อนุเคราะห์ให้ข้อมูลความรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงการสวนผักคนเมือง และให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม

ขอขอบคุณสุภาพร เกิดคำแสง ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ และเพื่อนๆ ปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตรและ เพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ขอขอบคุณสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทุกคนที่กรุณาตอบแบบสอบถามและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ ครอบครัวกองรัตน์ ครอบครัวแพเพชรทอง และ ครอบครัวอริยสุนทร ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจ และสนับสนุนทุนการศึกษามาเป็นอย่างดี ตลอดเวลาจนสำเร็จการศึกษา ญาติ พี่น้อง เพื่อนๆ คณะครูอาจารย์ทุกท่านที่คอยสั่งสอนให้ความรู้ คำแนะนำ ให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

นรินทร์รัตน์ กองรัตน์

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่ม	9
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้	14
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร	18
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	24
แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	31
แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์	37
Facebook (เฟซบุ๊ก)	39
สวนผักคนเมือง	44
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
สมมติฐานการวิจัย	54
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	55
กรอบแนวคิดการวิจัย	57
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	58
ประชากร	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กลุ่มตัวอย่าง	58
การสุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	60
การทดสอบเครื่องมือ	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	74
ผลการวิจัย	74
ข้อวิจารณ์	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	124
สรุปผลการวิจัย	124
ข้อเสนอแนะ	127
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	129
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก เอกสารขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย	134
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย	137
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบ สอบถาม	150
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	154

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	75
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข่าวสารในการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	77
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข่าวสารในการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง	79
4	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก	82
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลปัจจัยด้านการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง	85
6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลปัจจัยด้านกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง	90
7	จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการเข้าร่วม	93
8	จำนวนและร้อยละแยกตามเพศของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองและการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	จำนวนและร้อยละแยกตามอายุของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง และการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำ	102
10	จำนวนและร้อยละแยกตามระดับการศึกษาของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง และการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำ	103
11	จำนวนและร้อยละแยกตามรายได้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง และการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	104
12	จำนวนและร้อยละแยกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง และการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	105
13	จำนวนและร้อยละแยกตามการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	106
14	จำนวนและร้อยละแยกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้ facebook ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	107
15	จำนวนและร้อยละแยกตามการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	จำนวนและร้อยละแยกตามกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองกับ การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	111
17	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	126
ตารางผนวกที่		
1	ค่าความเชื่อมั่นครอนบักแอลฟาของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก	150
2	ค่าความเชื่อมั่นครอนบักแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	151
3	ค่าความเชื่อมั่นครอนบักแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง	152

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดการวิจัย

56

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้เราปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนซึ่งเชื่อมผู้คนเข้าด้วยกันได้ทั่วโลก โดยสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งกลายเป็นแหล่งแห่งการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ใหญ่ที่สุดในโลกเนื่องจากการดำเนินชีวิตกับความเชื่อมโยงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดประกอบกับอิทธิพลทางสังคมวัฒนธรรมเศรษฐกิจตลอดจนความก้าวหน้าของวิทยาการในรูปแบบต่างๆบนการพัฒนาอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นไปทางไหน ทุกคน ทุกสถานที่ต่างเต็มไปด้วยการค้นหาค้นคว้าทั้งด้านความรู้และความบันเทิง นอกจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แล้วอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ก็เป็นสังคมแห่งการสื่อสารผ่านโลกของอินเทอร์เน็ต

ความก้าวหน้าของอินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์ บนเครือข่ายโลกาภิวัตน์เกิดการพัฒนารูปแบบต่อเนื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดนวัตกรรมการสื่อสารชนิดใหม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมามีก็คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้เป็นพื้นที่สาธารณะที่สมาชิกซึ่งก็คือคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติและศาสนา ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาอาชีพและทุกกลุ่มสังคมย่อยจากทั่วโลกเป็นผู้สื่อสารหรือเขียนเล่าเนื้อหาเรื่องราวประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่สมาชิกเขียนและทำขึ้นเองหรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เครือข่ายสังคมออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ก่อให้เกิดวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีของสื่อสังคมออนไลน์หลากหลายประเภท ได้แก่ เว็บไซต์สำหรับแบ่งปันวิดีโอ (Video-sharing Sites) และผลงาน เช่น YouTube เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Sites) เช่น Facebook, Myspace และ hi5 (ทัศนันทน์ พุ่มนุช, 2012)

เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมที่ได้รับความนิยมจากชาวไทยสูงมาก จุดประสงค์หลักของเฟซบุ๊ก เพื่อต้องการสื่อสารสู่โลกกว้างและกลุ่มคนที่เรารู้จักซึ่งเชื่อมร้อยกลุ่ม

คนที่เรารู้จักให้กลายเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบดาข่ายขนาดใหญ่ไปเรื่อยๆ การใช้เฟซบุ๊กมักใช้ตามข่าวสารจากเพื่อนๆ และรับข่าวจากแหล่งที่สนใจได้ง่ายและรวดเร็วแม้กระทั่งอยากระบายความรู้สึกก็สามารถทำได้เฟซบุ๊ก จึงเป็นทั้งเรื่องราวที่เป็นส่วนตัวและเรื่องราวที่เป็นวงสนทนาย่อยๆ ในกลุ่มเพื่อนด้วยจุดประสงค์ในการสร้างเครือข่ายของเฟซบุ๊กจึงมีระบบสนับสนุนต่างๆ มากมายที่จะช่วยในการค้นหาคนที่เรารู้จัก นอกจากนี้แล้วเฟซบุ๊กยังสามารถสร้างเรื่องราวหรือบุคคลสาธารณะที่เห็นว่าจะมีผู้คนให้ความสนใจอย่างกว้างขวาง อาจเป็นได้ตั้งแต่บุคคลหรือกลุ่มคนที่สนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเหมือนกันลักษณะเช่นนี้เรียกว่าหน้าเฟซบุ๊กสาธารณะหรือแฟนเพจ (fanpage) เช่น เฟซบุ๊กสาธารณะในกรณีที่เราถูกใจในหน้าแฟนเพจเหล่านี้เท่ากับเป็นการสมัครสมาชิกแฟนเพจและแฟนเพจนี้จะส่งข่าวสารต่างๆ ให้กับผู้ใช้ที่กดถูกใจทำให้ข่าวสารในหน้าแฟนเพจ นั้นๆ ปรากฏบนเฟซบุ๊กของผู้ใช้ในทันทีซึ่งจำนวนสมาชิกจะมีการระบุไว้อย่างชัดเจน จำนวนสมาชิกที่มากแสดงให้เห็นถึงพลังของการรวมกลุ่มและดึงดูดให้บุคคลอื่นที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกเข้ามาอ่านหรือแสดงความคิดเห็นหากสารที่ได้ตอบสามารถโดนใจผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนก็จะสมัครเป็นสมาชิกในที่สุด ทำให้วงสนทनाव่อยๆ ยึดโยงเป็นดาข่ายและร้อยเรียงคน กลุ่มคนและประเด็นกิจกรรมในโลก เสมือนจริงจึงกลายเป็นพื้นที่ของการเตรียมความพร้อมของผู้คนในการดำเนินการก่อนเคลื่อนสู่กิจกรรมบนพื้นที่จริงได้อย่างลงตัว การเพิ่มสถานการณ์สื่อสารระหว่างบุคคลไปสู่ประเด็นสาธารณะที่สนใจร่วมกันในหน้าแฟนเพจเป็นการยกระดับสารให้เกิดเครือข่ายในวงกว้างยังเป็นการรวบรวมผู้คนเข้ามาร่วมถักทอเป็นเครือข่ายอย่างหลวมๆ และพร้อมต่อการขับเคลื่อนสู่กิจกรรมบนพื้นที่จริงในจังหวะเวลาหรือบริบทที่เหมาะสม (สุวิดา ธรรมณีนวงศ์ และ จักรนาท นาคทอง, 2012)

สำหรับในภาคการเกษตรแล้วหลายสิบปีที่ผ่านมามีวิถีชีวิตของคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะสังคมเมืองที่คนส่วนใหญ่หันมาพึ่งพาตลาดฝากท้องกับการซื้อกินมากขึ้นประกอบกับอาศัยอยู่ท่ามกลางตึก บ้านและวิถีชีวิตอันวุ่นวายในเมืองอาจทำให้หลายคนคิดว่าเรื่องการปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคเองเป็นเรื่องไกลตัวและยากจะเป็นจริงจนวัฒนธรรมนี้เริ่มสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย ข้อมูลการสำรวจของกรุงเทพมหานคร ในปี 2550 พบว่า มีอาคารและสิ่งก่อสร้างพื้นที่รกร้างที่ขาดการดูแลจากเจ้าของมากถึง 7,226 แปลง ซึ่งคิดเป็นเนื้อที่ถึง 4,374 ไร่ ซึ่งพื้นที่รกร้างเหล่านี้มักกลายเป็นแหล่งมั่วสุมและกลายเป็นสถานที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอาชญากรรมต่างๆ มากมาย บางแห่งก็กลายเป็นที่ทิ้งขยะเป็นแหล่งบ่มเพาะมลพิษ อีกทั้งยังพบว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอัคคีภัยด้วย (โครงการสวนผักคนเมือง, ม.ม.ป)

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการคิดค้นนวัตกรรมการปลูกผักใหม่ๆหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อจำกัดของคนเมืองโดยเฉพาะด้านพื้นที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำเกษตรบนพื้นปูน การทำสวนผักดาดฟ้า การทำสวนแนวตั้งหรือสวนลอยฟ้า นอกจากนี้หากพิจารณาดีๆ ยังพบว่าในเมืองยังมีพื้นที่ที่ถูกทิ้งร้างอย่างไร้ประโยชน์จำนวนไม่น้อย ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นสวนผักได้ จากการตระหนักถึงศักยภาพของคนเมือง และตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกผักสวนครัว ซึ่งนอกจากจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพ ทำให้มีอาหารปลอดภัยไว้บริโภคเองแล้ว การปลูกผักไว้บริโภคเองยังมีส่วนช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน ทำให้พึ่งตนเองทางอาหารได้มากขึ้น ที่สำคัญกิจกรรมปลูกผักยังก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านความสัมพันธ์ ซึ่งมีผักเป็นตัวสานสายใยทั้งระหว่างคนในครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน และสังคม ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง การนำทรัพยากรเหลือใช้ในท้องถิ่น รวมถึงขยะในครัวเรือนมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวอันเป็นทั้งแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และช่วยคลายเครียดให้กับคนเมืองได้อย่างดี

การนำความก้าวหน้าของอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร โครงการสวนผักคนเมืองถือว่าเป็นนวัตกรรมของการเกษตรอีกหนึ่งโครงการที่มีความทันสมัย เนื่องจากเป็นการปลูกผักใหม่ๆหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อจำกัดของคนเมืองซึ่งสามารถพัฒนาเป็นสวนผักได้ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกผักไว้บริโภคเองของคนเมือง มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) ร่วมกับสำนักงานกองทุนการสนับสนุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และองค์กรภาคีต่างๆจึงได้ริเริ่มโครงการสวนผักคนเมืองขึ้นเพื่อให้มีการอบรมขยายความคิดและพัฒนาให้เกิดการปฏิบัติในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้งานสวนผักคนเมืองเกิดเป็นรูปธรรมและมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงสร้างสรรค์สังคมเมืองให้ดีขึ้น ทั้งนี้โครงการสวนผักคนเมืองได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยในยุคปัจจุบันมาเผยแพร่ในด้านของการเกษตรคือการเข้าร่วมแฟนเพจใช้ชื่อสวนผักคนเมือง โดยมีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมกลุ่มเป็นจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆของแฟนเพจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้รับความรู้ ข่าวสาร และกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการเกษตรได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว และทันสมัยมากขึ้น

ในเรื่องของการเกษตรแล้วการนำเฟซบุ๊กเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเรื่องที่ใหม่น่าสนใจและยังไม่พบการวิจัยในเรื่องนี้และสวนผักคนเมืองก็มีความแปลกใหม่เป็นนวัตกรรมทางการเกษตรที่เพิ่งเกิดขึ้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปปรับใช้และ

พัฒนาประสิทธิภาพของการทำการเกษตรและการสื่อสารผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ให้มีความก้าวหน้าและความทันสมัยเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกและทันต่อเหตุการณ์ไม่แพ้กับภาคอื่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
4. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง
5. เพื่อศึกษาการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการเปิดรับข่าวสาร ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน
7. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มและในการทำกิจกรรมบนเพจสวนผักคนเมือง

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแนวทางการเผยแพร่ข่าวสารด้านเกษตรและสวนผักคนเมือง รวมทั้งเป็นประโยชน์ให้แก่ ผู้ที่มีความสนใจที่จะทำการเกษตรในเมืองโดยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กเป็นสื่อกลาง ผลการวิจัยสามารถวางแผนพัฒนากลยุทธ์ทางด้านการสื่อสารในการเชื่อมต่อระหว่างสังคมออนไลน์ที่มีความนิยมในยุคปัจจุบันกับการเกษตร นำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพให้แก่ผู้ดูแลเพจ (Administrator) และ ผู้เข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา : การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

ขอบเขตด้านประชากร : ขอบเขตของประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ ประชากรซึ่งเข้าร่วมกลุ่มแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 25,431 คน (ณ วันที่ 13 ตุลาคม 2556)

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ไว้ดังต่อไปนี้

เฟซบุ๊ก หมายถึง บริการอินเทอร์เน็ต บริการหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารและร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการตั้งประเด็นถามตอบ โปสเตอร์ ภาพ วิดีโอ เขียนบทความ หรือบล็อก แชทคุยกัน เล่นเกมส์ ซึ่งดำเนินการภายใต้โดเมนเนม www.facebook.com

แฟนเพจ หมายถึง ช่องทางที่เป็นส่วนหนึ่งของเฟซบุ๊ก สามารถสร้างเรื่องราว หรือบุคคลสาธารณะที่เห็นว่าจะมีผู้คนให้ความสนใจอย่างกว้างขวาง อาจเป็นได้ตั้งแต่บุคคลหรือกลุ่มคนที่สนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเหมือนกันลักษณะเช่นนี้เรียกว่าหน้าเฟซบุ๊ก สาธารณะหรือแฟนเพจ

สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง หมายถึง ผู้ที่เข้าร่วมแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กโดยการกำไร (ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2553 – วันที่ 13 ตุลาคม 2556)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

อายุ หมายถึง จำนวนปีเต็มของสมาชิกแฟนเจสวนผักคนเมือง ซึ่งนับจากปีที่เกิดจนถึงวันที่ให้ข้อมูล อายุเกิน 6 เดือนให้ปัดเป็น 1 ปีเต็ม หน่วยเป็นปี

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของสมาชิกแฟนเจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินของสมาชิกแฟนเจ สวนผักคนเมืองได้รับหน่วยเป็นบาทต่อเดือน

ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร หมายถึง จำนวนการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง

จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร หมายถึง จำนวนประเภทของสื่อที่สมาชิกแฟนเจสวนผักคนเมืองเปิดรับเกี่ยวกับการเกษตร คือ 1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต 2) สื่อกิจกรรม ได้แก่ การนิทรรศการ การจัดกิจกรรม การประชุม การสาธิต การทัศนศึกษา การรณรงค์ 3) สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน บุคคลในครอบครัว เจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคเอกชน และ 4) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เอกสารประชาสัมพันธ์

จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง หมายถึง จำนวนประเภทของสื่อที่สมาชิกแฟนเจสวนผักคนเมืองเปิดรับเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง คือ 1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต 2) สื่อกิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ การจัดกิจกรรม การประชุม การสาธิต ทัศนศึกษา การรณรงค์ 3) สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน บุคคลในครอบครัว เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน และ 4) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร แผ่นพับ

ปัจจัยด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก

ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก หมายถึง ความรู้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองด้านการใช้เฟชบุ๊ก ได้แก่ การใช้งานเฟชบุ๊ก การติดต่อสื่อสารบนเฟชบุ๊ก และ การใช้เฟชบุ๊กแฟนเพจ

ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ หมายถึง การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองและกิจกรรมที่ทำบนแฟนเพจสวนผักคนเมือง

การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ด้านความพอใจ ด้านความเชื่อมั่น และความมั่นคงของกลุ่ม ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ ด้านธุรกิจ

กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการทำกิจกรรมในเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การกดไลค์โพส การแชร์ข้อความ การแสดงความคิดเห็น ในเพจสวนผักคนเมือง

การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน หมายถึง จำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการเข้าร่วม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ผู้จัดทำได้ทำการรวบรวมแนวคิดต่างๆและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบเป็นแนวทางในการศึกษาโดยกำหนดหัวข้อเรื่องไว้ เรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่ม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
5. แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
6. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมออนไลน์
7. เฟซบุ๊ก
8. สวนผักคนเมือง
9. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่ม

ความหมายของกลุ่ม (group)

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556) ได้กล่าวว่ากลุ่มเกิดจากการที่บุคคล 2 คน รวมตัวกันมีปฏิสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อกัน สมาชิกจะต้องยอมรับข้อปฏิบัติของกลุ่มโดยในกลุ่มต้องมีเป้าหมายและการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตรงกัน

กลุ่ม หมายถึง การเกี่ยวข้องกันระหว่างคนสองคนหรือมากกว่าโดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันทำให้เขาเรียนรู้ว่าพวกเขาเป็นสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอย่างแท้จริง (Pualus, 1989 cited Baron and Byrne, 1994)

ประเภทของกลุ่ม

1. กลุ่มบัญชาการ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาในองค์กรอย่างเป็นทางการ โดยกลุ่มเหล่านี้จะมีผู้บังคับบัญชาเป็นลำดับชั้น
2. กลุ่มงาน เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งของงานโดยไม่ต้องอยู่ใต้ผู้บังคับบัญชา
3. กลุ่มสนใจ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคลที่มีความคุ้นเคยและมีความสนใจในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน
4. กลุ่มไม่เป็นทางการ เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวของบุคคลที่มีความต้องการทางด้านสังคมที่เหมือนกัน โดยอาจมีเหตุผลมากกว่าหนึ่งเหตุผลก็ได้
5. กลุ่มที่เป็นทางการ เป็นกลุ่มที่ถูกกำหนดขึ้นโดยองค์กรเพื่อการทำงานและภารกิจที่ได้รับการมอบหมาย (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556)

สาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่ม

ตามหลักธรรมชาติแล้วมนุษย์ไม่สามารถอยู่ลำพังคนเดียวได้ต้องมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เนื่องจากต้องมีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกัน นอกจากนี้แล้วการรวมกลุ่มมีหลายปัจจัย ได้แก่ เข้ากลุ่ม เพื่อต้องการที่จะเผยแพร่ความคิด ต้องการแสวงหาความรู้ ต้องการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มกัน 4 ประการ ดังนี้ (Engle and Snellgrove, 1974)

1. มีความพึงพอใจในกิจกรรมนั้น ในการเข้าร่วมกลุ่มจะต้องมีกิจกรรมประจำกลุ่ม โดยจะมีลักษณะเด่นของกลุ่ม เช่น กลุ่มเลี้ยงแมว กลุ่มการปลูกมะพร้าว กลุ่มนักร้อง เป็นต้น เนื่องจากผู้เข้าร่วมกลุ่มมีความรักในกิจกรรมกลุ่มนั้นอยู่แล้ว ทำให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะได้ทำในกิจกรรมที่รักแล้วเขายังได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การเข้าร่วมกลุ่มดังกล่าวไม่เพียงแต่ให้ความเพลิดเพลิน หรือได้รับความรู้ความเข้าใจ ยังจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นทางจิตใจ ซึ่งอาจนำไปพัฒนาตนเองได้ (Baron and Byrne, 1994)

2. มีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มแล้ว จะทำให้รู้สึกว่ามีความมั่นคงปลอดภัยที่มีที่ยึดเหนี่ยว เช่น ด้านกำลังใจ การร่วมกันทำงาน ดังนั้นเมื่อเรามีกลุ่มจะทำให้การทำงานมีกำลังใจมากขึ้น มีความมั่นคงปลอดภัยและมีความเชื่อมั่นว่าในการทำงานหลายคนเป็นกลุ่มผลงานจะออกมาได้ประสิทธิภาพที่ดี

3. เพื่อเพิ่มสถานภาพศักยภาพของตนเอง การรวมกลุ่มนี้อาจจะมีผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มหลายระดับ บางคนฐานะดี บางคนความรู้ดี บางคนการศึกษาสูง บางคนมีชื่อเสียงโด่งดังในสังคม ดังนั้นเมื่อเข้ามาในกลุ่มเดียวกัน ก็ถือว่าเป็นการยกระดับของตัวเอง คือทำให้มีสังคมที่กว้างขวางขึ้น ยิ่งถ้ามีผลงานดีเด่นก็จะทำให้เกิดการยอมรับของกลุ่ม ซึ่งในสังคมปัจจุบันนี้มีคนที่จะปฏิบัติกันมากอันเป็นความภูมิใจของมนุษย์ซึ่งเป็นลักษณะความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน

4. เพื่อจุดประสงค์ทางธุรกิจ บุคคลที่เข้าร่วมกลุ่มนี้มีหลายระดับ กลุ่มบางกลุ่มอาจเหมาะสมกับบุคคลบางประเภทเท่านั้น เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีจุดประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจบ่อยครั้งที่คนกลุ่มจะมุ่งหวังผลประโยชน์ด้วยเหตุผลที่ว่าไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามลำพังได้ (Baron and Byrne, 1994)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกลุ่ม

1. การรับรู้และการคาดหวังต่อบทบาท กลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีบทบาทแตกต่างกันออกไปซึ่งแต่ละบทบาทได้ถูกเลือกขึ้นมาจากบุคลิกภาพที่เหมาะสมและความสามารถของแต่ละคนซึ่งมีการแบ่งบทบาทของสมาชิกออกเป็น 9 บทบาทดังนี้ ผู้นำ ผู้คอยตักเตือน ผู้ปฏิบัติงาน ผู้สร้างสรรค์ความคิด ผู้จัดหาทรัพยากร ผู้ประเมินและติดตามผล ผู้สนับสนุน ผู้เก็บงานที่ตกค้าง ผู้เชี่ยวชาญ
2. บรรทัดฐาน ภายในกลุ่มต้องมีบรรทัดฐานของกลุ่มสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎระเบียบในการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อควบคุมความประพฤติของสมาชิกภายในกลุ่ม เช่น บรรทัดฐานเกี่ยวกับการพูด การแสดงออก ซึ่งแต่ละบรรทัดฐานขึ้นอยู่กับแต่ละวัตถุประสงค์ของกลุ่มอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ หากสมาชิกในกลุ่มไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกลุ่มอาจทำให้กลุ่มต่อต้านหรือปฏิเสธจากกลุ่มได้
3. สถานภาพภายในกลุ่ม คือ ปัจจัยที่กำหนดสถานภาพของสมาชิก ได้แก่ การมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ความสามารถหรือช่วยเหลือให้บรรลุเป้าหมายได้ และคุณลักษณะประจำตัวของสมาชิก ยกตัวอย่างเช่น ผู้ที่มีสถานภาพในกลุ่มสูงกว่ามักจะได้รับความเกรงใจจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม
4. ขนาดของกลุ่ม ขนาดของกลุ่มจะแปรผันตามจำนวนสมาชิกของกลุ่ม ขนาดของกลุ่มจะใหญ่เมื่อมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ขนาดของกลุ่มมีผลต่อความร่วมมือกันภายในกลุ่ม ผลงานจะมีประสิทธิภาพดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือกับบุคคลภายในกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่
5. ภาระงานของกลุ่ม ลักษณะงานที่ซับซ้อนและเป็นงานที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันจะเหมาะสมสำหรับกลุ่ม ส่วนงานที่ง่ายและเป็นอิสระไม่เหมาะสมกับงานกลุ่ม

6. ความเหนียวแน่นของสมาชิกภายในกลุ่ม การเกาะกลุ่มกันของสมาชิกคือความผูกพันกันของสมาชิก หากสมาชิกในกลุ่มใดมีการเกาะกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นจะทำให้กลุ่มมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นด้วย (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556)

พัชนี วรกวิน (2524) กล่าวว่าแต่ละคนจะได้รับความพึงพอใจจากแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน แต่ละกลุ่มดำเนินงานได้เนื่องจากอิทธิพลของกลุ่มที่มีต่อสมาชิกในการจัดการกับกลุ่มจะได้รับการพิจารณาดังนี้

1. ลักษณะกิจกรรมของกลุ่ม
2. ความสะดวกในการใช้เครื่องมือต่างๆในการดำเนินงาน เพื่อให้ในกิจกรรมเหล่านั้นประสบความสำเร็จ
3. วัตถุประสงค์ที่แน่นอนของกลุ่ม
4. การรับผิดชอบในการทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่สมาชิกควรมี
5. ระบบการดำเนินการหรือกระจายงานของกลุ่ม

ในการดำเนินงานของกลุ่มนั้นจะต้องมีการปฏิบัติงานเพื่อให้สมาชิกทำตามหรือปฏิบัติตามแนวทางของกลุ่ม โดยวิธีเหล่านี้จะเป็นเหมือนแรงผลักดันที่จะมีผลต่อการตัดสินใจของสมาชิกว่าควรทำอะไร ซึ่งได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการคล้อยตามและการยินยอม

การคล้อยตาม

นักจิตวิทยามีความเชื่อว่าเมื่อบุคคลรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ตามแล้วสมาชิกส่วนใหญ่ยอมแสดงออกในลักษณะที่คล้อยตามกันไป ถ้าจำนวนสมาชิกมีการทำขึ้นมาเรื่อยๆก็จะมีการทำตามกันมากขึ้น ซึ่งบางคนอาจไม่รู้ตัวว่าโดนอิทธิพลของกลุ่มครอบงำ (ถวิล ธาราโกชน 2548, อ้างถึง Asch, 1957) ได้อธิบายการคล้อยตาม ว่าเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่

มีการแสดงของบุคคลที่ขาดอิสระในการแสดงพฤติกรรม เป็นผลที่ทำให้ต้องแสดงพฤติกรรมออกมาที่เลียนแบบคนอื่น ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เลียนแบบผู้อื่น ค่าการคล้อยตามจะมีแนวโน้มให้บุคคลเกิดการกระทำขึ้นอยู่กับการจูงใจต่างๆรอบตัว อาทิเช่น การคล้อยตามข้อมูล ในระยะเริ่มแรกมีแนวคิดเกี่ยวกับการคล้อยตามคือได้รับพฤติกรรมทางสังคม ทำให้เกิดพฤติกรรมไปทางเดียวกันกับสังคม แต่เมื่อไม่นานมานี้มีการคล้อยตามในแนวใหม่ว่า การคล้อยตามเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยมีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ อาสช์ (Asch) อธิบายถึงวิธีการต่างๆที่จะทำให้แรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจในการรับรู้เกี่ยวกับความแตกต่างที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้เกิดขึ้นจากอิทธิพลของสังคม โดยมีการพูดถึงการรับรู้ การตัดสินใจ เป็นระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการค้นหาแรงจูงใจในข้อมูลที่มีต่อการคล้อยตามและการกระทำว่าเป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการค้นหาแรงจูงใจในการตกลง

องค์ประกอบที่มีผลต่อการคล้อยตาม

บุคคลสามารถเกิดการคล้อยตามหรือไม่คล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเสมอไป ซึ่งปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสรุปไว้ 3 ประการ Bernstein *et al.* (1994)

1. ความคลุมเครือของสถานการณ์ การที่บุคคลจะแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจต่างๆ ถ้ามีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ย่อมทำให้ยากแก่การตัดสินใจ แต่ถ้ามีการแสดงออกถึงสิ่งนั้นอย่างชัดเจน ย่อมง่ายแก่การตัดสินใจได้
2. ความเป็นหนึ่งเดียวกันและจำนวนของส่วนใหญ่ การคล้อยตามในระดับที่ดีที่สุดของการรวมกลุ่มอยู่ราวประมาณ 3 ถึง 4 คน แต่ในสถานการณ์บางครั้ง ขนาดของกลุ่มใหญ่อาจมีการคล้อยตามมากกว่ากลุ่มขนาดเล็ก ในขณะที่เดียวกันความเป็นหนึ่งเดียวของบุคคลในกลุ่มความเหนียวแน่นของสมาชิก เป็นการแสดงออกซึ่งความผูกพันกันของสมาชิกในกลุ่มทำให้มีความเหนียวแน่นในกลุ่มสูง
3. คุณลักษณะของบุคคล ในเกือบทุกสถานการณ์เราอาจพบบุคคลที่คล้อยตามกันมากกว่าคนอื่นและอาจพบบางคนมักคล้อยตามเสมอ สถานภาพทางสังคมก็เป็นอีกหนึ่งที่ทำให้เกิดการคล้อยตาม ในด้านความเป็นอยู่ของแต่ละคนหรือแต่ละสังคม เนื่องจากบางคนอาจจะยังไม่มี

ความคิด จินตนาการ ที่เป็นของตนเอง จึงทำให้พฤติกรรมแสดงออกมาตามที่เห็นว่าพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ

การยินยอมหรือการยอมทำตาม

David and Harari (1974) การยินยอมเป็นเหมือนการคล้อยตามอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของคน เป็นการทำตามโดยที่อาจมีการขัดแย้งกับจิตใจแต่ต้องทำตามเนื่องจากให้สอดคล้องกับบุคคลในสังคม ซึ่งเป็นลักษณะที่เน้นให้บุคคลหนึ่งยอมรับอิทธิพลของคนอื่นๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงคำพูดหรือทำสิ่งต่างๆ เนื่องจากผู้ที่ขอร้องเราเป็นบุคคลสำคัญกับเรา เทคนิคที่ทำให้บุคคลยอมทำตามนี้มีกลวิธีหลายอย่าง ดังนี้

1. เทคนิคหลวมตัวไปแล้ว เป็นเทคนิคที่เกี่ยวกับการขอร้องให้ทำเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ต่อจากนั้นก็มีการขอร้องให้ทำเรื่องใหญ่ๆ ซึ่งทำให้การขอร้องและประสบความสำเร็จง่ายขึ้น
2. พฤติกรรมได้น้อยดีกว่าไม่ได้เลย เทคนิคนี้จะเริ่มต้นด้วยการขอร้องให้ทำในสิ่งที่ใหญ่มากหรือเกินความสามารถจนบุคคลต้องปฏิเสธ จึงต้องยอมรับคำขอร้องที่เล็กกว่าและสามารถทำได้ ถือว่าได้มาเล็กน้อยยังดีกว่าการไม่ได้อะไรเลย
3. วิธีการขอคืบจะเอาศอก เทคนิคนี้เป็นการขอร้องในตอนแรกที่สามารถขยายออกได้ หลังจากมีการยอมรับในสิ่งที่ขอร้อง คือเมื่อขอให้ทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้แล้วจากนั้นอาจมีการต้องการเพิ่มอีกโดยอาจไม่พอใจในสิ่งที่มี หรืออาจไม่เพียงพอทำให้ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติม

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

ความหมายของการรับรู้

กัลยา อรรถวิเวก (2544) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่สมองแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากการสัมผัส โดยอาศัยประสบการณ์เดิมมาช่วยในการแปลความหมาย ดังนั้นการรับรู้จึงเกี่ยวกับสิ่งเร้า อวัยวะรับสัมผัสและการแปลความหมาย

กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2552) กล่าวว่า การรับรู้คือกระบวนการที่บุคคลใช้สมอง แปลความหมายสิ่งเร้าเมื่อได้รับการสัมผัสโดยอาศัยความจำ ความคิดและแปลความหมายนั้นๆ

Boron (1989) การรับรู้ คือ การนำพื้นฐานประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาจัดระบบข้อมูลและตีความออกมาในลักษณะต่างๆตามข้อมูลนั้นๆ

รัชนี พนิกุล (2554) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง ขบวนการประมวลและตีความ ข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่ได้จากความรู้สึกรู้สึก ส่วนความรู้สึกรู้สึกเกิดจากการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึกซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง การรู้สึกรู้สึกจึงมีลักษณะง่ายตรงไปตรงมาไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของการเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ ฯลฯ ส่วนการรับรู้จะเป็นขบวนการต่อไปคือตีความจากสิ่งที่ได้รับจากการรู้สึกรู้สึกออกมาให้มีความหมายว่า สิ่งที่เราเห็นอยู่คืออะไร เสียงที่ได้ยินคือเสียงอะไร การรับรู้จึงมีเรื่องของจิตวิทยา คือการเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ ฯลฯ เข้ามามีบทบาทร่วมอยู่ด้วย

กระบวนการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่สามารถเกิดจากความรู้สึกรู้สึก คือ เมื่อประสาทสัมผัสกับความรู้สึกรู้สึกได้รับการกระตุ้นส่งผ่านข้อมูลไปสู่ระบบประสาทที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อแปลความหมาย ซึ่งอาจจะมีการประมวลผลเดิมที่ผ่านมามาซึ่งมาจากความทรงจำเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการรับรู้ (สุวรี ศิวะแพทย์, 2549)

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

จำเนียร ช่างโชติ และคณะ (2515) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ไว้ ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้รับรู้ มีผลทำให้การรับรู้ของคนเราแตกต่างกันไปที่สำคัญ ได้แก่ ความต้องการ หรือแรงขับ ทักษะคติ บุคลิกภาพ และ การปรับตัวส่วนบุคคล

2. ความใส่ใจและการรับรู้ ปกติเราจะไม่รับรู้หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าทั้งหมด จุลรวมของการรับรู้ต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง คือ ความใส่ใจหรือความตั้งใจ ซึ่งเราจะเลือกเฟ้นเฉพาะที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของเรา

3. การเตรียมพร้อมที่จะรับรู้ เมื่อบุคคลอยู่ในสภาพการเตรียมพร้อมจะช่วยให้บุคคลสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งที่เกิดขึ้นได้ และเตรียมพร้อมในการเตรียมตัวเองอย่างเต็มที่ ต่อการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองออกมาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสถานการณ์นั้นๆ

4. ความต้องการและแรงจูงใจ คนเรามักจะเลือกให้ ความสนใจต่อสิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ หรือความต้องการของตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่รับไม่ได้รับการตอบสนอง

5. ความต้องการและคุณค่า สิ่งที่เราได้รับนั้นอาจถูกกำหนด ขึ้นมาจากการต้องการและคุณค่าส่วนตัว เพื่อตีความหมายของสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะรับรู้

6. บุคลิกภาพของบุคคลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ ลักษณะของบุคลิกภาพที่ไม่เหมือนกันย่อมรับรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางสังคม และการรับรู้สิ่งเร้าที่ปรากฏไม่ชัดเจนแตกต่างกันเสมอ

7. ประสบการณ์เดิม ประสบการณ์เดิมหรือพื้นฐานความรู้เดิม ในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ย่อมมีผลต่อการตีความของสิ่งที่เรารับรู้

Julia (1999) ได้กล่าวถึงปัจจัยหลายอย่างที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการรับรู้ของเรา ซึ่งทำให้คนเรามองสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกันดังนี้

1. ปัจจัยทางกายภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนเรารับรู้ต่างกัน ถ้าคนเรามีความสามารถในการใช้อวัยวะรับสัมผัสไม่เท่ากัน อาจจะโดยบกพร่อง หรือ มาตรการฝึกฝนก็ตามย่อมทำให้ความสามารถในการรับสิ่งเร้ามีประสิทธิภาพไม่เท่ากันไปด้วย และการที่มีปริมาณ หรือคุณภาพในการรับเข้ามาไม่เท่ากัน ปริมาณ หรือคุณภาพของข้อมูลที่จะใช้วิเคราะห์ก็ไม่เท่ากัน แม้จะได้ยินเสียงหรือ สัมผัสได้ แต่ก็ไม่สามารถระบุรูปทรงที่ถูกต้องได้

2. ปัจจัยด้านอายุ คนเราเมื่ออายุมากขึ้น ประสบการณ์ก็มากขึ้น มุมมองต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวก็เปลี่ยนไป ตอนอายุน้อยเราอาจจะตัดสินใจทำอะไรง่าย เปลี่ยนใจง่าย แต่พออายุมากขึ้นเรา จะมีความสุขรอบคอบมากขึ้น ใช้เหตุผลมากขึ้น คิดถึงความเป็นไปได้ คิดถึงใจเขาใจเรา และ สังคมรอบข้างมากขึ้น

3. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนในสังคมรับรู้ต่างกัน คนต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา ต่างวิถีชีวิต ย่อมมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปด้วย เช่นคนชนบทมีวิถีชีวิต เรียบง่าย ค่อยเป็นค่อยไป ขาดเหลือก็พึงพาวาศัยกันได้ แต่ในสังคมเมือง โดยเฉพาะเมืองใหญ่ ๆ วัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบใหม่ที่เรียกว่า Modern Western Culture ได้เข้ามามีบทบาทในการคิด และการกระทำของคนเป็นอย่างมาก ทุกคนยึดติดกับความคิดที่ว่าทุกอย่างต้องสะดวกสบาย ทุก อย่างต้องรวดเร็ว

4. ปัจจัยทางด้านบทบาททางสังคม โดยปกติคนเรามีบทบาทอะไรก็มักจะมีหน้าที่ควบคู่ กันเสมอ และสังคมโดยทั่วไปก็จะแสดงความคาดหวังในบทบาทนั้นๆด้วยอาจจะเป็นบทบาททาง อาชีพหรือบทบาทโดยวิถีชีวิตหรือแม้แต่บทบาททางสังคมซึ่งโดยปกติลักษณะอาชีพที่ต่างกันจะทำให้คนเรามีความสนใจต่างกันมีอาชีพอะไรก็มักจะสนใจใคร่รู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อ อาชีพของตนมากกว่าเรื่องอื่นๆ ที่ไกลตัว บทบาทในสังคมอื่นๆ ก็ทำให้คนมองต่างกัน คิดต่างกัน ได้

5. ความสามารถในการรับรู้ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงและตีความสิ่งที่ ได้รับรู้อย่างมีความหมาย ซึ่งแต่ละคนมีความสามารถไม่เท่ากันอาจจะเนื่องด้วยความสามารถทาง สติปัญญาอารมณ์ และสังคมไม่เท่ากัน หรือแม้แต่การได้รับการฝึกฝนพัฒนาดังจะเห็นว่าบางคนไม่ ชับช้อน แต่บางคนคิดหลายชั้นลุ่มลึกบางคนคิดสุดโต่งไม่ยอมเปลี่ยนแปลงบางคนยึดหยุ่นได้ตาม สถานการณ์ บางคนคิด หรือตีความเท่าที่เห็น หรือ ที่ปรากฏบางคนคิดเชื่อมโยงอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต มาร้อยเรียงจนได้รับคำชมว่ามีความคิดเป็นผู้ใหญ่

การรับรู้ด้วยการจัดกลุ่ม

เป็นการอธิบายความหมายของการรวมตัวเป็นกลุ่มทำให้สิ่งเร้าเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในลักษณะต่างๆ

1. ความใกล้ชิดกัน คือการจัดระยะใกล้กันถูกจัดอยู่ในกลุ่มหรือประเภทเดียวกัน
2. ความคล้ายคลึงกัน คือสิ่งเร้าหรือคุณสมบัติมีความคล้ายคลึงกันอาจจะมีเหมือนกันโดยตรงแต่มีบางลักษณะที่เหมือนกันทำให้ถูกจัดเรียงอยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน
3. ความต่อเนื่อง สิ่งเร้ามีการวางตัวในลักษณะต่อเนื่องกัน เช่น ข้อมูลที่ไม่แยกเป็นส่วนย่อยๆ มักจะถูกรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน
4. การเชื่อมโยง จะต้องมีการนำสิ่งเร้าที่มีความขาดช่วงหรือช่องว่างมาเชื่อมโยงกันเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ (Matlin, 1995)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

ความหมายของการสื่อสาร

ความหมายของการสื่อสารมีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย กล่าวคือ

Shimp (2003) ให้ความหมายว่า กระบวนการของผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีต่อกันมีการทำงานร่วมกัน

การสื่อสารหมายถึง การถ่ายทอดความคิดข่าวสาร และทัศนคติต่างๆจากบุคคลไปสู่บุคคล แต่ความหมายที่ใช้กันต่อมากล่าวถึงการสื่อสารที่ให้หมายรวมถึงช่องทางของการถ่ายทอดจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งด้วย (Williams, 1977)

พัชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒนาบุญม และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์, (2541) การสื่อสาร หมายถึง การสื่อความหมายไปในทางใดด้านหนึ่ง มีทั้งลักษณะของการส่งสารและการรับสาร

ซึ่งเกิดภายในตัวเอง ระหว่างผู้หนึ่งกับผู้หนึ่ง หรือระหว่างกลุ่มกับกลุ่ม ภายในสภาพแวดล้อมๆ ต่างๆที่เกิดขึ้น

Bereelson and Steiner. (1964) ได้สรุปคำว่าสื่อสารคือ กระบวนการที่มีการถ่ายทอด ข่าวสาร ความคิด ข้อมูลต่างๆ ผ่านจากผู้รับสารไปยังผู้รับสาร

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 :1200 ให้ความหมายไว้คือ การนำ ข้อความหรือถ้อยคำหรือหนังสือ เป็นต้น ของฝ่ายหนึ่งส่งให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีสื่อนำไป

ชาญนริศ บุญพารอด (2554) ได้ให้ความหมายไว้คือ เป็นกระบวนการที่ใช้ในการถ่ายทอด ความคิดของผู้ส่งสารในรูปแบบของสารเพื่อส่งไปยังผู้รับสาร โดยมีปฏิกิริยาย้อนกลับจากผู้รับสาร ทำให้ผู้ส่งสารทราบว่า ผู้ส่งสารและผู้รับสารเกิดความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

Osgood (1954) ได้กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึง การใช้สื่อซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างสอง ฝ่ายคือผู้รับสารและผู้ส่งสารโดยผู้ส่งสารจะมีอิทธิพลมากกว่าผู้รับสาร

กล่าวโดยสรุป การสื่อสาร (Communication) คือ กระบวนการในการสื่อสารโดยมีการใช้ สารไม่ว่าจะเป็น ข่าว ข้อมูล ความคิด ความเห็น เป็นต้น เป็นตัวกลางโดยมีการส่งสารของผู้ส่งสาร ไปให้อีกฝ่ายคือผู้รับสารโดยที่ให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความเข้าใจในจุดประสงค์ได้ตรงกัน

ความสำคัญของการสื่อสาร

การสื่อสารมีจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์มากโดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์ เนื่องจากการ ดำรงชีวิตประจำวัน มนุษย์มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้การสื่อสารเป็นตัวสำคัญในเรื่อง ต่างๆ เช่น เรื่องวัฒนธรรม เรื่องในชีวิตประจำวัน สังคม ธุรกิจ การเมือง จึงเกิดความสำคัญดังนี้

1. ความสำคัญต่อความเป็นสังคม การสื่อสารเป็นส่วนที่สำคัญต่อความเป็นสังคม เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะอยู่ในสังคมและการสื่อสารถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถ สร้างความสัมพันธ์ให้กับบุคคลอื่นๆที่อยู่ในสังคมโดยที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเห็นหน้ากัน

ได้ขณะทำการสื่อสารเรียกว่าการสื่อสารแบบปากต่อปาก ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลถือว่าเป็นการสื่อสารในระดับเบื้องต้น ต่อมาการสื่อสารมีการพัฒนามากขึ้นโดย มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการกระจายข่าวสารให้มีผู้รับจำนวนมาก สะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

2. ความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน เนื่องจากมนุษย์ใช้การสื่อสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร โดยมีการใช้ทั้งคำพูด กิริยา ท่าทาง เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น หากแต่ไม่มีการติดต่อสื่อสารก็อาจจะเกิดความวุ่นวายได้เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถแสดงถึงความต้องการของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาดได้ เพราะจุดประสงค์ในการสื่อสารไม่ตรงกัน

3. ความสำคัญต่อวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ในการทำธุรกิจหรืออุตสาหกรรมมีการนำการสื่อสารมาใช้ประโยชน์โดยมีการนำมาประชาสัมพันธ์และการโฆษณา การสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสาร สินค้าไปยังกลุ่มเป้าหมาย

4. ความสำคัญต่อการเมืองในประเทศและระหว่างประเทศ การสื่อสารมีความสำคัญทั้งการเมืองในประเทศและการเมืองต่างประเทศซึ่งต้องสื่อสารกับนักการเมืองด้วยกันเอง แล้วยังต้องมีการสื่อสารที่ดีกับประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน หากมีการสื่อสารที่ดีกับประชาชนแล้วการดำเนินการที่จะทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคน้อยลงหรือไม่มีอุปสรรคเลย ทำให้การริเริ่มโครงการใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทำให้ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น การสื่อสารที่ดีทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้กับประเทศเพื่อนบ้านแต่ในทางตรงข้ามกันอาจมีการสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพก็อาจทำให้เกิดความบาดหมางหรือความขัดแย้งเกิดขึ้นและเกิดเป็นปัญหาระหว่างประเทศได้ (เสนาะ ดิยาวี, 2541)

วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ได้ดังนี้ (เสนาะ ดิยาวี, 2541)

1. เพื่อควบคุม การสื่อสารในการควบคุมจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดพฤติกรรมบางอย่างของบุคคลอื่นได้ เช่น ด้านความเชื่อ ด้านความรู้ ด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ให้เป็นไปตามแบบที่ต้องการ เนื่องจากให้เป็นไปตามความต้องการของคนที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อมหรือดำเนินการเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการกระทำของตนเอง

2. เพื่อรวบรวมข้อมูล การสื่อสารทำให้เราทราบข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวเราเอง ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลอื่น และข้อมูลความเป็นอยู่รอบๆตัวเรา การที่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองจากการคุยกับใครหลายๆคนทำให้เราทราบถึงข้อดีและข้อเสียที่เหมาะสมซึ่งเราสามารถนำข้อมูลต่างๆเหล่านั้นมาแก้ไขหรือพัฒนาตัวของเราเอง การสื่อสารกับบุคคลอื่นทำให้ทราบข้อมูล ความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆได้ และการสื่อสารทำให้เราได้รู้ข้อมูลภายนอก ไม่ว่าจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต สิ่งพิมพ์ ทำให้โลกกว้างขึ้น ได้รับความรู้ ข่าวสารมากขึ้น

3. เพื่อการสังคม มนุษย์ไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวได้ มนุษย์เราต้องการสังคมต้องการการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานหรือเรื่องส่วนตัว ทำให้รู้สึกว่าตนเองไม่อ้างว้าง นอกจากนี้ยังมีสังคมการทำงานที่มีการใช้การสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ช่วยให้ในสังคมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้มนุษย์มีความสุขกับการติดต่อกับคนอื่นและพยายามรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นไว้ได้ด้วยการสื่อสารที่เหมาะสม

4. เพื่อลดความตึงเครียด ในการดำเนินชีวิตในแต่ละวันคนเราย่อมประสบกับความผิดหวัง ความขัดแย้งความสับสนความไม่พอใจซึ่งหากเก็บไว้คนเดียวอาจทำให้เกิดความเครียดและส่งผลเสียต่อตนเองได้แต่หากคนเราได้มีการพูดคุยระบายปัญหาหรือรับทุกข์ร่วมกันกับเพื่อน คนในครอบครัว จะช่วยทำให้มีการแก้ไขปัญหามากมายสถานการณ์ดีขึ้น หรือแม้แต่การพูดคุยทำให้สบายใจและลดความตึงเครียดลงได้

ทฤษฎีการสื่อสาร

แบบจำลองทางการสื่อสาร (communication model) หมายถึง ทฤษฎีหรือตัวแทนของทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางการสื่อสารในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการจัดระเบียบและเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ เข้าใจกัน แสดงให้เห็นถึงผลของความเกี่ยวพันกัน และสามารถ

ใช้เป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นภาพรวมของระบบที่ซับซ้อนให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่ายได้ ทั้งนี้แบบจำลองทางการสื่อสารที่นักสื่อสารทราบมีดังนี้

1. แบบจำลองการสื่อสารของอริสโตเติล (the Aristotelian Model) อริสโตเติล ได้กล่าวถึงแบบจำลองของการสื่อสารของมนุษย์ว่า การสื่อสารนั้นสามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญได้ 3 ส่วนคือ ผู้พูด (speaker) คำพูด (speech) และผู้ฟัง (Audience)

2. แบบจำลองการสื่อสารของแชนนอนและวีเวอร์ (Shannon and Weaver Model) ในปี ค.ศ. 1949 แชนนอน และ วีเวอร์ วิศวกร ชาวอเมริกัน ได้สร้างแบบจำลองทางการสื่อสารในเชิงแบบจำลองทางคณิตศาสตร์หรือเชิงอิเล็กทรอนิกส์ไว้ กล่าวคือ ผู้ส่งสาร (Information Source) จะทำการส่งข้อมูลข่าวสาร (Message) ผ่านตัวแปลสัญญาณ (transmitter) ซึ่งจะทำหน้าที่ในการแปลข้อมูลข่าวสารออกมาเป็นสัญญาณ (signal) ส่งไปยังผู้รับสาร (receiver) ซึ่งจะทำหน้าที่รับสัญญาณ (Received Signal) ส่งผ่านไปยังจุดหมายปลายทางอีกต่อหนึ่ง (Destination) ขณะที่มีการส่งสัญญาณนั้น อาจเกิดสิ่งรบกวนหรือสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารของผู้สื่อสารได้

3. แบบจำลองการสื่อสารของลาสเวลล์ (Harold Lasswell) ในปี ค.ศ. 1948 แฮร์โลว์ ลาสเวลล์ นักรัฐศาสตร์ผู้สนใจศึกษาการสื่อสารจากการสื่อสารการตลาดชวนเชื่อ ได้แสดงความเห็นว่า ในการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารนั้น ผู้วิเคราะห์ควรจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้คือ ใครพูดอะไร (Say What) ผ่านสื่อใด (In Which Channel) กับใคร (To Whom) และเกิดผลอย่างไร (With What effect) ดังนั้นองค์ประกอบของการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์ จึงประกอบไปด้วย ผู้ส่งสาร (Communicator) สาร (Message) สื่อ (Medium) ผู้รับสาร

4. แบบจำลองการสื่อสารของชเรมม (The Schramm Model) วิลเบอร์ ชเรมม ได้พัฒนาแบบจำลองทางการสื่อสารของมนุษย์โดยได้พัฒนามาจาก แนวคิดของออสกู๊ด (Osgood) ในปี ค.ศ. 1954 โดยสรุปแบบจำลองได้เป็น 3 ช่วงคือ

แบบจำลองในแบบที่ 1 นี้จะเน้นองค์ประกอบของการสื่อสาร โดยการสื่อสาร โดยการสื่อสารจะประกอบไปด้วยผู้ส่งสาร (Source) ผู้เข้ารหัส (Encoder) สัญญาณ (Signal) ผู้ถอดรหัส (Decoder) และผู้รับสาร (Destination) ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ผู้ส่งสารกับผู้รับเข้ารหัส

สามารถรวมอยู่ในตัวคนเดียวกันได้ ในขณะที่ผู้ถอดรหัสกับผู้รับสารก็สามารถรวมอยู่ในตัวคนเดียวกันได้เช่นกัน ส่วนสัญญาณที่ใช้ในการสื่อสารก็คือภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั่นเอง

ในแบบจำลองแบบที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่า ในการสื่อสารระหว่างบุคคล 2 คนผู้ส่งสารจะสามารถเข้ารหัส เพื่อที่จะทำการส่งสารได้เท่าที่ประสบการณ์ของตน(Field of Experience) ในขณะเดียวกัน ผู้รับสารก็สามารถถอดรหัสเพื่อที่จะทำความเข้าใจกับสารเท่าที่ประสบการณ์ที่ตอนฟังมีอยู่เช่นกัน วงกลมที่ล้อมรอบผู้ส่งสารและผู้รับสาร จึงแสดงถึงขอบเขตประสบการณ์ของแต่ละฝ่าย หากทั้งสองฝ่ายมีขอบเขตของประสบการณ์ร่วมกันมาก การสื่อสารก็จะเกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากทั้งสองฝ่ายไม่มีขอบเขตของประสบการณ์ร่วมกันเลย การสื่อสารก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในแบบจำลองที่ 3 นี้ เป็นแบบจำลองที่แสดงความเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร กล่าวคือ เมื่อผู้ส่งสารเข้ารหัส และส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสาร ผู้รับสารก็จะถอดรหัสคำพูด ข่าวสาร สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ผู้ส่งได้ส่งมา แล้วจึงทำการตีความหมายที่ได้รับ และมีการตอบสนองโดยผู้รับสารก็จะทำการเข้ารหัสสารส่งตอบกลับไปยังผู้ส่งสารต่อเนื่องกันเป็นวัฏจักร แบบนี้เรื่อยไป

วิธีการติดต่อสื่อสาร

ในการดำเนินกิจกรรมหรือการทำงานมีวิธีที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารได้หลายวิธี แต่ละวิธีดังกล่าวอาจถูกนำมาใช้เหมือนหรือแตกต่างกันไปในแต่ละโอกาส เวลา หรือแต่ละความเหมาะสมแตกต่างกันออกไป ดังนี้ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2549)

1. การติดต่อด้วยวาจา การใช้ถ้อยคำวาจาเป็นวิธีการพื้นฐานสำหรับการติดต่อระหว่างกันในชีวิตประจำวันและการทำงาน บุคคลทุกคนต้องมีการเจรจาคุยกันกันในทุกๆ วันของชีวิตประจำวัน แต่อาจจะมีข้อเสียได้อย่างเช่นการสื่อสารด้วยคำพูด วาจาที่ไม่ตรงกันการส่งสารขาดไป ทำให้วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารและผู้รับไม่ตรงกัน

2. การติดต่อสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร การติดต่อสื่อสารโดยการเขียน พิมพ์หรือแสดงลายลักษณ์อักษรซึ่งมีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับการสื่อสารด้วยวาจา เนื่องจากวิธีนี้จะสื่อสาร

ให้ผู้รับสารผ่านลายลักษณ์อักษรเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามลายลักษณ์อักษรไม่จำเป็นต้องปรากฏเฉพาะในกระดาษเท่านั้นเพราะอาจเขียนในตัวกลางได้เช่นอินเทอร์เน็ต

3. การติดต่อสื่อสารด้วยอวัจนภาษา อวัจนภาษาเป็นการสื่อสารที่ใช้ควบคู่กันไปกับการติดต่อด้วยวาจาและการติดต่อสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร ส่วนมากมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้

4. การติดต่อสื่อสารด้วยการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมเป็นวิธีการติดต่อสื่อสารอีกแบบในที่นี้กิจกรรมหมายถึงสิ่งทีุ่บุคคลให้ความสนใจโดยมีสื่อหลายประเภทผสมผสานกันเพื่อนำเสนอให้แก่ผู้รับสารเข้าใจตรงกัน อาจเป็นการจัดกิจกรรมด้วยการเกษตรโดยให้ผู้มีความสนใจเข้าร่วม ทำให้ผู้ที่เข้าร่วมได้รับความรู้ผ่านการสื่อสารของกิจกรรมนั้น

5. การติดต่อสื่อสารโดยเครื่องมือสื่อสาร มีการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารเข้ามาช่วยเพื่อให้มีประสิทธิภาพ เกิดความสะดวกสบายที่เพิ่มขึ้นและยังทำให้การติดต่อสื่อสารราบรื่นมากขึ้นด้วย เช่น การสื่อสารผ่านโทรศัพท์ การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

6. การติดต่อสื่อสารโดยสายการบังคับบัญชา การติดต่อโดยใช้การบังคับบัญชาเป็นช่องทางในการสื่อสารพบเห็นชัดเจนในการสื่อสารภายในองค์กร หรือหน่วยงาน เป็นการติดต่อสื่อสารที่มีความเคร่งครัดตามโครงสร้างของการบังคับบัญชา

กล่าวโดยสรุปคือ วิธีในการดำเนินการติดต่อสื่อสารมีด้วยกัน 6 วิธี คือการติดต่อด้วยวาจาเป็นวิธีที่บุคคลใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ส่วนวิธีการติดต่อสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษรเป็นการสื่อสารผ่านตัวอักษรเป็นการสื่อสารที่มีหลักฐานชัดเจน การติดต่อสื่อสารด้วยอวัจนภาษาใช้เพื่อการแลกเปลี่ยนหรือรับความรู้ ข้อมูล ต่างๆ นอกจากนี้การติดต่อสื่อสารด้วยการจัดกิจกรรมเป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความไม่น่าเบื่อ สามารถมีผู้รับสารได้หลายคนโดยใช้สื่อหลากหลายประเภทเป็นสื่อกลางในการส่งสาร รวมทั้งการติดต่อสื่อสารโดยใช้เครื่องมือสื่อสารซึ่งมีความสะดวกรวดเร็วและสามารถกระจายสารให้ผู้รับได้อย่าง แพร่หลายและเป็นจำนวนมาก การติดต่อสื่อสารโดยสายการบังคับบัญชาเป็นการติดต่อที่นิยมใช้ในองค์กรหรือหน่วยงาน เป็นการติดต่อสื่อสารที่มีความเคร่งครัดตามโครงสร้างของการบังคับบัญชา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

Klapper (1960) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยกลั่นกรอง 4 ขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการสื่อสารบุคคล จะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่งเช่นการเลือกซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานีหนึ่งตามความสนใจและความต้องการของตน อีกทั้งทักษะและความชำนาญในการรับรู้ข่าวสารของคนเรานั้นก็ต่างกัน บางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ก็จะชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ เป็นต้น

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจหรือ ทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจ ที่เรียกว่า ความไม่สอดคล้องทางด้านความเข้าใจ

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็คาดว่าจะรับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารเสมอไปเพราะคนเรามักเลือกรับรู้และตีความหมายสารแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางร่างกาย หรือสภาวะทางอารมณ์และจิตใจ ฉะนั้นแต่ละคนอาจตีความเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว นอกจากจะทำให้ข่าวสารบางส่วนถูกตัดทิ้งไปยังมีการบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางเป็นที่น่าสนใจของแต่ละบุคคลด้วย

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข่าวสารในส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ฯลฯ ของตนเอง และมักจะลืมหรือไม่นำไป ถ่ายทอดต่อในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือเรื่องที่ขัดแย้งกับความคิดของตนเอง ข่าวสารที่คนเราเลือกจดจำไว้นั้น มักมีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม หรือความเชื่อของแต่ละคนที่มีอยู่เดิมให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็น

ประโยชน์ในโอกาสต่อไป ส่วนหนึ่งอาจนำไปใช้เมื่อเกิดความรู้สึกขัดแย้งและมีสิ่งที่ไม่สบายใจขึ้น

McCombs and Becker (1979) ให้แนวคิดที่ว่าโดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสารหรือการเปิดรับสื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ (Surveillance) บุคคลสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวจากการเปิดรับข่าวสาร ทำให้คนเป็นที่ทันเหตุการณ์ ทันสมัย
2. เพื่อการตัดสินใจ (Decision) การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน
3. เพื่อพูดคุยสนทนา (Discussion) บุคคลสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้
4. เพื่อการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบ ๆ ตัว

ช่องทางของสื่อในการเปิดรับข่าวสาร

สื่อ (Media) หรือช่องทางการรับรู้ข่าวสาร (Channel) กล่าวคือต้องมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ 2 ฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รับสารโดยการนำพาข่าวสารทั่วไปนั้น มีหลายประเภท ดังนั้นจึงสามารถแบ่งประเภท ของสื่อโดยใช้เกณฑ์แบ่งได้หลายลักษณะ เช่น ตามลักษณะของสื่อ ตามธรรมชาติของสื่อและวิธีการ เข้ารหัส ตามประสาทการรับรู้ ตามจำนวนและการเข้าถึงผู้รับสาร และการแบ่งตามการพัฒนาของ สื่อหรือยุคสมัย (สุรัตน์ อริสสกุล, 2549)

ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์ (2544) กล่าวว่า การสื่อสารถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ในสังคม ทุกยุคทุกสมัย มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็นสื่อกลางในการ

แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป ตามแต่ละบุคคล แต่โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะทำพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารอยู่ 3 ลักษณะ คือ

สื่อมวลชน (Mass media)

ชัยขงศ์ พรหมวงศ์ (2525) จำแนกสื่อมวลชนไว้ครอบคลุมสื่อ ประเภทต่างๆ คือ ภาพยนตร์ ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง ภาพยนตร์สารคดี และภาพยนตร์ทางการศึกษาบางประเภท สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือ และสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่นๆ วิทยุกระจายเสียง ได้แก่ วิทยุที่ส่งรายการออกอากาศ ทั้งระบบ AM และ FM รวมไปถึงระบบเสียงตามสาย วิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อทางภาพและทางเสียงที่เผยแพร่ออกไป ทั้งประเภทออกอากาศและส่งตามสาย สื่อสารโทรคมนาคม เป็นผลจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี มีการส่งข้อความ เสียง ภาพ ตัวพิมพ์ สัญลักษณ์ต่างๆ ได้หลากหลาย ครอบคลุมกิจการสื่อสารผ่านดาวเทียม โทรภาพ โทรพิมพ์ สื่อวัสดุบันทึก ได้แก่ เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ แผ่นบันทึกเสียง แผ่นบันทึกภาพ ซึ่งกลายเป็นสื่อมวลชน เพราะเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทำให้สามารถผลิตเผยแพร่ได้มากและรวดเร็ว

ลออ หุตางกูล (2516) กล่าวว่าส่วนที่สำคัญที่สุดในการสื่อสารมวลชนก็คือ การสื่อสารกับคนกลุ่มใหญ่ซึ่งอาจเป็นชุมชนหรือประเทศหรือทั้งโลก ซึ่งการสื่อสารโดยใช้สื่อบุคคลมีข้อจำกัดไม่สามารถกระทำได้ หรือถ้าถ้าหากจะทำก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาอย่างมาก จึงจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถครอบคลุมถึงผู้รับสารเป็นจำนวนมากได้ นอกจากนั้นสื่อมวลชนยังมีบทบาทอย่างมาก โดยเฉพาะในการพัฒนาประเทศ สื่อมวลชนมีประโยชน์อย่างมากถ้าใช้ให้ถูกกับคุณสมบัติของสื่อแต่ละประเภท โดยคุณสมบัติของสื่อมวลชนมีดังนี้ คือ

1. สื่อมวลชนสามารถส่งสารไปยังกลุ่มคนจำนวนมากได้
2. เวลาในการส่งสารรวดเร็ว เป็นการประหยัดเวลา
3. สามารถทำการสื่อสารกับประชาชนที่อยู่ในชนบทห่างไกลได้

4. เนื้อหามีความทันสมัยต่อสถานการณ์ ดังนั้นเนื้อหาข่าวสารที่ส่งต้องง่ายและชัดเจนถึงผู้รับในเวลาอันรวดเร็ว

5. ทำการเสนอข่าวในเวลาที่เหมาะสม

6. เนื้อหาเป็นเนื้อหาเดียวกันหมดและมีรูปแบบค่อนข้างตายตัว

สรุปได้ว่า ผู้รับสารจะมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วยตอบสนองความต้องการได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัย เปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างได้โดยการเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือ แรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ ประโยชน์แตกต่างกันไป สื่อมวลชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร และอินเทอร์เน็ต

สื่อระหว่างบุคคลและกลุ่มคน (Personal Media)

สื่อบุคคล คือ ในอดีตเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญของมนุษย์เริ่มจากการใช้กิริยาอาการ ลักษณะท่าทาง เช่น การชี้ การพยักหน้า เมื่อชุมชนของมนุษย์มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นมนุษย์จำเป็นต้องคิดค้นหารหัสภาษาของตนเองขึ้นมา มนุษย์เริ่มรู้จักใช้ภาษาพูดง่ายๆ เพื่อสื่อสารในขณะเดียวกัน การจดบันทึก หรือบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ โดยใช้ภาษาเขียนก็เริ่มมีขึ้นมา โดยเริ่มต้นจากการเขียนรูปภาพแทนความหมายและมีการพัฒนาขึ้นมาเป็นภาษาต่างๆ จนมาถึงปัจจุบันสื่อบุคคลก็ยังมี ความสำคัญในเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม ทั้งนี้ สื่อบุคคลมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร อาทิเช่น สามารถชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ใช้สื่อบุคคลในการสื่อสารซึ่งหน้า ผู้รับสารสามารถตอบโต้กลับได้โดยทันที (กริช สืบสนธิ์, 2526)

ถิรนนท์ อนุวัชรวิวงศ์ (2533) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารและเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง โดยปกติแล้วจะเป็นการสื่อสารโดยการพูดที่ผู้พูดและผู้ฟังปรากฏตัวต่อหน้ากัน สารที่สื่อกันนั้น

ประกอบด้วยวัจนสารและอวัจนสารและเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จำนวนผู้ร่วมในการสื่อสารมีจำนวนน้อยอาจจะมีจำนวน 2 คน 3 คน หรือ 6 คน จำนวนสูงสุดจะเป็นเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับว่าการสื่อสารนั้นยังคงอยู่ในหลักเกณฑ์ 3 ประการ ได้แก่

1. ทุกคนที่ร่วมในการสื่อสารจะต้องอยู่ใกล้ชิดกัน
2. ทุกคนที่ร่วมในการสื่อสารมีบทบาทเป็นทั้งผู้ส่งและผู้รับสาร
3. โครงสร้างของการสื่อสารมีความยืดหยุ่นสูงทั้งในรูปแบบและเนื้อหา

การสื่อสารระหว่างบุคคล มีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ดังนั้นสื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นสูงใจ ส่วนสื่อมวลชนจะมีความสำคัญกว่าในชั้นของการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง อาจมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน (Katz and Lazarsfeld, 1955)

นอกจากนี้แล้วเครื่องมือการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และเครื่องกลไฟฟ้ามีส่วนช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เครื่องกลไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการกล่าวถึงมีหลากหลายชนิด เช่น วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ เทปบันทึกภาพ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น มีความหมายไปถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับกลุ่มคน และกลุ่มบุคคลกับกลุ่มบุคคล สำหรับภาพยนตร์นั้นถึงแม้ว่าจะเป็นสื่อมวลชน แต่ได้มีการนำสื่อเหล่านี้มาเผยแพร่ระหว่างบุคคลอย่างแพร่หลาย (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531)

การสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารใช้สื่อบุคคลในการสื่อสารซึ่งหน้า ผู้รับสารสามารถตอบโต้กลับได้โดยทันที

สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media)

กรีซ สปีสนธ (2526) กล่าวว่า สื่อเฉพาะกิจ คือ การนำเอาวิธีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ มาใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในงานเฉพาะกิจ แต่ละโครงการต่างๆ ได้ โดยอาจมีวัตถุประสงค์ของงาน

เฉพาะกิจต่างกัน เช่น ต้องการให้ความรู้แก่ผู้รับสารในเป้าหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การจูงใจให้ยอมรับในสิ่งใหม่หรือต้องการเพียงแต่กระตุ้นให้เกิดความคิดเห็นหรืออาจต้องการไปถึงขั้นเปลี่ยนเจตคติ เปลี่ยนพฤติกรรม การใช้สื่อต่างๆร่วมกันหรือใช้วิธีการสื่อสารหลายรูปแบบร่วมกันอาศัยหลักการสื่อแต่ละชนิดย่อมมีข้อดี ข้อจำกัด หรือคุณสมบัติต่างกันและในทำนองเดียวกันวิธีการสื่อสารแต่ละรูปแบบก็มีข้อได้เปรียบเสียเปรียบต่างกันด้วย แต่เมื่อนำเอาส่วนดีของแต่ละชนิดวิธีการสื่อสารแต่ละประเภทมาพิจารณาวางแผนใช้ร่วมกัน ก็อาจจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสารอย่างสูงสุดได้ ตัวอย่างของเครื่องมือสื่อสารเพื่องานเฉพาะกิจก็มี อย่างเช่น

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสื่อเฉพาะกิจที่ใช้ในการสื่อสารมีความคงทนถาวรและเก็บรักษาได้ น้ำหนักเบา บางประเภทสามารถให้รายละเอียดได้มาก ได้แก่ โปสเตอร์ ภาพถ่าย จดหมายข่าว ใบปลิว หนังสือเผยแพร่เล่มเล็ก วารสาร จดหมายข่าว เอกสารแนะนำประกอบแผ่นโฆษณา จุลสาร เป็นต้น
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ สื่อเฉพาะกิจที่มีการใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่องานเฉพาะกิจ นั้นๆ ในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ เพื่อประโยชน์ในงานเฉพาะกิจนั้น หรือกิจกรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้น ได้แก่ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดีทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย เป็นต้น
3. สื่อกิจกรรม คือ กิจกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการสนับสนุน หรือจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้สิ่งต่างๆ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกในกิจกรรมนั้นๆ ได้แก่ การสาธิต การประชุม การจัดนิทรรศการ การจัดการทัศนศึกษา การรณรงค์ หรือหน่วยเคลื่อนที่ เป็นต้น

โดยสื่อเฉพาะกิจจะเน้นไปที่สื่อกิจกรรมเนื่องจากส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายมีการแสดงออกถึงความสามารถของตนเอง ทำให้มีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้สื่อกิจกรรมยังช่วยให้มีการพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่าง นักวิชาการ นักส่งเสริม เกษตรกร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สื่อกิจกรรมยังมีโอกาสสัมผัสทดลองได้ด้วยตนเองมากที่สุด เช่น มีการร่วมมือกันกับเจ้าหน้าที่แปลงสาธิต เพื่อให้เห็นผลอย่างจริงจัง (ณรงค์ สมพงศ์, 2530)

สื่อเฉพาะกิจจึงมีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนดไว้แน่นอน ซึ่งก็เป็นการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เผยแพร่ และทันสมัยในสังคมนั้นๆ สื่อกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การประชุมสัมมนา การจัดนิทรรศการ การสาธิต การจัดทัศนศึกษา การจัดกิจกรรม วิดีโอกิจกรรม และการรณรงค์

แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต ได้เกิดขึ้นมาในปี ค.ศ. 1969 หรือประมาณปี พ.ศ. 2512 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้โครงการที่ชื่อ ARPA (Advance Research Project Agency) ได้มีการจัดตั้ง Network หรือระบบเครือข่าย ที่มีชื่อเรียกว่า ARPAnet ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของอินเทอร์เน็ต ซึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารข้อมูลทางการทหารของสหรัฐอเมริกา

ARPAnet จึงกลายเป็นเนตเวิร์กที่มีมีลักษณะเฉพาะกลุ่มที่มีการเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์หลายๆเครื่องเข้าด้วยกันและคอยสื่อสารข้อมูลต่างๆ ได้อย่างอัตโนมัติ แม้ว่าคอมพิวเตอร์เครื่องใดเครื่องหนึ่งจะหยุดทำงานแล้วก็ตาม ARPAnet ได้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสถานที่ 4 แห่ง ต่อมาในปี 1970 มีการนำมาใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้นไม่เฉพาะเพียงแต่ในวงการทหารที่สหรัฐ ในปี 1983 มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องภายใน ARPAnet ก็ใช้มาตรฐานเดียวกันหมด คือมาตรฐาน TCP/IP ที่ใช้กันมาถึงปัจจุบันนั่นเอง (ณาดยา ฉาบนาค, 2548)

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

ความหมายของอินเทอร์เน็ต ได้มีการให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

ณาดยา ฉาบนาค (2548) ระบบเครือข่ายที่มีขนาดใหญ่มาก สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน อาศัยตัวเชื่อมเครือข่าย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระยะสั้น ทั้งข้อมูลด้าน ภาพ ตัวอักษร และ เสียง

กรภัทร์ สุทธิคารา (2544) ได้กล่าวว่า การนำคอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันทั่วโลก ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันทั่วโลก เกิดเป็นสังคมไม่มีสถานที่แน่นอน เพราะอยู่ในโลกคอมพิวเตอร์

สุธี พงศาตุลชัย และ ณรงค์ ลำดี (2551) กล่าวว่าอินเทอร์เน็ต คือ เครือข่าย WAN ขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมทั่วโลก ซึ่งได้รับการนิยมนำใช้ในการติดต่อ สื่อสารที่ไร้ขอบเขตสามารถติดต่อได้ในระยะไกล อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยเครือข่ายขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกัน

กิตติภักดี วัฒนกุล และ สุธี พงศาตุลชัย (2554) ได้ให้ความหมายของคำว่าอินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อด้วยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ย่อยๆ จากทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน โดยใช้มาตรฐานในการรับส่งข้อมูลแบบเดียวกันที่เรียกว่า โปรโตคอล ทำให้สามารถแบ่งปันข้อมูลกันได้

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

โลกปัจจุบันให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นใช้เก็บข้อมูลหรือประมวลผล และสืบค้นข้อมูลทางสารสนเทศ คือ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์โทรคมนาคมที่ทันสมัย เช่น ดาวเทียม ใยแก้วนำแสง เพื่อการติดต่อในหน่วยงานที่ครอบคลุมทั่วโลก และทำให้เราได้รับข่าวสาร อย่างรวดเร็ว

ด้วยสาเหตุนี้ ทำให้อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในโลกเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ที่มีหน่วยงานครอบคลุมไว้หมดทั่วโลกเป็นหน่วยงานเดียวกัน ภายในอินเทอร์เน็ตประกอบไปด้วยเครือข่ายย่อยๆเป็นจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วโลก โดยจะมีการเชื่อมต่อเข้าด้วยกันภายใต้กฎเกณฑ์และวิธีการติดต่อที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สารสนเทศในอินเทอร์เน็ตมีอยู่หลายรูปแบบ ทั้งในด้านบันเทิง ด้านสาระสำคัญ เพื่อสนองความสนใจและต้องการของผู้ใช้ทุกกลุ่มอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญสำหรับบุคคลทุกอาชีพ สามารถรับรู้ข่าวสารได้ทั่วโลก รวมทั้งส่งข่าวได้รวดเร็วอีกด้วย (ณาตยา ฉาบนาถ, 2548)

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ประเทศไทยมีการใช้อินเทอร์เน็ตในปี พ.ศ. 2530 ในลักษณะการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยเริ่มที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียหรือสถาบันเอไอที (AIT) ภายใต้ความร่วมมือของประเทศไทยและประเทศออสเตรเลีย จนกระทั่งในปี 2531 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ยื่นขอที่อยู่อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยได้รับที่อยู่อินเทอร์เน็ตเป็น Sritrang.pus.th ซึ่งถือเป็นที่อยู่แรกในประเทศไทย

การใช้อินเทอร์เน็ต ชนิดเต็มรูปแบบ 24 ชั่วโมงเกิดขึ้นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2535 โดยสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เช่าวงจรสื่อสารความเร็ว 9600 บิตต่อวินาที จากการสื่อสารแห่งประเทศไทย ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่บริษัทยูนิเน็ตเทคโนโลยี ประเทศสหรัฐอเมริกาในปีเดียวกันนี้มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเรียกเครือข่ายนี้ว่าเครือข่ายไทยเน็ต ซึ่งเป็นเครือข่ายที่มรเก็ดเวย์ หรือประตูสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2535 มีการเริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาและวิจัย โดยมีชื่อว่า เอ็นดับเบิลยูจี ภายใต้การดูแลของเนคเทค และจัดตั้งเพื่อการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน โดยเริ่มแรกประกอบด้วยสถาบันการศึกษาทั้ง 8 แห่ง (ณาคตา จาบนาค, 2548)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 เริ่มมีบริษัทเอกชนเริ่มมีการเปิดอินเทอร์เน็ต โดยบริษัทแรกที่ทำการเปิดอินเทอร์เน็ต ก็คือ บริษัท เค เอส ซี คอมเมอร์เชียล อินเทอร์เน็ต ซึ่งในปีนี้อินเทอร์เน็ตก็ได้มีการขยายวงกว้างขึ้นในบุคคลทั่วๆ ไปและได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วและไม่ถึงปีก็มีการยอมรับมากขึ้นโดยผู้ใช้นั้นไทยมักจะใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับค้นหาข้อมูล อ่านข่าวสาร ส่งจดหมายถึงกัน และสนทนากับเพื่อนๆ โดยการใช้การพิมพ์ข้อความ

ต่อมาเพียงปีเศษก็มีธุรกิจแบบใหม่เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในเมืองไทย นั่นคือการให้บริการทางด้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ที่บ้านไม่มีอินเทอร์เน็ตสามารถใช้บริการตามร้านค้าได้ในราคาไม่กี่สิบบาท

ในปี 2542 อินเทอร์เน็ตในไทยเติบโตมีผู้ใช้บริการถึง 800,000 คน และในเวลานั้นเอง อินเทอร์เน็ตทำให้คนไทยรุ่นใหม่หลายคนกลายเป็นเศรษฐีอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเข้ามาลงทุนของไทยและต่างชาติเกี่ยวกับทางด้านอินเทอร์เน็ตมากมาย

ในปี 2543 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยก็มีเกินกว่า 1,000,000 คน และยังคงเติบโตไปเรื่อยๆอีกหลายปี และมีกฎหมายขึ้นมาเพื่อคุ้มครองผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมาถึงปัจจุบัน (กรภัทร์ สุทธิคารา, 2544)

การทำงานของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นข่ายงานที่ประกอบไปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สายโทรศัพท์ และโมเด็ม การทำงานของอินเทอร์เน็ตจะอยู่ในลักษณะข่ายงานสวิตช์กลุ่มข้อมูล โดยคอมพิวเตอร์ที่เป็นเครื่องส่ง จะแบ่งแยกข้อความออกเป็นหน่วย ตามขนาดและจำนวนที่เหมาะสม เรียกว่ากลุ่มข้อมูล ซึ่งในแต่ละกลุ่มข้อมูลจะบรรจุเลขที่อยู่ของคอมพิวเตอร์ปลายทางเอาไว้ ข้อมูลเหล่านั้นจะถูกส่งเข้าไปยังข่ายงาน และถูกสกัดกั้นด้วยอุปกรณ์ที่มีชื่อว่า เราท์เตอร์ ซึ่งมีหน้าที่ในการอ่านเลข ที่อยู่ปลายทางของแต่ละกลุ่มข้อมูล เพื่อส่งข้อมูลเหล่านั้นไปยังปลายทางได้อย่างถูกต้อง จากนั้นคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่ เป็นเครื่องรับทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับ และส่งข้อมูลที่ได้รับมานั้นไปยังโปรแกรมที่เหมาะสม

การที่ระบบอินเทอร์เน็ตสามารถทำงานได้ ซึ่งเป็นผลทำให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ คือการให้คอมพิวเตอร์เหล่านั้นรู้จักและใช้ภาษาเดียวกันตามปกติ แล้วภายในคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่อง อาจใช้ระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของเครื่องในแต่ละระบบ แต่ในส่วนภายนอกนั้น คอมพิวเตอร์สามารถแปลสิ่งที่เรียกว่า เกณฑ์วิธีควบคุมการส่งผ่านตามมาตรฐานอินเทอร์เน็ต ได้เหมือนกัน ดังนั้นมาตรฐานที่เหมือนกันการสื่อสารที่เหมือนกันจะช่วยให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมต่อกันในอินเทอร์เน็ตสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลของกันและกันได้โดยปฏิบัติตามข้อตกลงวิธีการสื่อสารถึงกันเอาไว้ (ณาดยา ฉาบนาค, 2548)

การใช้งานบนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนความรู้มากมาย อินเทอร์เน็ตจึงกลายเป็นแหล่งชุมนุมที่มีคนนับล้านมาร่วมทำกิจกรรม การบริการต่างๆบนอินเทอร์เน็ตมีดังนี้ (เทเนบาม และ แอนครูว์ เอส, 2547)

1. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email, e-mail, electronic mail) เป็นการส่งจดหมายทางคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการสร้าง รับ ส่ง มาตั้งแต่ระยะแรก ซึ่งไม่ว่าข้อมูลจะอยู่ใกล้หรือไกล ก็สามารถส่งถึงกันได้ ไม่ใช่เพียงแต่ตัวอักษร แต่เป็นภาพ เสียง วิดีโอ ก็ได้

2. เวิลด์ไวด์เว็บ Would Wide Web (WWW) เป็นการเข้าสู่ข้อมูลที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลจะอยู่ในรูปของรูปภาพ ข้อมูล ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ข้อมูลเหล่านี้จะเรียกว่า ระบบข้อความหลายมิติ คือมีจุดเชื่อมโยงทำให้เราสามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งข้อความเหล่านั้นมีลักษณะพิเศษ คือเป็นตัวหนา หรือขีดเส้นใต้ เราสามารถคลิกไปดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ซึ่งสามารถค้นหา ข่าวสาร สิ่งที่เราต้องการได้

3. การบริการจัดการแฟ้มข้อมูล (FTP) คือการโอนย้ายถ่ายข้อมูลหรือรับส่งข้อมูล (File) ซึ่งสามารถนำมาจากเครื่องที่ให้บริการมาเก็บไว้ในเครื่องของเรา เรียกว่า การดาวน์โหลด และสามารถนำข้อมูลจากเครื่องไปไว้ในระบบอินเทอร์เน็ตได้ เรียกว่า การอัปโหลด ไฟล์ของเราไป

4. การพูดคุย (chat) ในอินเทอร์เน็ตมีศูนย์รวมผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันหรือ chat room ซึ่งสามารถคุยกันได้ทั่วโลก

5. การค้าขาย (E-Commerce) เป็นระบบการค้าที่ทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะรวมไปถึงการค้าทุกประเภท สามารถสั่งซื้อได้จากทางอินเทอร์เน็ต มักจะชำระเงินทางบัตรเครดิต ทำให้สะดวกในการซื้อและไม่เสียเวลาเดินทางไปซื้อด้วยตัวเอง

การเชื่อมต่อและค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

การเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่างๆ เข้ากับระบบเครือข่าย ต้องพิจารณาถึงรูปแบบของแอปพลิเคชันในการใช้งานด้วยรวมถึงการเชื่อมต่อทางกายภาพ เช่น สายสัญญาณต่างๆ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ในระบบเครือข่าย ไม่จำเป็นจะต้องเชื่อมด้วยสัญญาณเสมอไปแต่สามารถเชื่อมต่อแบบไร้สายได้ด้วย ในปัจจุบันการเชื่อมแบบไร้สายเป็นที่นิยมของผู้ใช้งานทั่วไป เนื่องจากช่วยลดข้อจำกัดในด้านต่างๆ เช่น ข้อจำกัดเรื่องความยาวสายสัญญาณ เพราะเครือข่ายแบบไร้สายครอบคลุมพื้นที่การใช้งานได้มากกว่า มีความสะดวกในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ และสามารถให้บริการในพื้นที่ที่สายสัญญาณเข้าไม่ถึงอีกด้วย (กิตติศักดิ์ วัฒนกุล และ สุธี พงศาตุลชัย, 2554)

กรภัทร์ สุทธิคารา (2544) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ตเป็นศูนย์กลางของคนทั่วโลกที่มีการนำข้อมูลมาใส่ไว้ จนมีหลายพันล้านหน้าเว็บเพจ ซึ่งมีวิธีการเข้าในหน้าเว็บเพจดังนี้

1. ทำการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยการเปิดโปรแกรม Internet Explorer, Mozilla Firefox, google chrome เป็นต้น แล้วกรอกรหัสแอดเดรส (www) ตามที่ต้องการ จากนั้นกดปุ่ม Enter เพื่อเข้าสู่เว็บไซต์
2. เมื่อโฮมเพจ แสดงออกมาก็สามารถค้นหาข้อมูลหรือข้อความตามที่สนใจโดยในโฮมเพจจะมีการจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่
3. หากพบข้อมูลตามที่ต้องการก็สามารถคลิก ไปยังข้อมูลต่างๆที่มีการลิงค์ไว้กับโฮมเพจเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก
4. เมื่อศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์จบ ให้คลิกปุ่ม X ซึ่งอยู่ทางขวามือเพื่อปิดหน้าต่างเว็บที่แสดงไว้

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์

ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีคนให้ความหมายไว้ต่าง ๆ มากมายดังนี้

อดิเทพ บุตรราช (2553) ซึ่งได้ให้นิยามคำว่าเครือข่าย สังคมออนไลน์ หมายถึง การรวมกลุ่มกันของคนในสังคมที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอยู่กับสังคมออนไลน์เพิ่ม มากขึ้น มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อบอกเล่า เรื่องราว ประสบการณ์ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้ใช้จัดทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่อต่างๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับเพื่อนและผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนได้ทราบผ่าน ทางเว็บไซต์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยใช้รูปแบบของการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์มีการแพร่ขยายออกไปเรื่อยๆ มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเสมือนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ ธุรกิจ ทางด้านการศึกษา และความบันเทิง คนในสังคม

ภิเชก ชัยนิรันดร์ (2553) สื่อที่มีการออกแบบมาเพื่อเผยแพร่ผ่านทางสังคม สร้างขึ้นโดยใช้เทคนิคที่สามารถเข้าถึงและขยายขีดความสามารถ สื่อสังคมใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและเว็บที่ใช้ในการแปลงสะสมออกอากาศ เพื่อกระจายความรู้และข้อมูลโดยมีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร

อภิชาติ อนุกุลเวช (2554) ได้ให้ความหมายสังคมออนไลน์ เป็นเครือข่ายของการสื่อสาร ข้อมูลขนาดใหญ่ ที่ประกอบด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมากซึ่งมีการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากทั่วโลกเข้าด้วยกันถือเป็นระบบสากลภายใต้มาตรฐานการสื่อสารเดียวกัน และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือการสื่อสารและสืบค้นสารสนเทศ เป็นการเน้นไปที่การสร้างชุมชนออนไลน์ ซึ่งมีการแบ่งปันพื้นที่ให้สมาชิกเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน ผู้คนสามารถที่จะแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูล แบ่งปันตามผลประโยชน์ กิจกรรมหรือความสนใจเฉพาะเรื่อง ซึ่งอาศัยระบบพื้นฐานของเว็บไซต์ที่ทำให้มีการโต้ตอบกันระหว่างผู้คน

พิชิต วิจิตรบุญรักษ์ (มมป) สื่อสังคมออนไลน์ คือ รูปแบบต่างๆที่ผู้ส่งสารและผู้รับสาร สามารถโต้ตอบกันผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยมีการใช้สื่อที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสารให้แก่ผู้รับสารซึ่ง สามารถแบ่งสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็นประเภทต่างๆ

เป้าหมายของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media)

หลายๆกิจกรรมนำเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้โดยไม่เข้าใจถึงเหตุว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้อะไรกับเราได้บ้าง แล้วมีการวางแผนหรือขั้นตอนในการใช้สื่อเหล่านี้ ได้อย่างไร เป้าหมายของ เครือข่ายสังคมออนไลน์ กล่าวได้ดังนี้ (ภิเชก ชัยนิรันดร์, 2553)

1. เพื่อเพิ่มยอดขาย เผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ซึ่งเครือข่ายสังคมออนไลน์มีอิทธิพลเป็นอย่างมาก ต่อการ ตัดสินใจซื้อสินค้าหรือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะนั้น
2. เพื่อเพิ่มการรับรู้แบรนด์ หรือให้เป็นที่รู้จักติดหูของผู้ที่สนใจนั้นๆ เช่น การให้บุคคลเข้ามา มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการพูดคุยอย่างเปิดเผยกันเองผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์
3. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถให้ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราวที่ น่าสนใจ มีการแบ่งปันกัน การเลือกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ก็ สามารถสร้าง ประสิทธิภาพได้มาก
4. เพื่อทราบฟีดแบ็กจากลูกค้า ผู้รับสารผู้ที่สนใจในข้อมูล เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ส่งสารหรือผู้ให้ข้อมูลเพราะเสียงสะท้อนที่กลับมาสามารถนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาข้อมูล ความรู้ในสิ่งที่เรา ต้องการสื่อให้ได้ดีขึ้น
5. เพื่อเพิ่มจำนวนคนเข้าดูเว็บไซต์ซึ่งเครือข่ายสังคมออนไลน์ถือเป็นเครื่องมือในการ ผลักดันให้มียอดคนสนใจเว็บไซต์ที่เราตั้งมาได้มากขึ้น ซึ่งเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถลิงค์ เชื่อมเข้ากันได้กับเว็บไซต์หลักนั้นได้
6. เพื่อสร้างผู้นำทางด้านความคิด เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ ที่ แต่เดิมไม่มีพื้นที่สำหรับพวกเขาในการแสดงความคิดเห็น และเมื่อพวกเขาได้เขียนเนื้อหาที่ให้

ข่าวสาร ความรู้ และมีผู้ติดตามอ่านจำนวนมาก ทำให้พวกเขาเป็นผู้นำทางความคิดใหม่และผู้รับสารก็จะได้รับความรู้แปลกใหม่จากบุคคลเหล่านี้อีกด้วย

ลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ในปัจจุบันมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบต่างๆเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เน้นที่ปริมาณของความรู้แต่ไม่มีคุณภาพ Chiu et al. (2006) และข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนกันส่วนมากจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การแลกเปลี่ยนรูปภาพ วิดีโอ การส่งข้อความ และการ พุดคุยกัน Nosko et al. (2010) นอกจากนี้ Ross et al. (2009) กล่าวว่า Facebook ถือเป็นเครื่องมือทางสังคมที่สำคัญและเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ที่ช่วยให้คนในสังคมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเนื่องจากในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทกับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม เช่น การทำงาน การศึกษา การใช้บริการต่างๆ ล้วนต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในปัจจุบันจึงไม่ใช่ เรื่องแปลกใหม่อีกต่อไปแต่กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล การแลกเปลี่ยนความรู้ของคนในสังคมยุคปัจจุบัน (นภัสกร กรวยสวัสดิ์, มมป)

Facebook (เฟซบุ๊ก)

ความเป็นมาของ Facebook (เฟซบุ๊ก)

Facebook (เฟซบุ๊ก) เป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เปิดให้มีการสมัครสมาชิกฟรีและสมาชิกเหล่านี้สามารถร่วมแบ่งปันความคิดเห็น ความรู้สึก ข้อมูล ข่าว รูปภาพ วิดีโอต่างๆ อันเป็นการเสนอเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของตนเอง

Facebook (เฟซบุ๊ก) ถูกก่อตั้งและพัฒนาโดย Mr. Mark Zuckerberg และ เพื่อนอีก 2 คน คือ Mr.chris Hughes และ Mr. Dustin Moskovitz นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เมื่อปี ค.ศ. 2004 ในชื่อเดิมว่า www.thefacebook.com โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นสมุดบันทึกรายชื่อของนักศึกษาทั้งหมดในมหาวิทยาลัยและเว็บไซต์นี้ได้รับความนิยมอย่างมากจนกลายมาเป็น www.facebook.com จนถึงปัจจุบันนี้

Facebook (เฟซบุ๊ก) จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ทุกคนสามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และจากโทรศัพท์มือถือซึ่งข่าวสารอัปเดตได้ตลอดเวลานอกจากนี้ Facebook (เฟซบุ๊ก) ยังเป็นเครื่องมือและลูกเล่นมากมายที่ช่วยให้ผู้ใช้งานติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สนุกสนาน และมีประสิทธิภาพ (ฐิติกานต์ นิธิอุทัย, 2555)

ชนะ เทศทอง (2555) กล่าวว่า Facebook (เฟซบุ๊ก) เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มาแรง ซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมในประเทศไทยในปี 2008 และในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกเนื่องจากสมบรูณ์แบบมากที่สุดเท่าที่มีมา นอกจากนี้แล้วการใช้งานถือว่าเป็นความลับ กลุ่มเป้าหมายของ Facebook (เฟซบุ๊ก) เป็นกลุ่มที่เรียนตั้งแต่ระดับมัธยมและมหาวิทยาลัยขึ้นไป และกลุ่มทำงานจนถึงวัยผู้ใหญ่ถือได้ว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการใช้งานมากที่สุด

การติดต่อสื่อสารบนเฟซบุ๊ก

ภิเชก ชัยนิรันดร์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่าเฟซบุ๊กมีระบบให้เราติดต่อสื่อสารได้ 4 วิธี ได้แก่

1. การโพสต์ข้อความบนกระดานของเราเองบนเฟซบุ๊กจะมีส่วนกระดานข้อความที่เป็นของเราเองเพื่อให้เราสามารถโพสต์อะไรก็ได้ในช่องที่มีข้อความเขียนว่า “คุณกำลังคิดอะไรอยู่” เมื่อเราโพสต์ข้อความ ข่าวสารลงบนกระดานของเราแล้ว ข้อความนี้เองจะไปแจ้งอยู่ที่ข่าวการเคลื่อนไหวของเพื่อนในเฟซบุ๊ก

2. โพสต์ข้อความบนกระดานข้อความของเพื่อนโดยตรง การโพสต์ข้อความไปบนกระดานของเพื่อนเหมือนกับการที่เราสื่อสารกัน โดยข้อความนี้จะส่งเข้าไปยังระบบแจ้งเตือนของเพื่อนเพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่เราโพสต์ไป

3. การติดต่อแบบส่วนตัวด้วยข้อความ การโพสต์ไปบนหน้ากระดาน เพื่อนคนอื่นจะสามารถรับรู้มองเห็นความเคลื่อนไหวด้วย แต่ถ้าหากต้องการความเป็นส่วนตัวให้ใช้การส่ง

ข้อความไปแทน ซึ่งข้อความจะแจ้งเตือนให้เพื่อนได้ทราบด้วย มีความคล้ายคลึงกับการส่งอีเมลล์หาเพื่อนนั่นเอง

4. การแชทบน Facebook นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว Facebook ยังมีระบบแชทเหมือนกับโปรแกรมสนทนาอื่น ในขณะที่เราล็อกอินใช้งานพร้อมกับเพื่อน ระบบจะแจ้งรายชื่อให้ทราบว่าใครที่กำลังออนไลน์อยู่บ้าง และสามารถพูดคุยตอบโต้กันได้แต่หากเพื่อนออกจากระบบไปแล้วจะถูกส่งเข้าไปแสดงในส่วนของการแจ้งเตือนเป็นข้อความแทนการแชท

ความนิยมของ Facebook (เฟซบุ๊ก)

Facebook เป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นดาวรุ่งพุ่งแรงเป็นที่นิยมในระยะเวลาที่รวดเร็ว รวมทั้งผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกเข้ามาลงทะเบียนและสมัครเป็นสมาชิกโดยมีการใช้บริการทุกวันจากสถิติ โดยเฉพาะต่างประเทศ (เดือนมกราคม 2012) มีผู้ใช้งานทั้งหมด 797,879,380 คน (ข้อมูลจาก www.checkfacebook.com) 21/1/2012

ส่วนในประเทศไทย จากการสำรวจพบว่าคนไทยที่เข้าใช้เฟซบุ๊กจำนวนมากคือ 13,276,200 คน (เดือนมกราคม 2012) 21/1/2012 โดยมีการแบ่งเป็นเพศหญิงจำนวน 6,857,680 คน และ จำนวนเพศชาย 6,360,860 ช่วงอายุของผู้ที่ใช้เฟซบุ๊กมากที่สุด คือช่วงอายุระหว่าง 18-24 ปี โดยมีจำนวนถึง 4,513,700 คน ตามมาด้วยช่วงอายุ 25-34 ปี มีจำนวน 3,800,080 คน (ฐิติกานต์ นิธิอุทัย, 2555) นอกจากนั้นเฟซบุ๊กยังเปิดโอกาสให้สร้างสังคมเครือข่ายได้หลากหลายประเภท ดังนี้

1. บัญชี Facebook (Profile Account) หรือบัญชีส่วนบุคคลถือว่าเป็นก้าวแรกของการสมัครเพื่อใช้บริการเฟซบุ๊กในการร่วมเป็นสังคมออนไลน์บนเฟซบุ๊ก

2. กลุ่ม (group) สำหรับการตั้งกลุ่มในเฟซบุ๊กนั้นตั้งขึ้นสำหรับกลุ่มคนที่มีความชอบความสนใจในลักษณะของสิ่งเดียวกันเพื่อมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ส่วนใหญ่จะมีสมาชิกจำนวนไม่มาก ค่อนข้างอยู่ในแวดวงจำกัด สำหรับสมาชิกของแต่ละกลุ่มนั้น

จะต้องถูกเชิญจากผู้ที่เกี่ยวข้องกลุ่มหรืออาจเป็นผู้ดูแลกลุ่ม เพื่อให้ได้รับการอนุญาตตอบรับเข้ากลุ่ม ถึงจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมและได้รับข้อมูล ข่าวสารของกลุ่มนั้นได้

3. เพจ (page) หรือ แฟนเพจ (fanpage) เป็นพื้นที่ในการโปรโมท องค์กร สินค้า ธุรกิจ บุคคล หรือการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายลักษณะของเพจจะมีความแตกต่างจากบุคคลมากนัก ข้อดีของเพจ คือ มีการเปิดมากกว่ากลุ่มเพราะทุกคนที่เห็นเพจสามารถคลิกไปที่กลุ่ม like ที่อยู่ด้านบนของเพจเพื่อเป็นสมาชิกโดยไม่รอรอการตอบรับจากผู้ดูแลเพจ เพราะฉะนั้นเมื่อมีการคลิก Like ที่เพจแล้ว ก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆและสามารถรับข่าวสารจากเพจได้เลย

กระทิ้ง พูลผล (2551) กล่าวว่าด้วยพลังของปรากฏการณ์เครือข่าย ทำให้ Mark Zuckerberg ตัดสินใจในปี 2006 เพื่อเปิดกว้างให้มาเป็นสมาชิกได้และเมื่อปี 2007 เหตุการณ์ที่ทำให้ Facebook เป็นต่อคือการเปิดแพลตฟอร์มที่ทำให้ผู้ผลิตแอปพลิเคชันต่างๆสามารถเข้าเชื่อมโยงกับ Facebook ได้ วิธีดังกล่าวเพิ่มความน่าสนใจเป็นอย่างมาก และนั่นทำให้ Facebook ทยานก้าวสู่ความเป็นอันดับ 1 จากการเปิดแพลตฟอร์มดังกล่าวทำให้คนไทยรู้จักทำการเกษตรมากยิ่งขึ้น ผ่านการปลูกผักในโปรแกรม Farmville

Facebook fanpage แฟนเพจเฟซบุ๊ก

Fanpage เป็นเครื่องมือสำคัญในยุคสังคมออนไลน์ที่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงปรับแต่งสิ่งต่างๆในหน้า page เพื่อให้มีความเหมาะสมที่จะสามารถสื่อสารได้ทุกเวลา มีสินค้า โครงการต่างๆ มากมายที่ใช้ Facebook fanpage ในการประชาสัมพันธ์เนื่องจากการใช้งานที่ง่าย อัปเดตข่าวสารได้อย่างสะดวก สามารถจัดกิจกรรม หรือโปรโมทต่างๆได้ โดยอยู่ในความดูแลของ admin ฐิติกานต์ นิธิอุทัย (2555)

นอกจากสามารถอัปเดตข่าวสารได้ สะดวก รวดเร็ว และมีความทันสมัยแล้ว มีประโยชน์ที่ดึงดูดวัตถุประสงค์ของ Facebook fanpage ดังนี้

1. สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง

2. สามารถขยายจำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่สนใจให้เพิ่มจำนวนมากขึ้น

3. สามารถสร้างกิจกรรมต่างๆได้

4. เชิญผู้ที่สนใจหรือกลุ่มเป้าหมายให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้

5. แจกจ่ายรายละเอียดหรือข้อมูลข่าวสารต่างๆ

6. เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นใหม่ๆ สามารถนำมาแบ่งปันกันได้

ภิเชก ชัยนรินทร์ (2553) เราสามารถนำ Facebook fanpage มาใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. Wall เป็นเหมือนบอร์ดที่สามารถใช้ในการประชาสัมพันธ์ แจกจ่ายข้อมูล ข่าวสารรวมถึงการพูดคุยกัน ตลอดจนมีการแสดงความคิดเห็นต่างๆ มีการแบ่งปันโดยผ่านคำสั่ง Share

2. Info เป็นส่วนที่บอกเกี่ยวกับตัวเรา ทำอะไร ที่ไหน สามารถติดต่อได้อย่างไร บอกถึงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเป็นการสร้างการรู้จักก่อนที่จะตัดสินใจกด Like

3. Photo การใช้รูปในกิจกรรมต่างๆในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าสามารถเข้าถึงกันได้เป็นกันเอง เป็นการสร้างเรื่องราวผ่านรูปภาพและเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. Events เป็นการแจ้งถึงกิจกรรมพิเศษเช่น เป็นการเปิดตัวสินค้าใหม่ การมีโครงการพิเศษ การแจกสิ่งต่างๆ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน ให้สาธารณะได้รู้

5. Video สามารถนำโฆษณาหรือการแนะนำโครงการต่างๆ วิดีโอโปรโมทมาบอกเล่าถึงเป็นมาของโครงการนำมาใส่ในแฟนเพจ

6. Notes ใช้ในการแจ้งเรื่องราวสั้นๆ หรือโครงการที่กำลังจะเปิดใหม่ เพื่อเป็นการไฮไลต์ว่า มีอะไรบ้างที่สำคัญในกิจการปัจจุบัน

7. Discussion Board เป็นเหมือนกระทู้ที่สามารถสนทนาแลกเปลี่ยนได้ในหัวข้อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็น ข้อมูลต่างๆ การตอบปัญหาต่างๆหรือใช้เป็นฟีดแบ็กหลังจากที่ได้ข้อมูลข่าวสารไปแล้ว

8. Reviews เป็นส่วนที่ผู้เป็นส่วนของ Fan สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการ หรือข่าวสารที่อยากนำมาแบ่งปันกัน ซึ่งสามารถนำมาแบ่งปันได้ทั้งด้านบวกและด้านลบได้

สวนผักคนเมือง

ความหมายเกษตรในเมือง

หนังสือ Urban Agriculture: definition, presence, potentials and risks ซึ่งเขียนโดย L.J.A Mougeot ได้ให้คำนิยามไว้ว่า เกษตรในเมือง คือการปลูกหรือการเลี้ยงดู การทำให้เพิ่มพูนการนำเข้าสู่กระบวนการที่เกี่ยวข้องและการกระจายสิ่งที่ เป็นผลผลิตที่เป็นอาหารอย่างเนื้อสัตว์ ผักและผลไม้และที่ไม่ใช่อาหารอย่างพืชที่เป็นยาสมุนไพร รวมถึงการใช้และนำกลับมาใช้ใหม่ของทรัพยากร ผลิตภัณฑ์ และการบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหล่านั้น ซึ่งเกิดขึ้นและมีอยู่ในและรอบๆพื้นที่เมืองกล่าวคือ พื้นที่ที่มีอุตสาหกรรมและย่านพาณิชย์ตั้งอยู่ หรือในขอบเขตของพื้นที่ที่ถูกพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโดยที่กิจกรรมเหล่านั้น มุ่งเน้นดำเนินไปเพื่อตอบสนองคนที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้นเป็นสำคัญ Mougeot (2000)

บทบาทของเกษตรในเมือง

1. เกษตรในเมืองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบเมือง (Urban Metabolism)
แนวคิดนี้มองเรื่องเกษตรในเมืองเชื่อมโยงกับมิติอื่นๆของเมือง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการของเสีย การจัดการมลภาวะ การใช้พลังงาน การพัฒนาภูมิทัศน์ของเมือง และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมถึงการพิจารณาว่าในอีกด้านหนึ่งสวนเกษตรไปสร้างผลกระทบทางลบต่อระบบเมืองอย่างไรด้วย (Redwood, 2008)

2. เกษตรในเมืองกับการยกระดับความมั่นคงทางอาหารในเมือง (Urban food security) แนวคิดนี้มองเกษตรในเมืองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะหนุนเสริมให้เกิดความมั่นคงทางอาหารในเมือง กล่าวคือ (1) การมีแหล่งอาหารอยู่ (food available) ซึ่งโยงถึงเรื่องความสามารถในการพึ่งตนเองได้ทางอาหารสำหรับอาหารบางประเภททั้งยามปกติและยามวิกฤติ (2) การเข้าถึงอาหาร (food accessibility) ซึ่งโยงถึงเรื่องการกระจายอาหาร และ (3) การมีอาหารให้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ (food stability) รวมถึง 4.การใช้ประโยชน์ในอาหาร (food utility) หรือ การได้บริโภคอาหารที่มีโภชนาการ เช่น สด ปลอดภัย มีคุณภาพที่ดี มีคุณประโยชน์ต่อร่างกาย สร้างเสริมสุขภาพที่ดี และรู้แหล่งที่มา

3. เกษตรในเมืองกับการยกระดับสิทธิปฎิเสธทางอาหารแนวคิดนี้ใส่ใจต่อสิทธิในการเข้าถึงอาหาร (right to food) ของกลุ่มคนจนเมืองและคนชายขอบ เช่น คนป่วย คนชรา และคนพิการเป็นพิเศษ (Wittman, Desmarais, and Wiebe, 2010; Pimbert, 2009) รวมถึงสิทธิในการถึงอาหารปลอดภัยหรืออาหารที่เสริมสร้างสุขภาวะที่ดีของชนชั้นกลาง ซึ่งล้วนได้รับความไม่เป็นธรรมจากระบบการค้าอาหารโลก เช่นจากการเปิดเสรีการค้า และบรรษัทอาหารข้ามชาติ เป็นต้น

4. เกษตรในเมืองกับการสร้างห่วงโซ่อาหารที่เป็นธรรมของคนเมือง บทบาทของเกษตรในเมืองนับว่ามีความสำคัญในมิตินี้ในแง่ที่ย่นย่อการระยะทางของอาหารและทำให้ห่วงโซ่อาหารทั้งเรื่องการผลิต การขนส่ง การตลาด และการบริโภคสั้นลงและเป็นธรรมมากขึ้น จากการตัดห่วงโซ่ที่ไม่จำเป็นของผู้แสวงหาประโยชน์ออกไป อีกทั้งทำให้แต่ละห่วงโซ่มีโอกาสรู้จักกันมากขึ้น

5. เกษตรในเมืองในการเพิ่มความยืดหยุ่นของเมืองเพื่อการปรับตัวต่อวิกฤติและการเปลี่ยนแปลงเกษตรในเมืองสามารถเพิ่มความยืดหยุ่นของเมืองได้ในหลายลักษณะ เช่นช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นของเมืองเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศอันสืบเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน กล่าวคือเกษตรในเมืองสามารถช่วยทำให้มีอาหารสำรองที่มีโภชนาการยามฉุกเฉินได้ อีกทั้งยังเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ ซึ่งจะเป็นช่วยความปลอดภัยจากวิกฤติเศรษฐกิจในครัวเรือนที่มักเกิดขึ้นตามมากับภัยพิบัติ นอกจากนี้พื้นที่เกษตรในเมืองยังช่วยลดผลกระทบจากน้ำไหลบ่าจากที่สูง ช่วยกักและชะลอน้ำที่อาจท่วมฉับพลันได้ ที่สำคัญการผลิตอาหารในเมืองยังช่วยลดพลังงานในการขนส่งอาหาร การอุ่น การเก็บรักษา และการบรรจุหีบห่อ อีกทั้งยังเอื้อต่อการจัดการของเสียในเมือง และทำให้เกิดการใช้น้ำอย่างคุ้มค่ามากที่สุดเช่นการนำน้ำเสียกลับมาบำบัดใช้ใหม่อีกครั้ง

6. เกษตรในเมืองกับการพัฒนาเครือข่ายทางสังคม (social network) ฐานสำคัญของเครือข่ายทางสังคมคือเรื่องการขับเคลื่อนร่วมกัน (collective action) ระหว่างตัวแสดงต่างๆ ในลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างมีความอิสระแต่มาพึ่งพาอาศัยกัน (autonomous but interdependent actors) ด้วยการมีส่วนร่วมในการผลักดันกิจกรรมร่วมกัน (Bruggeman, 2008; Freeman, 2008) โดยเกษตรในเมืองจะมุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายทางสังคมเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดเครือข่ายการผลิตและการกระจายอาหารเป็นสำคัญ ซึ่งเครือข่ายทางสังคมที่เข้มแข็งก็จะมีส่วนช่วยสร้างความสนิทสนม ความไว้วางใจ และการพึ่งพากันให้เกิดขึ้นในสังคม

7. เกษตรในเมืองกับการพัฒนานวัตกรรมและการสร้างการเรียนรู้ แนวคิดนี้ถูกนำมาส่งเสริมการพัฒนาองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมากเป็นพิเศษโดยมีการนำเรื่องเกษตรในเมืองมาใช้เป็นนวัตกรรมหรือเครื่องมือที่ใช้สร้างความแตกต่างและความเปลี่ยนแปลงและใช้ร่วมกับการเรียนรู้ ซึ่งให้ความสำคัญกับกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interactions) และความรับรู้กับความนึกคิดของแต่ละปัจเจกบุคคล โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และรากฐานทางวัฒนธรรม รวมถึงมุมมองทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (โครงการสวนผักคนเมือง, ม.ม.ป)

ความสำคัญของเกษตรในเมือง

1. เกษตรในเมืองช่วยสร้างความมั่นคงทางอาหาร ปัจจุบันเรากำลังเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงทางอาหารมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเกษตรกรที่อายุเฉลี่ยสูงขึ้น พื้นที่เกษตรลดน้อยลง มีการปลูกพืชพลังงานมากขึ้น มีการใช้สารเคมีสูง ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม และสภาพภูมิอากาศก็เปลี่ยนแปลง ยังไม่นับเรื่องภัยคุกคามจากระบบการผลิตอาหารแบบอุตสาหกรรม ซึ่งถูกครอบครองโดยบรรษัทขนาดใหญ่ การทำเกษตรในเมือง ไม่ว่าจะเป็นการทำสวนผักในชุมชน หรือการปลูกผักกินเองที่บ้าน ก็ถือเป็นหลักประกันสำคัญ ที่แม้ว่าอาหารจะขาดแคลน หรือราคาแพงขึ้นเพียงใด เราก็ยังมีอาหารที่ปลอดภัยไว้กินอย่างพอเพียง อีกทั้งยังเทียบพร้อมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการ

2. เป็นแหล่งสำรองอาหารในยามฉุกเฉิน น้ำท่วม เส้นทางถูกตัดขาด อาหารขาดแคลน อาจเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน ซึ่งหากใครได้ปลูกผักไว้ทั้งบนระเบียง บนดาดฟ้า หรือทำเป็น

สวนลอยฟ้า สวนแนวตั้ง ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึง รวมถึงเรียนรู้ที่จะเพาะเห็ดเพาะถั่วงอกไว้ก็จะยังมีอาหารสดใหม่สำรองไว้กินได้

3. ลดรายจ่าย สร้างงานและสร้างรายได้ให้กับครอบครัว บางบ้านหรือบางชุมชนหากมีผลผลิตเหลือจากกินเองแล้ว ก็สามารถแบ่งขาย สร้างรายได้เสริมได้ นอกจากนี้ยังอาจนำไปสู่การสร้างอาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่นการแปรรูปอาหาร หรือทำปุ๋ยหมักชีวภาพจำหน่าย เป็นต้น

4. ช่วยสร้างพื้นที่สีเขียว ลดโลกร้อน และลดการใช้พลังงานนอกจากพื้นที่สีเขียวจะมีส่วนช่วยลดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลดภาวะโลกร้อนได้แล้ว จากการศึกษาพบว่า การปลูกผัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกผักบนดาดฟ้า หรือหลังคา สามารถช่วยลดอุณหภูมิภายในอาคารได้ ซึ่งก็มีส่วนช่วยลดค่าไฟฟ้าจากเครื่องปรับอากาศได้ ที่สำคัญยังมีส่วนช่วยป้องกันน้ำท่วมจากฝนตกหนักได้อีกด้วย

5. รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อต้นไม้และธรรมชาติถูกแทนที่ด้วยตึกและสิ่งก่อสร้างต่างๆมากมาย ความหลากหลายทางชีวภาพในเมืองจึงลดน้อยลง การทำเกษตรในเมืองจึงถือเป็นการช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพไว้ได้ส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเรารู้จักนำพันธุ์ผักพื้นบ้านที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือมักจะถูกแทนที่ด้วยผักจีนเพียงไม่กี่ชนิดก็จะเป็นการช่วยอนุรักษ์พันธุกรรมไว้ได้อีกทางหนึ่ง ที่สำคัญการปลูกผัก ยังช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศน์ให้ดีขึ้น บางแห่งนอกจากมีผักแล้วยังมีนกและแมลงอีกนานาชนิดตามมาด้วย

6. ลดระยะทางในการขนส่งอาหาร และลดพลังงานในการเก็บรักษา ปัจจุบันอาหารที่ซื้อกินกันในเมืองกรุงจำนวนไม่น้อยที่เดินทางขนส่งมาไกลและสิ่งที่มาคู่กับระยะทางในการขนส่งคือการสูญเสียพลังงานทั้งในการเดินทางและการเก็บรักษา ซึ่งนอกจากจะเสียค่าใช้จ่ายสูงแล้ว ยังก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่ปัญหาโลกร้อนตามมา การทำเกษตรในเมืองจึงมีส่วนช่วยอย่างมากที่จะลดระยะทางในการขนส่งอาหาร ลดพลังงานในการเก็บรักษา และลดมลภาวะอันก่อให้เกิดโลกร้อนตามมา

7. ลดขยะและทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การทำเกษตรในเมือง มีส่วนช่วยทำให้เมืองสามารถจัดการกับขยะอินทรีย์ พืชเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ รวมถึงกิ่งไม้ ใบไม้ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คือสามารถนำมาใช้ทำปุ๋ยและหมუნเวียนกลับไปใช้ปลูกผักได้ หรือ

บางแห่งอาจมีการเลี้ยงสัตว์ พวกไก่เดือน หรือหมูช่วยกำจัดขยะอินทรีย์ ในขณะที่เดียวกันก็ได้ป้อนจากมูลสัตว์เหล่านี้ได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ภาชนะเหลือใช้ต่างๆยังสามารถนำมาทำเป็นที่ปลูกผักได้อย่างคุ้มค่าอีกด้วย

8. สร้างความสัมพันธ์ในสังคมตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน หน่วยงาน และประเทศ โดยมีกิจกรรมการปลูกผักหรือการทำเกษตรในเมืองเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ ทำให้คนได้ร่วมกันเรียนรู้ทำกิจกรรมและแบ่งปันกัน

9. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับกลุ่มคนต่างๆในเมือง ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ คนชรา โดยเฉพาะการเรียนรู้เรื่องที่มาของอาหาร ทักษะและเทคนิคการปลูกผัก ตลอดจนการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและธรรมชาติ นอกจากนี้ยังพบว่าการทำเกษตรในเมืองยังสามารถช่วยบำบัดเยียวยารักษาผู้ป่วยทางด้านจิตใจได้อย่างดีด้วย (โครงการสวนผักคนเมือง, ม.ม.ป)

ความเป็นมาโครงการ

การปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือนถือเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนไทยมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษแล้ว แต่หลายสิบปีที่ผ่านมามีวิถีชีวิตของคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะสังคมเมืองที่คนส่วนใหญ่หันมาพึ่งพาตลาด ผักต้องกับการซื้อกินมากขึ้น ประกอบกับท่ามกลางตึกรามบ้าน และวิถีชีวิตอันวุ่นวายในเมือง อาจทำให้หลายคนคิดว่าเรื่องการปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคเองเป็นเรื่องไกลตัวและยากจะเป็นจริง จนวัฒนธรรมนี้เริ่มสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการคิดค้นนวัตกรรมการปลูกผักใหม่ๆหลายรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อจำกัดของคนเมือง โดยเฉพาะด้านพื้นที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำเกษตรบนพื้นปูน การทำสวนผักดาดฟ้า การทำสวนแนวตั้ง หรือสวนลอยฟ้า นอกจากนี้ หากพิจารณาดีๆ ยังพบว่าในเมืองยังมีพื้นที่ที่ถูกทิ้งร้างอยู่ประปรายจำนวนไม่น้อย ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นสวนผักได้ ด้วยตระหนักถึงศักยภาพของคนเมือง และตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกผักสวนครัว ซึ่งนอกจากจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพ ทำให้มีอาหารปลอดภัยไว้บริโภคเองแล้ว การปลูกผักไว้บริโภคเองยังมีส่วนช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน ทำให้พึ่งตนเองทางอาหารได้มากขึ้น ที่สำคัญกิจกรรมปลูกผักยังก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านความสัมพันธ์ ซึ่งมีผักเป็นตัวสานสายใยทั้งระหว่างคนใน

ครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน และสังคม ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง การนำทรัพยากรเหลือใช้ ในท้องถิ่น รวมถึงขยะในครัวเรือนมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวอันเป็นทั้งแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และช่วยคลายเครียดให้กับคนเมืองได้อย่างดีด้วย มูลนิธิ เกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) จึงร่วมกับภาคีเครือข่าย อาทิ มูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา คณะทำงานกินเปลี่ยนโลก และชมรมเกษตรในเมือง ทำโครงการสวนผักคนเมืองขึ้น ภายใต้การ สนับสนุนทุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.)

ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาทิศทางการพัฒนาประเทศจากสังคมเกษตรกรรมสู่ ภาควัตถุศาสตร์ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มากมาย โดยเฉพาะวิถีชีวิตและค่านิยมในการบริโภคของคนเมือง ที่หันมาพึ่งพิงตลาดเพียงอย่าง เดียว โดยขาดทักษะในการพึ่งตนเองด้านอาหาร ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่เคยสืบทอดต่อกันมาในอดีต

การปลูกผักไว้บริโภคเองในครัวเรือน ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้คนเมืองสามารถ พึ่งตนเองด้านอาหารได้มากขึ้น นอกจากนี้การศึกษาในหลายประเทศยังพบว่าการทำเกษตรในเมือง สามารถช่วยทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร อีกทั้งยังมีส่วนช่วยแก้ปัญหาความยากจน ลดโลกร้อน และเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ทั้งกายใจได้อย่างดี ที่สำคัญการปลูกผักยังเป็นกิจกรรมที่ ช่วยสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในสังคมเมืองได้อีกด้วย

ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกผักไว้บริโภคเองของคนเมือง มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) ร่วมกับสำนักงานกองทุนการสนับสนุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และองค์กร ภาคีต่างๆ จึงได้ริเริ่มโครงการสวนผักคนเมืองขึ้นเพื่อให้มีการอบรมขยายความคิดและพัฒนาให้เกิด การปฏิบัติในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้งานสวนผักคนเมืองเกิดเป็นรูปธรรมและมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพ ชีวิต รวมถึงสร้างสรรค์สังคมเมืองให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ขยายพื้นที่และกลุ่มคนทำเกษตรในเมืองให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะใน เขตเมืองชั้นใน และพื้นที่ชุมชนเมืองในจังหวัดภาคกลาง

2. สนับสนุนและสร้างแหล่งเรียนรู้ให้มีรูปแบบและหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับวิถีคนเมือง อันจะนำไปสู่การเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

3. สร้างเครือข่ายคนปลูกผักเพื่อให้เกิดพลวัตความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตคนเมือง

4. ธารงค์สาธารณะเพื่อสร้างความคิดเรื่องการพึ่งตนเอง การบริโภคที่เกื้อกูลต่อสิ่งแวดล้อมและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม

กิจกรรมในโครงการสวนผักคนเมือง

1. สนับสนุนทุนโครงการลักษณะสำคัญของโครงการที่สนับสนุน คือเป็นโครงการที่ร่วมกันดำเนินการปลูกผักแบบไม่ใช้สารเคมีโดยกลุ่มบุคคล โรงเรียน วัด มัสยิด โบสถ์ สถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนต่างๆ ซึ่งมีคณะทำงานรวมตัวกันอย่างน้อย 5 คน และมีพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล

2. สนับสนุนศูนย์อบรม เพื่ออบรมให้ความรู้ทั้งใน ภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่ผู้ที่สนใจเรื่องการทำเกษตรในเมือง อาทิ เช่น ธารงค์เผยแพร่และพัฒนาเครือข่าย จัดประกวดสวนผักบ้านฉัน เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้คนเมืองปลูกผักสวนครัวมากขึ้น จัดทำสื่อและกิจกรรมต่างๆ เพื่อธารงค์เผยแพร่แนวคิดและความรู้เรื่องการทำเกษตรในเมือง จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้ทำเกษตรในเมืองและระหว่างเครือข่ายคณะทำงานในประเด็นที่เชื่อมโยงกับเกษตรในเมือง

3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและแหล่งเรียนรู้

จัดอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ให้กับบุคลากรและสมาชิกในโครงการสวนผักคนเมือง คัดเลือกพื้นที่ต้นแบบที่มีความพร้อมและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการทำเกษตรในเมือง แห่งใหม่ fan page สวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก มีการก่อตั้งเมื่อ 06/25/2010 โดยใช้ชื่อเพจว่า สวนผักคนเมือง <http://www.thaicityfarm.com> เข้าดูเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2556

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ยังไม่มีผู้ที่ทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าวโดยตรง แต่มีผล การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าผลงาน การวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังต่อไปนี้

กฤติน พวงมะลิ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการขายผักสดผ่านระบบ สังคมออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุดในกลุ่มผู้บริโภคจำนวน 40 คน ต่อชุดแบบสอบถาม ผลงานวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษผ่านระบบสังคมออนไลน์ คือ ความถี่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ความใส่ใจด้านสุขภาพ และพฤติกรรมผู้บริโภค โดยผู้บริโภคร้อยละ 92.5 มีความต้องการที่จะใช้บริการทำธุรกิจผักปลอดสารพิษบนสังคมออนไลน์ ในด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการทำธุรกิจผักปลอดสารพิษผ่านระบบสังคมออนไลน์พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งในการทำธุรกิจผ่านสังคมออนไลน์ เนื่องจากสะดวกสบาย มีความน่าเชื่อถือ และรูปแบบการติดต่อสื่อสารกับผู้บริโภค โดยการใช้ระบบสังคมออนไลน์มีส่วนช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลของสินค้าได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงเพิ่มช่องทางและโอกาสในการติดต่อสื่อสารกันเองในกลุ่มผู้บริโภค

คุณทร ปัญญาโสภณเลิศ (2554) มีการทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก กรณีศึกษา แฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาในครั้งนี้คือผู้ใช้งานเฟซบุ๊กที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์ของแฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์ส คาร์นิวัล (www.facebook.com/conversecarnival) ในการทำการศึกษาครั้งนี้แยกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ในส่วนของรูปแบบสื่อที่แบ่งเป็นสื่อข้อความ สื่อรูปภาพ สื่ออัลบั้มภาพ และสื่อวิดีโอ 2) ส่วนของประเด็นการสื่อสารที่เกิดขึ้น ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ ประเด็นเกี่ยวกับการสั่งซื้อสินค้าประเด็นเกี่ยวกับสินค้า และประเด็นอื่นๆผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบสื่อและประเด็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นของเฟซบุ๊กแฟนเพจทั้งหมดที่เกิดขึ้น 197 โพสต์ ผลการวิเคราะห์เชิงสถิติปรากฏผลวิจัยดังนี้ 1. รูปแบบสื่อที่ถูกใช้มากที่สุดได้แก่ สื่อรูปภาพ (มีภาพและข้อความเป็นส่วนประกอบ) มีจำนวน 87 โพสต์โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 47.46 ของรูปแบบสื่อที่ใช้ทั้งหมด

2. รูปแบบของสื่อที่ใช้แตกต่างกัน มีผลต่อการคลิกปุ่มถูกใจ (Like) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล ได้แก่รูปแบบสื่อข้อความและรูปแบบสื่อรูปภาพ 3. รูปแบบของสื่อที่ใช้แตกต่างกันมีผลต่อการแบ่งปัน (Share) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจของร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล ได้แก่ (1) รูปแบบสื่อข้อความและรูปแบบสื่อรูปภาพ (2) รูปแบบสื่อรูปภาพ และรูปแบบสื่ออัลบั้มภาพ (3) รูปแบบสื่ออัลบั้มภาพ 4. รูปแบบของสื่อที่ใช้แตกต่างกันมีผลต่อการแสดงความคิดเห็น (Comment) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล ไม่ต่างกัน 5. ประเด็นการสื่อสารที่ได้ทำการโพสต์มากที่สุดคือประเด็นเกี่ยวกับตัวสินค้า มีจำนวน 110 โพสต์ โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 55.84 ของประเด็นการสื่อสารที่ใช้ทั้งหมด 6. ประเด็นการสื่อสารที่ใช้แตกต่างกันไม่มีผลต่อการคลิกปุ่มถูกใจ (Like) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล 7. ประเด็นการสื่อสารที่ใช้แตกต่างกันมีผลต่อการแบ่งปัน (Share) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัล แต่จำนวนข้อมูลดังกล่าวไม่สามารถระบุได้ว่ามีสื่อประเภทใดบ้างที่ส่งผลแตกต่างกัน 8. ประเด็นการสื่อสารที่ใช้แตกต่างกันไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็น (Comment) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจของร้านรองเท้าคอนเวิร์สคาร์นิวัลที่ไม่ต่างกัน

สุภาพร ชุ่มสกุล (2554) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยใช้ประชากรในการศึกษาคือ นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552 ทั้งหมด 12 คณะ จำนวน 357 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงในช่วงอายุ 26-30 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีการใช้อินเทอร์เน็ต ในช่วง 21.01 -00.00 ใช้นานกว่า 14 ครั้ง เฉลี่ยครั้งละ 60-90 นาที มีประสบการณ์การใช้นานกว่า 5 ปี จุดประสงค์เพื่อการสื่อสาร 2) ในด้านพฤติกรรม พบว่าผู้เคยซื้อสินค้าและบริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับกลาง โดยสินค้าที่ซื้อมากที่สุดคือ หนังสือ ส่วนการบริการมากที่สุดคือโรงแรม เหตุผลในการสั่งซื้อเพราะสะดวก ปัญหาที่พบคือ ไม่มีคุณภาพไม่ตรงที่โฆษณาไว้ ส่วนผู้ที่ไม่เคยใช้บริการ พบว่า ยังไม่มีความต้องการซื้อสินค้าและบริการ 3) ระดับการตัดสินใจต่อการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผ่านอินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ดาวณา เนาวรังสี (2555) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์เฟซบุ๊กของนิสิตนักศึกษา โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี กำลังศึกษาอยู่ในเขต

กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 8-21 ปี และใช้บริการเว็บไซต์เฟสบุ๊คเป็นประจำ จำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้พฤติกรรมเฟซบุ๊กอยู่บ่อยครั้ง สาเหตุมาจากความต้องการคลายเหงา ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน อยากเล่นเกม ต้องการเปิดเผยตัวตน อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวของผู้อื่นและตามกระแส ทักษะคิดที่มีต่อเว็บไซต์เฟซบุ๊ก ซึ่งมีทัศนคติด้านบวกคือ ผ่อนคลายความเครียด แหล่งรวมเพื่อน แหล่งข่าวสารและความบันเทิง ความสนุกสนานของเกมส์ ทักษะคิดด้านลบ ได้แก่ พฤติกรรมไม่เหมาะสม เป็นแหล่งเผยแพร่ไวรัส ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบทั้งด้านบวกทำให้ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนได้สะดวก และด้านลบว่า สนใจคนรอบข้างน้อยลง ขาดความเป็นส่วนตัว ภาษาที่ใช้เปลี่ยนแปลง เกิดปัญหาด้านสุขภาพ เช่น ปัญหาสายตาผิดปกติ พักผ่อนน้อย นิติศึกษาคงพิจารณาจึงควรแบ่งเวลาให้เหมาะสม

นุชนาถ ฮัดเจสตัน และ ไกรจิต สุตะเมือง (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับรู้โฆษณาแฝงบนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยเก็บข้อมูลกับ ผู้ใช้บริการ สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) จำนวน 400 ตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ผลการวิจัยสรุปดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีรายได้เฉลี่ย 10,001-20,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ย 20,001-30,000 บาท ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท ปัจจัยส่วนบุคคล ที่ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ มีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น รายได้ ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ที่แตกต่างกันจึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปัจจัยด้านช่องทางโฆษณาแฝง ที่ประกอบด้วย บนกระดานข่าว (Wall) โฆษณาแฝงบนพื้นที่เฟซบุ๊ก จากการกดถูกใจในลิงค์โปรด มีความสัมพันธ์ การรับรู้โฆษณาแฝงของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปัจจัยด้านทัศนคติ ที่ประกอบด้วย ด้านความไว้วางใจ ด้านความเป็นส่วนตัว มีความสัมพันธ์การรับรู้โฆษณาแฝงของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้น ด้านความปลอดภัย

สมมติฐานการวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 2.1 จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 2.2 จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 3.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 4.1 การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 4.2 กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) มีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 รายได้

1.2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร

1.2.1 จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร

1.2.2 จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง

1.3 ปัจจัยด้านความรู้

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

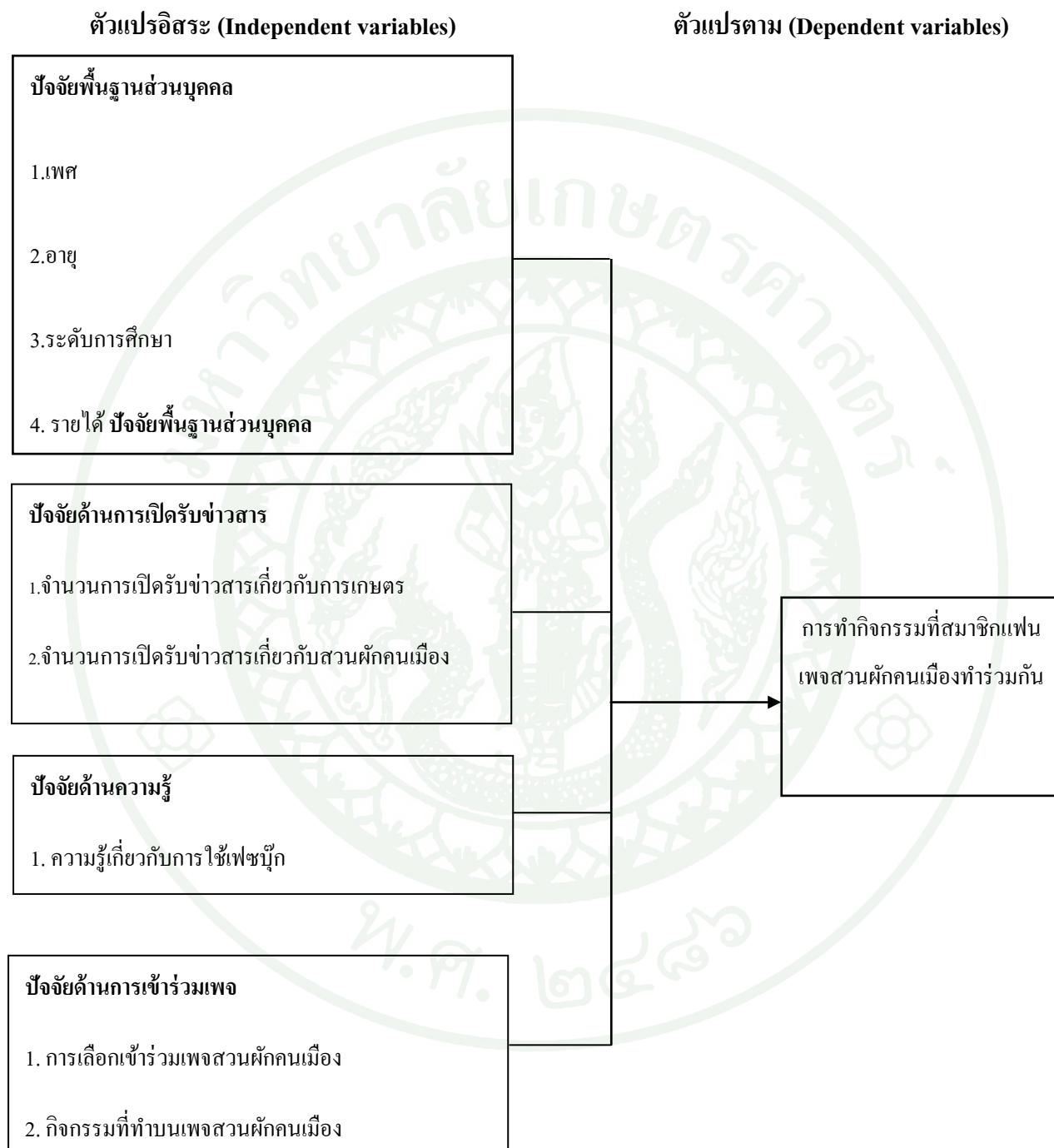
1.4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ

1.4.1 การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

1.4.2 กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาการเข้าร่วมกลุ่มและ
การทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่กดไลค์เข้าร่วมแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยมี
ผู้เข้าร่วม 25,431 คน (ณ วันที่ 13 ตุลาคม 2556)

กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 25,431 คน (ณ วันที่ 13 ตุลาคม 2556) ได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 394 คน โดยมีวิธีการหาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ หาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ
Yamane (1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{25,431}{1 + (25,431)(0.05^2)}$$

$$= 25,431/64.6$$

$$= 394$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของตัวอย่าง

e = ค่าของความคลาดเคลื่อน (5%)

โดยที่ d = ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการสุ่มตัวอย่างร้อยละ ($d=0.05$)

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 394 คน

การสุ่มตัวอย่าง

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย คัดเลือกตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่กวดไล่ในเพจสวนผักคนเมือง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่านทางอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) และ คำถามปลายปิด (Close-Ended Question) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล ด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 ปัจจัยการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ประกอบด้วย จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในการใช้เฟชบุ๊ก

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองและกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมและไม่เข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended questions)

การวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการกำหนดเกณฑ์การวัดตัวแปรไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ โดยทำการวัดตัวแปรดังนี้

เพศ กำหนดวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากเพศของสมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองที่ตอบแบบสอบถามว่าเป็นชายหรือหญิง

อายุ กำหนดการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากจำนวนปีเต็มของผู้ใช้บริการ ซึ่งนับจากปีที่เกิดจนถึงวันที่ให้ข้อมูล อายุเกิน 6 เดือนให้ปัดเป็น 1 ปีเต็ม หน่วยเป็นปี

ระดับการศึกษา กำหนดการวัดแบบเรียงลำดับ (Ordinal Scale) วัดจาก ระดับการศึกษา ขั้นสูงสุดของของสมาชิกแฟนเพจ สวนผักคนเมือง ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

รายได้ กำหนดการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากจำนวนเงินที่ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองได้รับ หน่วยเป็นบาทต่อเดือน

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง กำหนดวัดแบบแบบอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากจำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองผ่านสื่อประเภทต่างๆ คือ 1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต 2) สื่อกิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ การจัดกิจกรรม การประชุม การสาธิต ทัศนศึกษา การรณรงค์ 3) สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน บุคคลในครอบครัว เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน และ 4) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร แผ่นพับ โดยประชากรสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

เกณฑ์การแบ่งคะแนนจำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ใช้คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความรู้ ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันดับภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (19-1)/3 = 6 \end{aligned}$$

ได้จำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวกับการเกษตรดังนี้ 1-6 แหล่ง, 7-13 แหล่ง และ 14-19 แหล่ง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนจำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวกับสวนผักคนเมือง

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ใช้คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความรู้ ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาจากการใช้ค่า Cumulative Percent 33.33% 66.66% และ

100% ได้จำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวกับสวนผักคนเมืองดังนี้ 1-3 แห่ง 4-5 แห่ง และ 6-19 แห่ง

ตอนที่ 3 ปัจจัยทางด้านความรู้

ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก กำหนดการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความรู้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองด้านการใช้เฟชบุ๊ก ได้แก่ การใช้งานเฟชบุ๊ก การติดต่อสื่อสารบนเฟชบุ๊ก และการใช้เฟชบุ๊กแฟนเพจ โดยให้พิจารณาว่าคำถามนั้นใช่หรือไม่ใช่ และมีการกำหนดค่าคะแนน คือ

ตอบถูก มีค่าคะแนน	1	คะแนน
ตอบผิด มีค่าคะแนน	0	คะแนน

โดยนำค่าคะแนนดิบมารวมคะแนนเพื่อหาระดับของความรู้

เกณฑ์การแบ่งคะแนนระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊กรายข้อ

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ ใช้คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความรู้ ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (1-0)/3 = 0.33
 \end{aligned}$$

ในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยความถี่ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก เป็นรายข้อ สามารถจัดได้ดังนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความรู้รายข้อ</u>
0.00 - 0.33	ความรู้น้อย

0.34 - 0.66

ความรู้ปานกลาง

0.67 - 1.00

ความรู้มาก

เกณฑ์การแบ่งคะแนนระดับความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟสชู้กโดยรวม

คะแนนความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟสชู้ก โดยรวม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 15 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ 3 (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (15-0)/3 = 5\end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนระดับความรู้โดยรวม ดังนี้

0 – 5 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในระดับน้อย
6 – 10 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในระดับปานกลาง
11 – 15 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในระดับมาก

การทดสอบสมมติฐาน คะแนนความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟสชู้ก โดยรวม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 15 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ 2 (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (15-0)/2 = 7.5\end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนระดับความรู้โดยรวม ดังนี้

0 – 7.5 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในระดับน้อย
7.6 – 15 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง กำหนดวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ด้านความพอใจ ด้านความเชื่อมั่นและความมั่นคงของกลุ่ม ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ ด้านธุรกิจ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับ น้อย ปานกลาง มาก โดยให้คะแนนระดับความคิดเห็นดังนี้

มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองคะแนนที่นำมาแบ่งเป็นช่วงๆ จากสูตร (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(3-1)}{3} = 0.66 \end{aligned}$$

โดยรวมการนำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปล ผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยการตัดสินใจของสมาชิกในเพจ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.66	มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.67-2.33	มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.34-3.00	มีผลต่อการตัดสินใจมาก

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวม

คะแนนความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวม ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 20 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 20 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (60-20)/3 = 13.33
 \end{aligned}$$

ในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวมสามารถจัดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	20.00 – 33.33	มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	33.34 – 46.00	มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	46.47 – 60.00	มีผลต่อการตัดสินใจมาก

การทดสอบสมมติฐาน การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ด้านความพอใจ ด้านความเชื่อมั่นและความมั่นคงของกลุ่ม ด้านศักยภาพและเสริมสถานการณ์ ด้านธุรกิจ คะแนนความคิดเห็น แต่ละด้านมีจำนวน 5 ข้อ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 15

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (15-5)/2 = 5
 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองแต่ละด้าน ดังนี้

5 – 10 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
11 – 15 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจมาก

คะแนนความคิดเห็นโดยรวม ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 20 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 20 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (60-20)/2 = 20
 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวม ดังนี้

20 – 40 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
41 – 60 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจมาก

กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง กำหนดการวัดแบบกำหนดวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อกิจกรรมที่ปฏิบัติบนเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การกดไลค์โพสต์ การแชร์ข้อความ การแสดงความคิดเห็นในเพจสวนผักคนเมือง ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับ น้อย ปานกลาง มาก โดยให้คะแนนระดับความคิดเห็นดังนี้

น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง คะแนนที่นำมาแบ่งเป็นช่วงๆ จากสูตร (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(3-1)}{3} = 0.66 \end{aligned}$$

โดยรวมโดยการนำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยการตัดสินใจของสมาชิกในเพจ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.66	มีผลต่อการปฏิบัติน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.67-2.32	มีผลต่อการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.33-3.00	มีผลต่อการปฏิบัติมาก

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวม

คะแนนความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวม ประกอบด้วยคำถาม ทั้งหมด 9 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 9 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 27 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมี อันตรภาคชั้นเท่ากับ

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (27-9)/3 = 6
 \end{aligned}$$

ในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวม สามารถจัดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	9 – 15	มีผลต่อการปฏิบัติน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	16 – 21	มีผลต่อการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	22 – 27	มีผลต่อการปฏิบัติมาก

การทดสอบสมมติฐาน กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ด้านการกดไลค์ ด้านการแชร์ข้อความ และด้านแสดงความคิดเห็น คะแนนความคิดเห็น แต่ละด้านมีจำนวน 3 ข้อ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 9

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\
 &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\
 &= (9-3)/2 = 3
 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองแต่ละด้าน ดังนี้

3 – 6 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการปฏิบัติน้อย
7 – 9 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการปฏิบัติมาก

คะแนนความคิดเห็นโดยรวม ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 9 ข้อ โดยมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 9 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 27 ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (27-9)/2 = 9\end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวม ดังนี้

9 – 18 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการปฏิบัติน้อย
19 – 27 คะแนน	หมายถึง	มีผลต่อการปฏิบัติมาก

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันกำหนดวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจาก จำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการเข้าร่วม

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (44-0)/3 = 14.66\end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนจำนวนกิจกรรมโดยรวม ดังนี้

0 – 15 คะแนน	หมายถึง	จำนวนกิจกรรมระดับน้อย
16 – 30 คะแนน	หมายถึง	จำนวนกิจกรรมระดับปานกลาง
31 – 44 คะแนน	หมายถึง	จำนวนกิจกรรมระดับมาก

การทดสอบสมมติฐาน การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน โดยวัด
ค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมน้อยและการเข้าร่วมกิจกรรมมาก

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \text{พิสัย/จำนวนชั้น}$$

$$= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น}$$

$$= (44-0)/2 = 22$$

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคะแนนจำนวนกิจกรรมโดยรวม ดังนี้

0 – 22 คะแนน	หมายถึง	จำนวนกิจกรรมระดับน้อย
23 – 44 คะแนน	หมายถึง	จำนวนกิจกรรมระดับมาก

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองโดยเป็นคำถามปลายเปิด
(Open-Ended question)

การทดสอบเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัย เอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ จากนั้นได้นำเสนอเครื่องมือต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและสมบูรณ์โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน 30 ราย

2.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟสบุ๊ค โดยใช้สูตร KR-20 ตามแบบของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_t คือ สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p คือ สัดส่วนของผู้ที่ทำข้อสอบถูกในแต่ละข้อ

q คือ สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ คือ $1 - p$

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเฟสบุ๊ค เท่ากับ .806

2.2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n = จำนวนข้อ
 S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนทั้งหมด

ค่าความเชื่อมั่นครอนบาคแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง เท่ากับ 0.892 และ ค่าความเชื่อมั่นครอนบาคแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองเท่ากับ 0.804

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลขั้นปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคน โดยการขอความร่วมมือจากผู้ดูแลแฟนเพจ ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยบทความวารสารทางวิชาการ นิตยสารและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ สถาบันวิจัย ต่างๆ ฐานข้อมูล และรวมถึงการสืบค้นข้อมูลการค้นหาทางอินเทอร์เน็ต ที่ใช้ในการศึกษา
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เมื่อได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว จึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลของการวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติใช้การคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum)

2. การทดสอบสมมติฐานทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ค่าไคสแควร์ (Chi-square test) เพื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องการเกษตร จำนวนข่าวสารเกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟรนช์กิ้ง ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ k คือ จำนวนกลุ่มของข้อมูล

O_i คือ ค่าความถี่ที่สังเกตได้ (Observed frequency) ของกลุ่มที่ i

E_i คือ ความถี่ที่คาดว่าจะเป็น (Expected frequency) ของกลุ่มที่ $i = n P_i$

P_i คือ ความน่าจะเป็นของกลุ่มที่ เมื่อ $i = 1, 2, \dots, k$

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการเปิดรับข่าวสาร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟชบุ๊ก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

		(n = 394)	
ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	137	34.8
	หญิง	257	65.2
อายุ	14-30 ปี	140	35.5
	31-40 ปี	131	33.2
	41-64 ปี	123	31.2
	Mean = 35.71 ปี S.D. = 9.735 ปี Minimum = 14 ปี Maximum = 64 ปี		
ระดับการศึกษา			
มัธยมศึกษา		28	7.1
อนุปริญญา/ปวส.		21	5.3
ปริญญาตรี		252	64.0
ปริญญาโท		85	21.6
ปริญญาเอก		8	2.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n = 394)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ (บาท)		
2,000 – 14,000 บาท	78	19.8
15,000 – 29,000 บาท	150	38.1
30,000 – 700,000 บาท	135	34.3
*Missing	31	7.9
Mean = 27400 บาท S.D. = 40292 บาท Minimum = 0 บาท Maximum = 700000 บาท		

*Missing = 0 ไม่ต้องการเปิดเผยรายได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ในตารางที่ 1 สรุปได้ดังนี้คือ

เพศ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.2) นอกนั้นเป็นเพศชาย (ร้อยละ 34.8)

อายุ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่มีอายุ 14-30 ปี (ร้อยละ 35.5) รองลงมา คือ มีอายุ 31 – 40 ปี และ 41 – 64 ปี (ร้อยละ 33.2 และ 31.2 ตามลำดับ) โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 35.7 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 64.0) รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท มัธยมศึกษา อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาเอก (ร้อยละ 21.6 , ร้อยละ 7.1 ร้อยละ 5.3 และ ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ)

รายได้ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000 – 29,000 บาท (ร้อยละ 38.1) รองลงมา คือ มีรายได้ 30,000 – 700,000 บาท และ 2000 – 14000 บาท (ร้อยละ 34.3 และ 19.8 ตามลำดับ) และสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่ไม่ระบุเปิดเผยรายได้ 31 คน (ร้อยละ 7.9)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข่าวสารในการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

(n=394)		
การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สื่อมวลชน		
วิทยุกระจายเสียง	78	19.8
วิทยุโทรทัศน์	143	36.3
อินเทอร์เน็ต	366	92.9
สื่อกิจกรรม		
นิทรรศการ	202	51.3
การจัดกิจกรรม	220	55.8
การประชุม	78	19.8
การสาธิต	92	23.4
ทัศนศึกษา	88	22.3
การรณรงค์	150	38.1
สื่อบุคคล		
เพื่อนร่วมงาน	227	57.6
เพื่อนบ้าน	74	18.8
บุคคลในครอบครัว	141	35.8
ผู้นำชุมชน	68	17.3
เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	115	29.2
เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน	68	17.3
สื่อสิ่งพิมพ์		
หนังสือพิมพ์	203	51.5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=394)

การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
นิตยสาร	222	56.3
วารสาร	159	40.4
แผ่นพับ	131	33.2
จำนวนแหล่งการเปิดรับข่าวสาร		
1-6 แหล่ง	185	47.0
7-13 แหล่ง	195	49.5
14-19 แหล่ง	14	3.6

*เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากการวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ในตารางที่ 2 พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองได้รับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ส่วนใหญ่ มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 7-13 แหล่ง ร้อยละ 49.5 รองลงมา คือ 1-6 แหล่ง ร้อยละ 47.0 และมากกว่า 14 แหล่งขึ้นไป ร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง เมื่อพิจารณาเป็นประเภทสื่อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สื่อมวลชน พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด (ร้อยละ 92.2) รองลงมาเป็นการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ (ร้อยละ 36.3) และมีการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงน้อยที่สุด (ร้อยละ 19.8)

สื่อกิจกรรม พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจาก การจัดกิจกรรม มีการเปิดรับข่าวสารมากที่สุด ร้อย

ละ 55.8 รองลงมาคือ นิทรรศการ (ร้อยละ 51.3) การรณรงค์ (ร้อยละ 38.1) การสาธิต (ร้อยละ 23.4) ทักษะศึกษา (ร้อยละ 22.3) และน้อยที่สุดคือการประชุม (ร้อยละ 19.8) ตามลำดับ

สื่อบุคคล พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ร้อยละ 57.6) รองลงมาจากบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 35.8) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ร้อยละ 29.2) เพื่อนบ้าน (18.8) น้อยที่สุดคือผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน (ร้อยละ 17.3)

สื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากนิตยสารมากที่สุด (ร้อยละ 56.3) รองลงมาหนังสือพิมพ์ วารสาร และแผ่นพับ (ร้อยละ 51.5 ร้อยละ 40.4 และ ร้อยละ 33.2 ตามลำดับ)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข่าวสารในการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง

(n=394)

การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สื่อมวลชน		
วิทยุกระจายเสียง	17	4.3
วิทยุโทรทัศน์	48	12.2
อินเทอร์เน็ต	389	98.7
สื่อกิจกรรม		
นิทรรศการ	120	30.5
การจัดกิจกรรม	180	45.7
การประชุม	39	9.9
การสาธิต	44	11.2
ทักษะศึกษา	27	6.9
การรณรงค์	105	26.6

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=394)

การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สื่อบุคคล		
เพื่อนร่วมงาน	166	42.1
เพื่อนบ้าน	62	15.7
บุคคลในครอบครัว	83	21.1
ผู้นำชุมชน	28	7.1
เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	53	13.5
เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน	47	11.9
สื่อสิ่งพิมพ์		
หนังสือพิมพ์	104	26.4
นิตยสาร	135	34.3
วารสาร	87	22.1
แผ่นพับ	66	16.8
จำนวนแหล่งการเปิดรับข่าวสาร		
1-3 แหล่ง	318	80.7
4-5 แหล่ง	71	18.0
6-19 แหล่ง	5	1.3

*เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากการวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง ในตารางที่ 3 พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ที่ได้รับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง ส่วนมาก มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 1-3 แหล่ง ร้อยละ 80.7 รองลงมา คือ 4-5 แหล่ง ร้อยละ 18.0 และมากกว่า 6 แหล่งขึ้นไป ร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

การเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง เมื่อพิจารณาเป็นประเภทสื่อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สื่อมวลชน พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด (ร้อยละ 98.7) รองลงมาเป็น การเปิดรับข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ (ร้อยละ 12.2) และมีการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.3)

สื่อกิจกรรม พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองจาก การจัดกิจกรรม มีการเปิดรับข่าวสารมากที่สุด (ร้อยละ 45.7) รองลงมาคือ นิทรรศการ (ร้อยละ 30.5) การรณรงค์ (ร้อยละ 26.6) การสาธิต (ร้อยละ 11.2) การประชุม (ร้อยละ 9.9) และน้อยที่สุดคือทัศนศึกษา (ร้อยละ 6.9) ตามลำดับ

สื่อบุคคล พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองจาก เพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ร้อยละ 42.1) รองลงมาจากบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 21.1) เพื่อนบ้าน (ร้อยละ 15.7) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ร้อยละ 13.5) เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน (ร้อยละ 11.9) น้อยที่สุดคือผู้นำชุมชน (ร้อยละ 7.1) ตามลำดับ

สื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองจาก นิตยสารมากที่สุด (ร้อยละ 34.3) รองลงมาหนังสือพิมพ์วารสาร และแผ่นพับ (ร้อยละ 26.4 ร้อยละ 22.1 และ ร้อยละ 16.8 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

(n =394)					
ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้
การใช้งานเฟซบุ๊ก					
1. การใช้งานบน Facebook ไม่ต้องมีรหัสผ่าน	326 (82.7)	68 (17.3)	0.83	0.378	มาก
2. Facebook จัดได้ว่าเป็น เครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่สามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และจากโทรศัพท์มือถือ	391 (99.2)	3 (0.8)	0.99	0.087	มาก
3. Facebook ไม่สามารถแชร์วิดีโอได้	359 (91.1)	35 (8.9)	0.91	0.285	มาก
4. Facebook สามารถตั้งค่าความเป็นส่วนตัวได้	381 (96.7)	13 (3.3)	0.97	0.179	มาก
5. การเข้าใช้งาน Facebook ต้องเชื่อมระบบอินเทอร์เน็ต	389 (98.7)	5 (1.3)	0.99	0.112	มาก
การติดต่อสื่อสารบน facebook					
6. เราสามารถสื่อสารทาง facebook โดยโพสต์ข้อความไปยังเพื่อนโดยตรง	382 (97.0)	12 (3.0)	0.97	0.172	มาก
7. ทุกการกระทำบน facebook เช่น การกดไลค์ (like) การคอมเมนต์ (comment) จะไม่มีแจ้งเตือนใดๆทั้งสิ้น	325 (82.5)	69 (17.5)	0.82	0.381	มาก
8. ต้องสมัครสมาชิกใน Profile account ก่อนที่จะใช้งานบน facebook	347 (88.1)	47 (11.9)	0.88	0.325	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=394)					
ความรู้เกี่ยวกับการใช้ facebook	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้
9. Farmvill เป็นโปรแกรมที่ทำให้ คนรู้จักการเกษตรมากขึ้น	212 (53.8)	182 (46.2)	0.54	0.499	ปาน กลาง
10. การเปิดรับสมาชิกในกลุ่ม (close group) ต้องได้รับการยินยอมจากสมาชิกในกลุ่ม	306 (77.7)	88 (22.3)	0.78	0.417	มาก
Facebook Fan page					
11. Info เป็นส่วนสร้างความ รู้จักก่อนตัดสินใจกด like	346 (87.8)	48 (12.2)	0.88	0.328	มาก
12. Fanpage มีการนำไปใช้ทางการค้าเท่านั้น	354 (89.8)	40 (10.2)	0.90	0.302	มาก
13. สมาชิกไม่สามารถแสดงความคิดเห็นใน Fanpage ทำได้เพียงกด like เท่านั้น	341 (86.5)	53 (13.5)	0.87	0.342	มาก
14. Wall เปรียบเสมือน บอร์ด ในการประชาสัมพันธ์ของ fanpage	350 (88.8)	44 (11.2)	0.89	0.315	มาก
15. การแจ้งเตือน (Notifications) คือส่วนแจ้งข้อมูลว่ามีใครมา Like หรือ คอมเมนต์บนหน้า Facebook Fanpage	353 (89.6)	41 (10.4)	0.90	0.306	มาก
รวม			13.12	4.428	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ในตารางที่ 4 พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก โดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 13.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความรู้มาก มีจำนวน 14 ข้อ และระดับความรู้ปานกลางจำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.99) มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 2 คือ “Facebook จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคม

ออนไลน์ ที่สามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และจากโทรศัพท์มือถือ” และ ข้อที่ 5 “การเข้าใช้งาน Facebook ต้องเชื่อมระบบอินเทอร์เน็ต” และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.54) มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 9 “Farmvill เป็นโปรแกรมที่ทำให้คนรู้จักการเกษตรมากขึ้น”

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองจำแนกตามระดับความรู้ 3 กลุ่ม เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

(n = 394)

ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	0	0
ปานกลาง	25	6.3
มาก	369	93.7
รวม	394	100

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองจำแนกตามระดับความรู้ 3 กลุ่ม เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กในตารางที่ 4 พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กในระดับมาก คือ จำนวน 369 คน (ร้อยละ 93.7) รองลงมา คือ สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กในระดับปานกลางคือจำนวน 25 คน(ร้อยละ 6.3) และสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก ในระดับน้อย 0 คน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลปัจจัยด้านการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

(n = 394)						
การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความ ความเห็น
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
ด้านความพอใจ						
1.อัพเดทเนื้อหา เกี่ยวกับการเกษตรอยู่เสมอ	173 (43.9)	205 (52.0)	16 (4.1)	2.40	0.567	มาก
2.ชอบเกษตร เหมือนเพื่อนสมาชิก	226 (57.4)	157 (39.8)	11 (2.8)	2.55	0.552	มาก
3.ความสะดวกในการสื่อสาร	241 (61.2)	144 (36.5)	9 (2.3)	2.59	0.537	มาก
4.ความทันสมัยใน การสื่อสารเหมาะ กับยุคปัจจุบัน	301 (76.4)	89 (22.6)	4 (1.0)	2.75	0.454	มาก
5.ความพอใจที่มีต่อ ชื่อเสียงใน Fanpage นี้	185 (47.0)	194 (49.2)	15 (3.8)	2.43	0.568	มาก
รวมด้านความพอใจ				12.76	2.678	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 394)						
การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความ ความเห็น
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
ด้านความเชื่อมั่นและความมั่นคงของกลุ่ม						
1. ได้รับการสนับสนุน ความรู้ที่ แปลกใหม่จากเพจ	200 (50.8)	182 (46.2)	12 (3.0)	2.48	0.558	มาก
2. นำความรู้จากเพจไปใช้ได้จริง	229 (58.1)	156 (39.6)	9 (2.3)	2.56	0.541	มาก
3. ได้รับข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเชื่อถือได้	216 (54.8)	170 (43.1)	8 (2.0)	2.53	0.539	มาก
4. สมาชิกในกลุ่ม คอยช่วยเหลือ	173 (43.9)	174 (44.2)	47 (11.9)	2.32	0.676	ปานกลาง
5. มีกำลังใจ ต่อสู้ปัญหาของตนเอง	166 (42.1)	203 (51.5)	25 (6.3)	2.36	0.598	มาก
รวมด้านความเชื่อมั่น และความมั่นคงของกลุ่ม				12.25	2.912	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 394)						
การเลือกเข้าร่วมพหุสวณผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความ ความเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ						
1. เป็นผู้นำในการตอบปัญหา ด้านการเกษตรในเพจ	78 (19.8)	162 (41.1)	154 (39.1)	1.81	0.744	ปานกลาง
2. เป็นที่รู้จักของสมาชิกจาก แบ่งปันประสบการณ์ ทางการเกษตร	100 (25.4)	136 (34.5)	158 (40.1)	1.85	0.797	ปานกลาง
3. เกิดความมั่นใจในการแสดง ความคิดเห็นของตัวเองออกมา	98 (24.9)	220 (55.8)	76 (19.3)	2.06	0.663	ปานกลาง
4. รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ ในการทำเกษตร	100 (25.4)	214 (54.3)	80 (20.3)	2.05	0.675	ปานกลาง
5. เกิดความภาคภูมิใจ ที่ได้แบ่งปันข้อมูล	149 (37.8)	182 (46.2)	63 (16.0)	2.22	0.701	ปานกลาง
รวมด้านศักยภาพ และเสริมสถานภาพ				9.99	3.58	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=394)						
การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
ด้านธุรกิจ						
1. ได้รับข้อมูลเชิงธุรกิจ	65 (16.5)	199 (50.5)	130 (33.0)	1.84	0.685	ปานกลาง
2. ช่วยเพิ่มยอดขายให้สินค้าการเกษตร	54 (13.7)	151 (38.3)	189 (48.0)	1.66	0.708	น้อย
3. ได้ลูกค้าเพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมเพจ	52 (13.2)	133 (33.8)	209 (53.0)	1.60	0.711	น้อย
4. เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า	80 (20.3)	148 (37.6)	166 (42.1)	1.78	0.760	ปานกลาง
5. นำความคิดใหม่ๆจากเพจมาปรับใช้ในการตลาด	101 (25.6)	172 (43.7)	121 (30.7)	1.95	0.750	ปานกลาง
รวมด้านธุรกิจ				8.83	3.614	ปานกลาง
รวมทุกด้าน				38.587	12.784	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ในตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 38.587) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

ด้านความพอใจ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นต่อความพอใจในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มาก (ค่าเฉลี่ย 12.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเป็นจำนวน 5 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ข้อที่ 4 “ความทันสมัยในการสื่อสารเหมาะกับยุคปัจจุบัน” (ค่าเฉลี่ย 2.75) ข้อที่ 3 “ความสะดวกในการสื่อสาร” (ค่าเฉลี่ย 2.59) ข้อที่ 2 “ชอบเกษตรเหมือนเพื่อนสมาชิก” (ค่าเฉลี่ย 2.55) ข้อที่ 5 “ความพอใจที่มีต่อชื่อเสียงใน fanpage นี้” (ค่าเฉลี่ย 2.43) และข้อที่ 1 “อรรถประโยชน์เกี่ยวกับการเกษตรอยู่เสมอ” (ค่าเฉลี่ย 2.40) ตามลำดับ

ด้านความเชื่อมั่นและมั่นคงของกลุ่ม พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นด้านความเชื่อมั่นและมั่นคงของกลุ่ม ในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มาก (ค่าเฉลี่ย 12.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีจำนวน 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้แก่ ข้อ 2 “นำความรู้จากเพจไปใช้ได้จริง” (ค่าเฉลี่ย 2.56) รองลงมาคือ ข้อ 3 “ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้” (ค่าเฉลี่ย 2.53) ข้อ 1 “ได้รับการสนับสนุนความรู้ที่แปลกใหม่จากเพจ” (ค่าเฉลี่ย 2.48) ข้อ 5 “มีกำลังใจต่อสู้กับปัญหาของตนเอง” (ค่าเฉลี่ย 2.36) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นปานกลางได้แก่ ข้อ 4 “สมาชิกในกลุ่มคอยช่วยเหลือ” (ค่าเฉลี่ย 2.32)

ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพต่อการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 9.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็น ในระดับปานกลางทั้งหมดเป็นจำนวน 5 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ข้อ 5 “เกิดความภูมิใจที่ได้แบ่งปันข้อมูล” (ค่าเฉลี่ย 2.22) ข้อ 3 “เกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตัวเองออกมา” (ค่าเฉลี่ย 2.06) ข้อ 4 “รู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการทำเกษตร” (ค่าเฉลี่ย 2.05) ข้อ 2 “เป็นที่รู้จักของสมาชิกจากแบ่งปันประสบการณ์ทางการเกษตร” (ค่าเฉลี่ย 1.85) ข้อ 1 “เป็นผู้นำในการตอบปัญหาด้านการเกษตรในเพจ” (ค่าเฉลี่ย 1.81)

ด้านธุรกิจ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นด้านธุรกิจที่มีต่อการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 8.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางเป็นจำนวน 3 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ข้อ 5 “นำความคิดใหม่ๆจากเพจมาปรับใช้ในการตลาด”

(ค่าเฉลี่ย 1.95) ข้อ 1 “ได้รับข้อมูลเชิงธุรกิจ” (ค่าเฉลี่ย 1.84) ข้อ 4 “เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารกับลูกค้า” (ค่าเฉลี่ย 1.78) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยด้านธุรกิจในการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ ข้อ 2 “ช่วยเพิ่มยอดขายสินค้าการเกษตร” (ค่าเฉลี่ย 1.66) และ ข้อ 3 “ได้ลูกค้าเพิ่มจากการเข้าร่วมเพจ” (ค่าเฉลี่ย 1.60) เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

(n=394)						
กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
การกดไลค์โพสต์						
1. กดไลค์เพราะมีความชอบข้อมูลที่โพสต์ในเพจ	278 (70.6)	102 (25.9)	14 (3.6)	2.67	0.541	มาก
2. กดไลค์ตามเพื่อนสมาชิกในเพจ	44 (11.2)	166 (42.1)	184 (46.7)	1.64	0.673	น้อย
3. กดไลค์เพราะโพสต์นั้นสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง	274 (69.5)	107 (27.2)	13 (3.3)	2.66	0.539	มาก
รวมด้านการกดไลค์				6.97	1.753	ปานกลาง
การแชร์ข้อความ						
1. ท่านมีการแชร์โพสต์/ข้อความที่น่าสนใจจากเพจ	99 (25.1)	191 (48.5)	104 (26.4)	1.99	0.719	ปานกลาง
2. ท่านนำข้อความจากแหล่งอื่นมาแชร์ในเพจสวนผักคนเมือง	37 (9.4)	124 (31.5)	233 (59.1)	1.50	0.663	น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(n=394)						
กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น			$\bar{X}$	S.D.	สรุป ระดับความ ความเห็น
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
3. สมาชิกคนอื่นแชร์โพสต์ จากท่านและแบ่งปันต่อไป	54 (13.7)	138 (35.0)	202 (51.3)	1.62	0.714	น้อย
รวมด้านแชร์ข้อความ				5.11	2.096	ปานกลาง
การแสดงความความเห็น						
1. ท่านมีการตั้งหัวข้อสนทนา เพื่อให้สมาชิกมีการ แสดงความคิดเห็น	26 (6.6)	109 (27.7)	259 (65.7)	1.41	0.612	น้อย
2. ท่านได้แสดงความคิดเห็น ในแต่ละโพสต์	36 (9.1)	169 (42.9)	189 (48.0)	1.61	0.649	น้อย
3. ท่านอ่านแต่ละความคิดเห็น แล้วนำมาปฏิบัติจริง	89 (22.6)	223 (56.6)	82 (20.8)	2.02	0.659	ปานกลาง
รวมด้านแสดงความคิดเห็น				5.04	1.92	ปานกลาง
รวม				17.12	5.769	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง ในตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 17.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

การกดไลค์โพสต์ พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองในการกดไลค์โพสต์ที่มีผลต่อการทำกิจกรรมในเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 6.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุดหมดเป็นจำนวน 2 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ข้อ 1 “กดไลค์เพราะมีความชอบข้อมูลในเพจ” (ค่าเฉลี่ย 2.67) ข้อ 3 “กดไลค์เพราะโพสต์นั้นสามารถใช้ได้จริง” (ค่าเฉลี่ย 2.66) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อย ได้แก่ ข้อ 2 “กดไลค์ตามเพื่อนสมาชิกในเพจ” (ค่าเฉลี่ย 1.64)

การแชร์ข้อความ พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองในการแชร์ข้อความที่มีผลต่อการทำกิจกรรมในเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 5.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 “ท่านมีการแชร์โพสต์/ข้อความที่น่าสนใจจากเพจ” (ค่าเฉลี่ย 1.99) และข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยเป็นจำนวน 2 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อ 3 “สมาชิกคนอื่นแชร์โพสต์จากท่านและแบ่งต่อๆไป” (ค่าเฉลี่ย 1.62) ข้อ 2 “ท่านนำข้อความจากแหล่งอื่นมาแชร์ในเพจสวนผักคนเมือง” (ค่าเฉลี่ย 1.50) ตามลำดับ

การแสดงความคิดเห็น พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองในแสดงความคิดเห็นที่มีผลต่อการทำกิจกรรมในเพจสวนผักคนเมือง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางมีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 “ท่านอ่านแต่ละความคิดเห็นแล้วนำมาปฏิบัติจริง” (ค่าเฉลี่ย 2.02) และความคิดเห็นที่อยู่ในระดับน้อยมีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 2 “ท่านได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละโพสต์” (ค่าเฉลี่ย 1.61) ข้อ 1 “ท่านมีการตั้งหัวข้อสนทนาเพื่อให้สมาชิกมีการแสดงความคิดเห็น” (ค่าเฉลี่ย 1.41) เรียงตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง มีการเข้าร่วม

(n=394)		
การทำกิจกรรมร่วมกัน ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง	จำนวนคน	ร้อยละ
กิจกรรมประจำ เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2555		
1. ร่วมบริจาคเมล็ดพันธุ์ ให้สมาชิกสวนผักคนเมือง ที่มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย)	28	7.1
2. อบรมวิธีปลูก ความสุข ร่วมสร้างสีเขียวในเมือง ศูนย์อบรมสวนผักบ้านคุณตา สุขุมวิท 62	28	7.1
3. โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการ ปลูกผักในภาชนะ ที่ศูนย์การเรียนรู้ เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ	24	6.1
4. การประชุมวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ และงานแสดงผลผลิตภัณฑ์อินทรีย์และผลผลิต ตลาดสีเขียวชุมชน กรีนแฟร์ ครั้งที่ 5 ณ ลานคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	27	6.9
5. กิจกรรมครบรอบปีใส่ใจนิทาน และศิลปะสำหรับเด็กๆ ณ บ้านเรียนรู้ใส่ใจ	25	6.3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
6. อบรมปลูกผักแบบไม่ใช้สารเคมี หว่านขี้อปถุขมือใหม่ให้เป็นสุข ศูนย์เรียนรู้เกษตรในเมือง บ้านเจ้าชายผัก	27	6.9
7. กิจกรรมกินข้าวในสวน ณ สวนรถไฟ จตุจักร กรุงเทพฯ	35	8.9
8. งานแบ่งปันเมล็ดพันธุ์สู่ชาวสวนผักคนเมือง ณ ลานอเนกประสงค์ชุมชนการเคหะทุ่งสองห้อง	20	5.1
9. กิจกรรมเยี่ยมสวนผักคนเมือง ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ เขตประเวศ	19	4.8
10. กิจกรรมกินข้าวในสวน 2 ณ สวนรถไฟ	30	7.6
11. วันข้าวกล้อง ครั้งที่ 1 ที่สวนการเรียนรู้ Organic way	18	4.6
12. กิจกรรมค้นหา มหัศจรรย์ผัก ที่บ้านสวนการเรียนรู้ Organic way	22	5.6
13. เรียนรู้เรื่องการปลูกผักในสวน ณ สวนรถไฟ	29	7.4

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
กิจกรรมประจำ เดือนเมษายน- มิถุนายน พ.ศ. 2555		
14. งานเติมพลังนัก(หัด)ปลูกผัก ณ โรงเรียนนรรัตน์รังสฤษฎ์ หมู่บ้านนักกีฬาแหลมทอง	20	5.1
15. ร่วมประกวดนวัตกรรมรูปแบบสวนผักคนเมือง ในงานสัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมือง ปลูกเมือง ปลูกชีวิต	26	6.6
16. สัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมือง ปลูกเมืองปลูกชีวิต ที่สวนรถไฟ	37	7.9
กิจกรรมประจำ เดือนกรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. 2555		
17. ร่วมสร้างแปลงผักให้น้อง ๆ บ้านจุลจิน	18	4.6
18. โครงการปลูกความสุขสีเขียวที่กินได้ ณ มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน(ประเทศไทย)	16	4.1
19. กิจกรรมกินข้าวในสวนครั้งที่ 5 "เห็นและบรรดาอาหารหน้าฝน" ณ ลานจงกรม สวนโมกข์กรุงเทพ	19	4.8
20. เทศกาลกินเปลี่ยนโลก ครั้งที่ 1 Taste of food “ล้ำ อร่อย หรอย แซบ” ณ สวนสันติชัยปราการ	24	6.1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
21. อบรมการใช้โซลาร์เซลล์ ตะลุยแดนสายใยอาหารโดย บ้านสวนการเรียนรู้ Organic way	16	4.1
22. อบรมเรื่องมันมีนัทมากและ อาหารจานผักบ้านฉัน ณ ลานวัฒนธรรม โซนสวนผักคนเมืองอิมแพคเมืองทอง	18	4.6
23. อบรมเรื่องการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ คนเมืองอยากปลูกผัก ทำสบู่ แชมพู ธรรมชาติ ที่สวนผักคุณตาสุขุมวิท 62	19	4.8
24. งานเกษตรกรน้อยในเมือง	11	2.8
25. อบรมความสุขที่ปลูกได้, ครัวบ้านผักรักดิน ณ ลานวัฒนธรรม โซนสวนผักคนเมือง	15	3.8
26. อบรมเพาะต้นอ่อน เพาะถั่วงอก ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ	17	4.3
กิจกรรมประจำ เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2555		
27. กิจกรรมกินข้าวในสวน ตลาดเขียวหวาน ห้วยข้อถ้ำแก่งเขียวหวานเกิดมีเจ้าของ ณ สวนรถไฟ	19	4.8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
28. งานมินิกรีนแฟร์ “วันวิถีสีเขียว...กิน(ให้)ดี อยู่ดี มีทางเลือก ณ ศูนย์การค้ากลางแจ้งจตุจักรกรีน	25	6.3
29. งานตลาดนัดซอปป โซว์ แซร์ ชาวสวนผักคนเมือง ณ สวนรถไฟ	32	8.1
กิจกรรมประจำ เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2556		
30. กิจกรรมกินข้าวในสวน ผักดองของอรร้อย ลานจกกลมสวนโมกข์กรุงเทพ	25	6.3
31. อบรมเรื่องปลูกผักในภาชนะเบืองตัน ณ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ	15	3.8
32. อบรมปลูกผักสวนครัว สวนผักบ้านคุณตา สุขุมวิท 62	19	4.8
33. อบรมการปลูกผักในภาชนะเบืองตัน ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ	14	3.6
34. อบรมเรื่องปลูกความสุขในบ้านคุณ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง บ้านเจ้าชายผัก ตลาดพร้าว 71	17	4.3
35. อบรมเรื่องวิทยาศาสตร์ในสวนผัก ณ บ้านสวนเรียนรู้ Organic Way ราษฎร์ 30	16	4.1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
36.อบรมหัวข้อคาถาปลูกผักสำหรับคนเมือง ณ บ้านสวนเรียนรู้ Organic Way ราษฎร์บูรณะ 30	21	5.3
37. อบรมหัวข้อกินผักให้เป็น ปลูกผักให้เป็น บ้านเรียนรู้ใส่ใจ วัฒนา 22	14	3.6
กิจกรรมประจำ เดือนเมษายน- มิถุนายน พ.ศ. 2556		
38. ทัวร์สวนผักคนเมืองครั้งที่ 2 ตอน คับที่ปลูกได้	15	3.8
39. งานเสวนาเกษตรในเมือง : ทางเลือก ทางรอดของอาหารคนเมือง ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ (สวนรถไฟ)	26	6.6
กิจกรรมประจำ เดือนกรกฎาคม- กันยายน พ.ศ. 2556		
40. เทศกาลกินเปลี่ยนโลกครั้งที่ 2 "เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม" ณ สวนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์	25	6.3
41. โครงการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “สวนผักกับโรงพยาบาล” ครั้งที่ 1 สุขุมวิท 2	18	4.6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
42. เสวนาเกษตรในเมือง ในงานสัปดาห์เกษตรกรรมยั่งยืน เปลี่ยนเกษตรกรรม..สู่ความยั่งยืน ณ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา	28	7.1
43. งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี	41	10.4
กิจกรรมประจำเดือนตุลาคม- ธันวาคม พ.ศ. 2556		
44. ส่งผลงานการประกวดสวนผักปลูกชีวิต: Growing in (edible) Garden ที่โครงการสวนผักคนเมือง ถนนงามวงศ์วาน	21	5.3

จากกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการทำร่วมกัน พบว่า กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมากที่สุด ได้แก่ งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.4) กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันระดับปานกลาง ได้แก่ สัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมืองปลูกเมืองปลูกชีวิต ที่สวนรถไฟ มีจำนวน 37 คน (ร้อยละ 7.9) และ กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันระดับน้อย ได้แก่ งานเกษตรกรน้อยในเมือง มีจำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.8)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=394)

การทำกิจกรรมร่วมกัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
จำนวนการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง		
0 - 15 กิจกรรม	377	95.7
16 - 30 กิจกรรม	5	1.3
31 - 44 กิจกรรม	12	3.0
Mean = 1.04 S.D. = 0.192 Minimum = 0 กิจกรรม Maximum = 44 กิจกรรม		

จากกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการทำร่วมกัน พบว่า จำนวนการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 0 -15 กิจกรรม มีจำนวน 377 คน (ร้อยละ 95.7) จำนวน กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเข้าร่วม 16-30 กิจกรรม มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) และจำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 31-44 กิจกรรมมีจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0)

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานมีรายละเอียดดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละแยกตามเพศของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองและในการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวน		รวม	χ^2	p-value	สรุปผล ความสัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
เพศ						
ชาย	130 (94.9)	7 (5.1)	137 (100.0)	0.973 ^{ns}	0.324	ไม่มี
หญิง	249 (96.9)	8 (3.1)	257 (100.0)			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 8 สรุปได้ดังนี้ คือ จำนวนได้ค่า $\chi^2 = 0.973$ ได้ค่า p-value = 0.324

(ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละแยกตามอายุของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองและในการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวน		รวม	χ^2	p-value	สรุปผลความสัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
อายุ						
14 – 30 ปี	126 (90.0)	14 (10.0)	140 (100.0)	22.857**	0.000	มี
31 - 40 ปี	131 (100.0)	0 (0.0)	131 (100.0)			
41 – 64 ปี	122 (99.2)	1 (0.8)	123 (100.0)			

**หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 9 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 22.857$ ได้ค่า p-value = 0.000 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01) ผลสรุปคือ อายุมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละแยกตามระดับการศึกษาของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง และ การทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวน		รวม	χ^2	p-value	สรุปผลความสัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
ระดับการศึกษา						
น้อยกว่าหรือเทียบเท่าปริญญาตรี	289 (96.0)	12 (4.0)	299 (100.0)	0.112 ^{ns}	0.511 ¹	ไม่มี
สูงกว่าปริญญาตรี	90 (96.8)	3 (3.2)	93 (100.0)			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1 หมายถึง p-value ของค่า Fisher's

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 10 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 0.112$ ได้ค่า p-value = 0.511 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 1.4 รายได้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละแยกตามรายได้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองและ การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	การทำกิจกรรมที่			χ^2	p-value	สรุปผล ความสัมพันธ์
	สมาชิกในเพจสวน		รวม			
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
รายได้						
น้อยกว่าหรือ 27,400 บาท	237 (94.0)	15 (6.0)	252 (100.0)	8.787**	0.001 ¹	มี
สูงกว่า 27,400 บาท	142 (100.0)	0 (0.0)	142 (100.0)			

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1 หมายถึง p-value ของค่า Fisher's exact probability test

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 11 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 8.787$ ได้ค่า p-value = 0.001 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01) ผลสรุปคือ รายได้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 2.1 จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละแยกตามจำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรของสมาชิก
แฟนเพจสวนผักคนเมืองและ การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำ
ร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยการเปิดรับข่าวสาร		การทำกิจกรรมที่			χ^2	p-value	สรุปผล ความ สัมพันธ์
		สมาชิกในเพจสวน		รวม			
		น้อย	มาก				
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร							
1-6	แหล่ง	178 (96.2)	7 (3.8)	185 (100.0)	4.482 ^{ns}	0.106	ไม่มี
7-13	แหล่ง	189 (96.6)	6 (3.1)	195 (100.0)			
14-19	แหล่ง	12 (85.7)	2 (14.3)	14 (100.0)			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรกับการทำ
กิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 12 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า
 $\chi^2 = 4.482$ ได้ค่า p-value = 0.106 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
การเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 2.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำ
กิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละแยกตามจำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ปัจจัยการเปิดรับข่าวสาร	การทำกิจกรรมที่			χ^2	p-value	สรุปผล ความสัมพันธ์
	สมาชิกในเพจสวน		รวม			
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผัก						
1-3 แห่ง	141 (97.2)	2 (2.8)	143 (100.0)	8.376*	0.015	มี
4-5 แห่ง	137 (97.2)	4 (2.8)	141 (100.0)			
6-18 แห่ง	101 (91.8)	9 (8.2)	110 (100.0)			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 13 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 8.367$ ได้ค่า p-value = 0.015 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 3.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละแยกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)						
ความรู้เกี่ยวกับ การใช้เฟซบุ๊ก	การทำกิจกรรมที่ สมาชิกในเพจสวน			χ^2	p-value	สรุปผล ความ สัมพันธ์
	รวม					
	น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)				
การใช้งานเฟซบุ๊ก						
น้อย	0 (0.0)	1 (100.0)	1 (100.0)	25.331*	0.038 ¹	ไม่มี
มาก	379 (96.2)	14 (38.0)	393 (100.0)			
การติดต่อสื่อสารบนเฟซบุ๊ก						
น้อย	21 (100)	0 (10.3)	21 (100.0)	8.78 ^{ns}	0.443 ¹	ไม่มี
มาก	358 (96.0)	15 (4.0)	373 (100.0)			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(n = 394)

ความรู้เกี่ยวกับ การใช้เฟซบุ๊ก	การทำกิจกรรมที่ สมาชิกในเพจสวน			χ^2	p-value	สรุปผล ความสัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
การใช้ Facebook Fanpage						
น้อย	10 (90.9)	1 (9.1)	11 (100.0)	0.863 ^{ns}	0.351 ¹	มี
มาก	369 (96.3)	14 (3.7)	383 (100.0)			
ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก						
0 - 7.5 คะแนน	2 (100.0)	0 (0.0)	2 (100.0)	0.080 ^{ns}	0.925 ¹	ไม่มี
7.6 - 15 คะแนน	377 (96.2)	15 (3.8)	392 (100.0)			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1 หมายถึง p-value ของค่า Fisher's exact probability test

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการใช้ facebook กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 14 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 0.080$ ได้ค่า p-value = 0.925 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

สมมติฐานที่ 4.1 การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละแยกตามการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

ระดับความคิดเห็น ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ	การทำกิจกรรมที่ สมาชิกในเพจสวน		รวม	χ^2	p-value	สรุปผล ความสัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
ด้านความพอใจ						
น้อย	52 (89.7)	6 (10.3)	58 (100.0)	7.938*	0.014 ¹	มี
มาก	327 (97.3)	9 (2.7)	336 (100.0)			
ด้านความเชื่อมั่นและความมั่นคงของกลุ่ม						
น้อย	108 (95.6)	5 (4.4)	113 (100.0)	0.165 ^{ns}	0.439 ¹	ไม่มี
มาก	271 (96.4)	10 (3.6)	281 (100.0)			

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n = 394)

ระดับความคิดเห็น	การทำกิจกรรมที่			χ^2	p-value	สรุปผล
	สมาชิกในเพจสวน		รวม			
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				ความสัมพันธ์
ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ						
น้อย	241 (97.6)	6 (2.4)	247 (100.0)	3.432 ^{ns}	0.059 ¹	ไม่มี
มาก	138 (93.9)	9 (6.1)	147 (100.0)			
ด้านธุรกิจ						
น้อย	282 (97.6)	7 (2.4)	289 (100.0)	5.680 ^{ns}	0.23 ¹	ไม่มี
มาก	96 (92.4)	8 (7.6)	105 (100.0)			
การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง						
20-40 น้อย	136 (97.8)	3 (2.2)	139 (100.0)	1.594 ^{ns}	0.162 ¹	ไม่มี
41-60 มาก	243 (96.2)	12 (3.8)	255 (100.0)			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1 หมายถึง p-value ของค่า Fisher's exact probability test

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 15 สรุปได้ดังนี้ คือ จำนวนได้ค่า $\chi^2 = 1.594$ ได้ค่า p-value = 0.162 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05) ผลสรุปคือ การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานที่ 4.2 กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละแยกตามกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

(n = 394)

กิจกรรมที่ทำบนเพจ สวนผักคนเมือง	การทำกิจกรรมที่ สมาชิกในเพจสวน		รวม	χ^2	p-value	สรุปผล ความ สัมพันธ์
	น้อย	มาก				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
การกดไลค์โพส						
น้อย	113 (95.8)	5 (4.2)	118 (100.0)	0.085 ^{ns}	0.484 ¹	ไม่มี
มาก	266 (96.4)	10 (3.6)	276 (100.0)			
การแชร์ข้อความ						
น้อย	312 (96.6)	11 (3.4)	323 (100.0)	0.789 ^{ns}	0.277 ¹	ไม่มี
มาก	67 (94.4)	4 (5.6)	71 (100.0)			

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(n = 394)

กิจกรรมที่ทำบนเพจสวน ผักคนเมือง		การทำกิจกรรมที่			χ^2	p-value	สรุปผล ความ สัมพันธ์
		สมาชิกในเพจสวน		รวม			
		น้อย (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)				
การแสดงความคิดเห็น							
น้อย		323 (96.4)	12 (3.6)	335 (100.0)	0.309 ^{ns}	0.395 ¹	ไม่มี
มาก		56 (94.9)	3 (5.1)	59 (100.0)			
กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง							
9-18	น้อย	268 (97.8)	6 (2.2)	274 (100.0)	6.426 [*]	0.015 ¹	มี
14-27	มาก	111 (92.5)	9 (7.5)	120 (100.0)			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1 หมายถึง p-value ของค่า Fisher's exact probability test

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองกับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน ในตารางที่ 15 สรุปได้ดังนี้ คือ คำนวณได้ค่า $\chi^2 = 6.4261$ ค่า p-value = 0.015 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05) ผลสรุปคือ กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

ตอนที่ 7 ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

จากการเก็บและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับเพจสวนผักคนเมือง

- 1.1 การประชาสัมพันธ์ในเพจน้อยเกินไป (6 คน)
- 1.2 ข้อมูลข่าวสารน้อยและยังไม่มีหลากหลาย (8 คน)
- 1.3 การอัปเดตข้อมูลน้อยเกินไป (3 คน)
- 1.4 การโพสต์ ภาพ ข้อความ ไม่ได้ดึงดูดความสนใจเท่าที่ควร (2 คน)

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

- 2.1 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ไม่มีเวลา เวลาในการจัดกิจกรรมไม่ตรงกับเวลาว่างของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง (6 คน)
- 2.2 อยู่ต่างจังหวัดหรือสถานที่พักไกลจากสถานที่ทำกิจกรรมจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ (8 คน)

จากการเก็บและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเพจสวนผักคนเมือง

- 1.1 ควรมีการถ่ายภาพหรือวิดีโอ เกี่ยวกับการทำกิจกรรมมาแบ่งปันในเพจ (3 คน)
- 1.2 ควรมีการอัปเดตความรู้ ข้อมูลใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอ (8 คน)

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

- 2.1 ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่างจังหวัดหรือภายในมหาวิทยาลัย (3 คน)
- 2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมมากขึ้นและบ่อยขึ้น (3 คน)

ข้อวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง การทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ผู้วิจัยได้ทำการวิจารณ์ผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.2) มีอายุเฉลี่ย 35.71 ปี ซึ่งมีความใกล้เคียงกับอายุเฉลี่ยสมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองคือ 25-34 ปี ผลจากการวิจัยจะเห็นได้ว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิง สอดคล้องกับงานวิจัย พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครของ ปณิชา นิตพรมงคล (2555) พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเพราะว่าการเข้าสู่โลกเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้หญิง มักเน้นไปที่การสร้างความสัมพันธ์ แบ่งปันเรื่องราวต่างๆ ขณะที่เมื่อเจาะลึกมาที่การใช้ Facebook เครือข่ายสังคมออนไลน์ใหญ่สุดของโลก พบความน่าสนใจที่ว่า มีหลายกิจกรรมที่ผู้หญิงแชร์หน้าผู้ชายในเรื่องการใช้งาน ที่เช่นสัดส่วน 50% ขึ้นไป ใช้เพื่อเข้าไปดูรูปและคลิปวิดีโอ รวมทั้งใช้เป็นแบ่งปันเรื่องราวต่างๆกับเพื่อนกลุ่มใหญ่ให้รับรู้ไปพร้อมๆ กัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 75.9) เนื่องจากในเพจไม่ได้มีข้อจำกัดทางด้านการศึกษาทำให้สมาชิกหลากหลายการศึกษาหลากหลาย อาชีพสามารถเข้าร่วมเพจได้ซึ่งรายได้ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมร่วมกัน เฉลี่ยอยู่ที่ 27,400 บาท สอดคล้องกับ ปณิชา นิตพรมงคล (2555) งานวิจัยพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับ รายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ความก้าวหน้าของระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ทางสังคม คือเครือข่ายสังคมใหม่ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “สังคมออนไลน์”

ปัจจัยการเปิดการเปิดรับข่าวสาร

จำนวนการเปิดรับข่าวสารทางการเกษตร

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า จำนวนการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในการทำกิจกรรมสวนผักคนเมืองร่วมกัน สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ที่ได้รับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ส่วนใหญ่ มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 7-13 แหล่ง (ร้อยละ 49.5) ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ หรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาร์ลส์ เค. อัทกิน (Charles k. Atkin, 1973:208) ได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย รองลงมาคือ 1-6 แหล่ง (ร้อยละ 47.0) และมากกว่า 14 -19 แหล่ง (ร้อยละ 3.6) โดยการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจากสื่อมวลชน ซึ่ง ประมะสตะเวทิน ได้กล่าวว่า การสื่อสารมวลชนมีจุดเด่นดังนี้ สามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมาก สามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่ห่างไกลออกไป และกระจายในหลายพื้นที่ได้ในเวลาเดียวกัน หรือในเวลาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะสื่อมวลชนเป็นสิ่งอาศัยเทคโนโลยี ไม่ได้อาศัยขีดความสามารถตามธรรมชาติของสื่อบุคคล มีการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด (ร้อยละ 92.2) อาจเป็นเพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ให้ความสะดวก ใช้งานได้ง่าย รวดเร็ว เข้าได้ทุกสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุธี พงศาสกุลชัย และ ณรงค์ ลำดำ (2551) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่าย ขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมทั่วโลกซึ่งได้รับการนิยมนำใช้ในการติดต่อสื่อสารที่ไร้ขอบเขต รองลงมา สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 57.6) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถิรนนท์ อนุวัชรวิวงศ์ (2533) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล คือ การถ่ายทอด ความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร และเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง โดยปกติแล้วจะเป็นการสื่อสารโดยการพูดที่ผู้พูดและผู้ฟังปรากฏตัวต่อหน้ากัน สารที่สื่อกันนั้น ประกอบด้วย วาจาและอวาจา และการสื่อสารแบบสองทาง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จำนวนผู้ร่วมในการสื่อสารมีจำนวนน้อย อาจจะมีจำนวน 2 คน 3 คน หรือ 6 คนเป็นจำนวนสูงสุด สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ นิตยสาร (ร้อยละ 51.5) และ สื่อกิจกรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรม (ร้อยละ 55.8) ส่วนการเปิดรับ

ข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่น้อยที่สุด ได้แก่ ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ร้อยละ 17.3)

จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมืองสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ที่ได้รับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง ส่วนใหญ่ มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 1-3 แหล่ง (ร้อยละ 80.7) เนื่องจากการกระจายข่าวสารประชาสัมพันธ์ของสวนผักคนเมืองที่ใช้เป็นประจำมีจำนวนแหล่งข่าวสาร 1-3 แหล่ง ทำให้สมาชิกแฟนเพจส่วนใหญ่ได้รับจำนวนข่าวสาร 1-3 แหล่ง รองลงมาคือ 4-5 แหล่ง (ร้อยละ 18.3) และมากกว่า 6 -13 แหล่ง (ร้อยละ 1.3) โดยการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง จากสื่อมวลชน มีการรับรู้ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด (ร้อยละ 98.7) รองลงมา สื่อกิจกรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรม (ร้อยละ 45.7) สื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 42.1) และ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ นิตยสาร (ร้อยละ 34.3) ส่วนการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่น้อยที่สุด ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง (ร้อยละ 4.3)

ปัจจัยด้านความรู้

ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก โดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 13.12) ในการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.99) มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 2 คือ “Facebook จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่สามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และจากโทรศัพท์มือถือ” และ ข้อที่ 5 “การเข้าใช้งาน Facebook ต้องเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการวิจัยต้องใช้ประชากรที่เข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายสังคมออนไลน์ facebook ซึ่งผู้ที่ใช้งาน facebook มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องนี้จึงทำให้สมาชิกแฟนเพจส่วนใหญ่มีความรู้มากพอที่จะสามารถใช้ในการรับข้อมูลข่าวสาร หรือ มีการติดต่อกันเกี่ยวกับแฟนเพจ และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.54) มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 9 “Farmvill เป็นโปรแกรมที่ทำให้คน

รู้จักการเกษตรมากขึ้น” อาจเป็นเพราะ Farmvill เป็นโปรแกรมที่เป็นเกมส์ทำให้สมาชิกแฟนเพจ รู้จักกันน้อยหรืออาจจะไม่รู้จัก

ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ

การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

การวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 38.587) ในด้านความพอใจสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นต่อความพอใจในการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มากส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมแฟนเพจสวนผักคนเมือง เนื่องจากความพอใจที่มีต่อชื่อเสียงใน Fanpage นี้ ด้านความเชื่อมั่นและมั่นคงของกลุ่ม สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองด้านความเชื่อมั่นและมั่นคงของกลุ่มโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มาก เพราะ นำความรู้จากเพจไปใช้ได้จริง ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของ (Engle and Snellgrove, 1974) คือ ตามหลักธรรมชาติแล้วมนุษย์ไม่สามารถอยู่ลำพังคนเดียวได้ต้องมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เนื่องจากต้องมีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกัน นอกจากนี้แล้วการรวมกลุ่มมีหลายปัจจัยได้แก่ เข้ากลุ่มเพื่อต้องการที่จะเผยแพร่ความคิด ต้องการแสวงหาความรู้ ต้องการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้มีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มแล้ว จะทำให้รู้สึกว่ามี ความมั่นคงปลอดภัยมีที่ยึดเหนี่ยว เช่น ด้านกำลังใจ การร่วมกันทำงาน ดังนั้นเมื่อเรามีกลุ่มจะทำให้การทำงานมีกำลังใจมากขึ้น มีความมั่นคงปลอดภัยและมีความเชื่อมั่นว่าในการทำงานหลายๆคนเป็นกลุ่มผลงานจะออกมาได้ประสิทธิภาพที่ดี และเชื่อมั่นว่าสามารถนำข้อมูลมาปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ในด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นต่อความพอใจในการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ปานกลาง ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมแฟนเพจสวนผักคนเมือง เกิดความภาคภูมิใจที่ได้แบ่งปันข้อมูล อาจเป็นเพราะในเพจสวนผักคนเมืองมีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก เมื่อสมาชิกได้มีการแบ่งปันข้อมูลเพื่อกระจายความรู้ ทำให้ได้รับการชื่นชม ซึ่ง สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, 2505 ได้กล่าวว่า คุณค่ามีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน เป็นคุณค่าที่ต้องได้รับการเคารพจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และเป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ที่สามารถทำให้มนุษย์เกิดความภูมิใจได้

สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความคิดเห็นต่อด้านธุรกิจในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ปานกลางโดยพบว่า นำความคิดใหม่ๆ เพจมาปรับใช้ในการตลาด อาจเพราะในแฟนเพจสวนผักคนเมืองไม่มีการเน้นย้ำหรือมีการทำธุรกิจซื้อขายในเพจซึ่ง สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองอาจนำความรู้ที่มีการแบ่งปันแล้วมาปรับใช้กับธุรกิจของตนเอง

กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 17.12) ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองในปฏิบัติกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองด้านการกดไลค์โพส พบว่า กดไลค์เพราะมีความชอบข้อมูลที่โพสในเพจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.67) การแชร์ข้อความ พบว่า มีการแชร์โพส/ข้อความที่น่าสนใจจากเพจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.99) และในด้านการแสดงความคิดเห็น พบว่าสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองอ่านจากความคิดเห็นแล้วนำมาปฏิบัติจริงมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.02) โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่กดไลค์เพราะมีความชอบข้อมูลในเพจ กดไลค์เพราะโพสนั้นสามารถใช้ได้จริงหรือกดไลค์ตามเพื่อนสมาชิกในเพจ ส่วนในด้านการแชร์ข้อความ และแสดงความคิดเห็น โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากยังอาจเนื้อหาในการโพสอาจเป็นการเผยแพร่ความรู้ ที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความคิดเห็น หรือเป็นหลักการตายตัว เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่หาข้อขัดแย้งไม่การแสดงความคิดเห็นไม่ได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการเข้าร่วม

จากการวิจัย พบว่า จำนวนการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 0 -15 กิจกรรม มีจำนวน 377 คน (ร้อยละ 95.7) อาจจะเป็นเพราะสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่เข้ามากดไลค์เป็นสมาชิกเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับโครงการสวนผักคนเมืองทุกคนและไม่ได้เข้าร่วมทุกกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิเลศ ภูริวัชร (2553) กล่าวคือ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของแฟนเพจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อกับบุคคล เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อรับโปรโมชั่นขององค์กรธุรกิจ โดยส่วนมากแฟนเพจใช้เฟซบุ๊กเพื่อความบันเทิงมากกว่าเพื่อ

เข้าร่วมกิจกรรมหรือเปิดรับโฆษณาจากองค์กรธุรกิจ จำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเข้าร่วม 16-30 กิจกรรม มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.3) สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสนใจและมีเวลาว่างตรงกับการทำกิจกรรมของโครงการสวนผักคนเมืองและอาจเป็นสมาชิกของโครงการสวนผักคนเมืองที่สามารถลงทะเบียนได้ทันทีจึงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ และจำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 31-44 กิจกรรมมีจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0) อาจเป็นเพราะสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมืองหรือผู้ที่ลงทะเบียนได้ทันที และสมาชิกแฟนเพจที่มีเวลาว่างตรงกับการจัดกิจกรรม เพราะฉะนั้นทุกการจัดกิจกรรมจึงมีการเข้าร่วม

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

- **สมมติฐานที่ 1.1** เพศมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงอาจมีความสนใจในเพจสวนผักคนเมือง ที่เหมือนกัน

- **สมมติฐานที่ 1.2** อายุมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานจะเห็นว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันมากอยู่ในช่วงอายุ 14-30 ปี (ร้อยละ 10.1) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยนี้เป็นวัยที่ชอบและสนใจทางด้านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก จึงอาจจะได้มีการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูล จากเพจสวนผักคนเมืองซึ่งนำไปสู่การทำกิจกรรม

ร่วมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวภา เนาวรังสี (2555) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมใช้บริการเว็บไซต์บุ๊กของนิสิตนักศึกษา พบว่า เว็บไซต์เฟซบุ๊ก เป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมแก่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไปทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยรุ่น ซึ่งพบว่าเป็นวัยที่ใช้บริการเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางการติดต่อรูปแบบหนึ่งของสังคม ที่ทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวกเร็วขึ้น อีกทั้งยังมีอิสรเสรีในการใช้งาน ในด้านต่างๆ

- **สมมติฐานที่ 1.3** ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

- **สมมติฐานที่ 1.4** รายได้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน(ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐาน คือ รายได้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 27,400 (ร้อยละ 6.0) มีการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า ผู้ที่มีรายได้ สูงกว่า 27400 (ร้อยละ 0) ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 27,400 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกแฟนเพจส่วนใหญ่ ได้รับข่าวประชาสัมพันธ์จากเพจ อายุยังค่อนข้างน้อย เงินรายได้ข้อมอยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐานกับอาชีพและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

- **สมมติฐานที่ 2.1** การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเปิดรับข่าวสารทางด้านการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้การเกษตรมีการพัฒนาขึ้นมาจากเมื่อก่อนทำให้มีสื่อต่างๆ และทางเลือกอื่นๆ อาทิ เช่น การอ่านหนังสือ การดูวิดีโอ การไปฝึกอบรม เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น ทำให้มีการรับรู้ข้อมูลการเกษตรจากหลากหลายแหล่ง การรับรู้ข่าวสารการเกษตรจากหลากหลายวิธีไม่สามารถที่จะทำให้เกิดความต้องการที่จะทราบข้อมูลหรือเข้าร่วมกิจกรรมสวนผักคนเมือง ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเปิดรับข่าวสารเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร แต่ไม่ได้เข้าทำกิจกรรมสวนผักคนเมืองร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ad Age Digital, 2012 ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าผลการศึกษาแฟนเพจจะเข้าหน้าเพจองค์กรธุรกิจเพื่อรับข้อมูลข่าวสาร แต่ในทางปฏิบัติแล้วแฟนเพจไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรธุรกิจ

- สมมติฐานที่ 2.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผัก 6 -18 แหล่ง มีการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมาก (ร้อยละ 8.2) จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผัก 4-5 แหล่งการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมาก (ร้อยละ 4) และ จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผัก 1-3 แหล่ง การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมาก (ร้อยละ 2) ทั้งนี้อาจพบว่า จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผัก 6 -18 แหล่ง มีจำนวนมาก ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์ (2544) กล่าวว่า การสื่อสารถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ในสังคม ทุกยุคทุกสมัย มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป ทำให้สมาชิกแฟนเพจได้รับข่าวสารที่ทั่วถึงและมาจากหลายแหล่งที่ชัดเจน ครอบคลุม หลากหลาย อาจมีการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเป็นอย่างดีทำให้เกิดความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสวนผักคนเมือง

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มในเพจสวนผักคนเมือง ย่อมมีความรู้ในด้านการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก พอสมควร ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่สำรวจจากเฟซบุ๊ก มีจำนวนน้อยที่ทำกิจกรรมร่วมกัน บลูม (Bloom , 1975: 65 – 197) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมด้านความรู้ เป็นกระบวนการทางด้านสมองเป็นความสามารถทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับ การรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่างๆรวมทั้งการพัฒนาความสามารถ และทักษะทางสติปัญญา การใช้ความคิด วิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นอกจากเพจสวนผักคนเมืองแล้ว ยังมีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอื่น เช่น โปสเตอร์ หรือบุคคลบอกต่อกัน ทำให้สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองไม่จำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารและในการทำกิจกรรมร่วมกันจากแฟนเพจสวนผักคนเมืองด้านเดียว

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

- สมมติฐานที่ 4.1 การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเลือกเข้าร่วมเพจ เพราะมีความสนใจต้องการหาแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ค้นคว้า ทางด้านการเกษตรและ สวนผักคนเมือง เพื่อต้องการนำความรู้มาปฏิบัติจริงในการทำ การเกษตร หรืออาจเป็นเพราะมีความชอบตามเพื่อนสมาชิก โดยไม่ได้ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันวิจัย Nielsen พบว่า การเลือก ‘ถูกใจ’ ของกลุ่มเพื่อนในทัศนคติของผู้บริโภคไทย คือ การแนะนำหรือบอกต่อ ทำให้เกิดความสนใจข้อมูลมากขึ้นแต่ไม่ได้หมายความว่า จะเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น

- **สมมติฐานที่ 4.2** กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน(ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) อาจเป็น เพราะเห็นถึงประโยชน์ข้อดีของการทำกิจกรรมที่สมาชิกคนอื่นได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จากการกดไลค์ คอมเมนต์ หรือ แชร์ข้อความ ทำให้เกิดการคล้อยตามสมาชิกในเพจทำให้ต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ถวิล ชาราโกชน์, 2548 (อ้างถึง Asch, 1957) กล่าวว่า การคล้อยตามอาจเป็นพฤติกรรมที่เลียนแบบผู้อื่นจะมีแนวโน้มให้บุคคลเกิดการกระทำขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆรอบตัว อาทิ เช่น การคล้อยตามข้อมูล ทำให้เกิดพฤติกรรมไปทางเดียวกันกับสังคม การคล้อยตามเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยมีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจในการรับรู้เกี่ยวกับความแตกต่างที่กัน ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้เกิดขึ้นจากอิทธิพลของสังคม โดยมีการพูดถึงการรับรู้การตัดสินใจ เป็นระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการค้นหาแรงจูงใจในข้อมูลที่มีต่อการคล้อยตามและการกระทำว่าเป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการค้นหาแรงจูงใจในการตกลง ทั้งนี้สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองให้ความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมบนเพจอยู่บ่อยครั้งทำให้ได้รับความรู้ ข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ ข้อมูลที่ได้รับมากมายบนโลกโซเชียลเหล่านี้อาจเป็นสิ่งที่ทำให้ดึงดูดความสนใจให้สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเข้ามาสัมผัสกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ (Ross *et al.*, 2009; Correa *et al.*, 2010) ที่พบว่าผู้ใช้เฟซบุ๊กมากใช้บ่อยและใช้แต่ครั้งละนานๆ ทั้งนี้เพราะต้องการสัมผัสประสบการณ์การสื่อสารทางเลือกแบบใหม่ซึ่งเฟซบุ๊กก็สามารถตอบสนองความต้องการนี้ได้ ยังมีใจเปิดรับประสบการณ์มากก็ยังมีการใช้เฟซบุ๊กมากเพื่อทำกิจกรรมหลายประการ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง สรุปได้ดังนี้

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ยเท่ากับ 35.71 ปี ระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 27400 บาท

ปัจจัยการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง สรุปได้ดังนี้

จำนวนการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเกี่ยวกับการเกษตร พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ที่ได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ส่วนใหญ่ มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 7-13 แหล่ง รองลงมาคือ 1-6 แหล่ง และน้อยที่สุดคือ 14-19 แหล่ง

จำนวนการเปิดรับข่าวสารของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ที่ได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสวนผักคนเมือง ส่วนมาก มีการรับรู้จากจำนวนแหล่งข่าวสาร 1-3 แหล่ง รองลงมาคือ 4-5 แหล่ง และน้อยที่สุดคือ 6-19 แหล่ง

ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความรู้

ความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟรนช์ ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง พบว่า สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟรนช์ โดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความรู้มาก มีจำนวน 14 ข้อ และระดับความรู้ปานกลางจำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.99) มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 2 คือ

“Facebook จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่สามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และจากโทรศัพท์มือถือ” และ ข้อที่ 5 “การเข้าใช้งาน Facebook ต้องเชื่อมระบบอินเทอร์เน็ต” และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.54) มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 9 “Farmvill เป็นโปรแกรมที่ทำให้คนรู้จักการเกษตรมากขึ้น”

ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ

การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมืองของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

การทำกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

จำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการเข้าร่วม

กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีการทำร่วมกัน พบว่า จำนวนการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 0 -15 กิจกรรม มีจำนวน 377 คน จำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเข้าร่วม 16-30 กิจกรรม มีจำนวน 5 คน และจำนวนกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน 31-44 กิจกรรมมีจำนวน 12 คน กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมากที่สุด ได้แก่ งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี มีจำนวน 41 คน กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันระดับปานกลาง ได้แก่ สัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมืองปลูกเมืองปลูกชีวิต ที่สวนรถไฟ มีจำนวน 37 คน และ กิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันระดับน้อย ได้แก่ งานเกษตรกรน้อยในเมือง มีจำนวน 11 คน

การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ไม่มี ความสัมพันธ์	มี ความสัมพันธ์
1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน		
- เพศ	/	
- อายุ		/
- ระดับการศึกษา	/	
- รายได้		/
2. ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน		
- จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตร	/	
- จำนวนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสวนผักคนเมือง		/
3. ปัจจัยด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน		
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟสบุ๊ก	/	
4. ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน		
- การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	/	
- กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง		/

ข้อเสนอแนะ

การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ในโครงการสวนผักคนเมืองพบปัญหาเกี่ยวเพจสวนผักคนเมือง เนื่องจากพบว่า การประชาสัมพันธ์ในเพจน้อยเกินไป ข้อมูลข่าวสารน้อยและยังไม่มีหลากหลาย การอัปเดตข้อมูลน้อยเกินไป การโพสต์ ภาพ ข้อความ ไม่ได้ดึงดูดความสนใจเท่าที่ควร ทำให้อาจมีความน่าสนใจน้อย ควรมีการถ่ายภาพหรือวิดีโอ เกี่ยวกับการทำกิจกรรมมาแบ่งปันในเพจและควรมีการอัปเดตความรู้ ข้อมูลใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอเพื่อให้ดึงดูดความสนใจจากสมาชิกแฟนเพจ

2. เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง พบว่าสมาชิกแฟนเพจต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ไม่มีเวลา เวลาในการจัดกิจกรรมไม่ตรงกับเวลาว่างของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองบางรายอยู่ต่างจังหวัดหรือสถานที่ที่ไกลจากสถานที่ทำกิจกรรมจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ทั้งนี้ทางสวนผักคนเมืองควรมีโครงการที่ให้มีการจัดกิจกรรมต่างจังหวัดหรือภายในมหาวิทยาลัย และควรมีการจัดกิจกรรมมากขึ้นและบ่อยขึ้น เพื่อให้สมาชิกแฟนเพจสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมและสะดวกมากที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่าการทำกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกันมากที่สุด ได้แก่ งานสมุนไพรรักษ์ชาติครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี ทั้งนี้โครงการสวนผักคนเมืองควรจัดสื่อประเภทกิจกรรมซึ่งการวิจัยพบว่า สื่อกิจกรรมการเปิดรับข่าวสารที่สมาชิกแฟนเพจเปิดรับมากที่สุดที่ทำให้ได้พบกัน ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมที่สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองเข้าร่วมมากที่สุด คือ งานสมุนไพรรักษ์ชาติครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี ซึ่งเป็นประเภทสื่อกิจกรรมเนื่องจากการจัดกิจกรรมมีการรวมหลายสื่อไว้ด้วยกัน ดังนั้น หากโครงการมีการจัดกิจกรรมประเภทนี้มากขึ้นก็จะทำให้เกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา การพัฒนาการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุค ว่าควรเป็นไปในแบบใด ควรปรับปรุงในเรื่องใด ให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาเพจสวนผักคนเมืองที่นำไปสู่การเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา ความต้องการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุค ว่าสมาชิกมีปัจจัยความต้องการแบบใดบ้าง ที่จะทำให้สมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง เข้าร่วมกิจกรรม และนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อเกิดเป็นประโยชน์ ในการแบ่งปันข้อมูลและการเข้าร่วมกิจกรรม

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

วิเลศ ฐริวัชร. 2553. “คำพูดสำคัญไฉน”. กรุงเทพมหานคร, ฉบับวันอาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม.

กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. 2552. จิตวิทยาทั่วไป General psychology. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

กระทิง พูลผล. 2551. บทเรียนธุรกิจร้อนๆ จาก Silicon Valley. กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์.

กริช สืบสนธิ์. 2526. การสื่อสารในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรภัทร์ สุทธิคารา. 2544. ก้าวสู่โลกอินเทอร์เน็ต ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: อินโฟเฟส.

คมชัดลึก. 2557. ผู้หญิง ผู้ชาย และเฟซบุ๊ก (Online).
www.komchadluek.net. 15 มิถุนายน 2557.

จำเนียร ช่วงโชติ และ คณะ. 2515. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตยาพร เสมอใจ. 2550. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ชนงกรณ์ ภูมทลบุตร. 2547. หลักการจัดการ: องค์การและการจัดการแนวความคิดการบริหารธุรกิจ
สถานการณ์ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยงค์ พรหมวงศ์. 2525. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษาหน่วยที่ 1-5.
นนทบุรี: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณาดยา ฉาบนาค. 2548. อินเทอร์เน็ตเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: เอส.พี.ซี. บุ๊คส์.

- นภัสกร กรวยสวัสดิ์. 2553. “ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
Factors Affecting the Behavior of Online Social Networks.” วารสารสารสนเทศศาสตร์.
ปีที่ 28 ฉบับที่ 3 ก.ย.-ธ.ค. 2553
- ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์. 2544. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล่อ หุตางกูร. 2516. “หลักการสื่อสาร.” คู่มือเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล, หน้า 57
- พิชิต วิจิตรบุญยรักษ์. มมป. “สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต Social
Media Future Media.” **Executive Journal**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ภิเชก ชัยนรินทร์. 2553. การตลาดแนวใหม่ผ่าน social media. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น
- ปรมะ สตะเวทิน. 2546. การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏิพล ตั้งจักรวาทย์. 2554. กลยุทธ์การจูงใจคน. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ด.
- ปณิชา นิติพรมงคล. 2554. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขต
กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ปริญ ลักขิตานนท์. 2544. จิตวิทยาและพฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร:
หจก. เจริญบุญการพิมพ์.
- ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ 2553. การสื่อสารระหว่างบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ณ ฐาน.

ทัศนันท์ พุ่มนุช. 2012. “การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม (Social Network) เพื่อพัฒนาในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม.” **Veridian E-Journal, SU Vol.5 No. 1 January – April 2012.** นครปฐม: สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิพย์วัลย์ สีจันทร์. 2548. **การคิดและการตัดสินใจ.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. 2540. **องค์การและการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครเทคนิค.

สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2548. **องค์การและการจัดการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: ชวนพิมพ์.

สมคิด บางโม. 2548. **องค์การและการจัดการ.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สุธี พงศาสกุลชัย และ ณรงค์ ลำดี 2551. **การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์.** พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอน ซัลท์.

สุรินทร์ นิยมางกูร. 2553. **การวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างความพึงพอใจในสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบันของเกษตรกรในชนบทแห่งหนึ่ง.** กรุงเทพฯ: สถาบันจัด.

สุวิดา ธรรมมณีวงศ์ และ จักรนาท นาคทอง. 2012. “การเรียนรู้สร้างสรรค์ในโลกออนไลน์ Creative learning through online world.” **Veridian E-Journal, SU Vol.5 No. 3 September –December 2012.** นครปฐม: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แสวง รัตนมงคลมาส. 2542. **“องค์การนำการตัดสินใจ”.** เอกสารประกอบวิชาการจัดการทางพัฒนาสังคม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

โครงการสวนผักคนเมือง. ม.ม.ป. (Online). www.thaicityfarm.com., 5 ตุลาคม 2556.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2549. **การสื่อสารเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสิทธิ์
ภัณฑ์แอนด์พริ้นติ้ง

อภิชาติ อนุกุลเวช. 2553. เครือข่ายสังคมออนไลน์ Online social network (Online).
www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id.,
5 ตุลาคม 2556.

อดิเทพ บุตรราช. 2553. เครือข่ายสังคมออนไลน์ Social Network (Online).
<http://km.ru.ac.th/computer/?p=199>., 1 ตุลาคม 2556.

Atkin. and K. Charles. 1973. **Anticipated Communication and Mass Media Information Seeking**. New York: Free Press

Berelson, B., and G.H. Steiner. 1964. **Human behavior: And inventory of scientific findings**. New York: Harcourt Brace and World.

Chiu, C.-M., E. T. G Wang., F.-J. Shih, and Y.-W. Fan. 2011. **Understanding Knowledge Sharing in Virtual Communities: An Integration of Expectancy Disconfirmation and Justice Theories**. Online Information Review, 35(1).

Engle T.L. and Louis Snellgrove. 1974. **Psychology: Its Principles and Applications**. Mishawaka: U.S.A.

Greenberg, J. and R.A. Baron. 1997. **Behavior in organizations (6thed.)**. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. pp. 150-183.

Katz, E., and P. Lazarsfeld. 1955. **Personal Influence**. New York: The Free Press.

ภาคผนวก ก
เอกสารขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย

สำเนา บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร ๑๓๗๑, ๑๓๗๔

ที่ ศธ.๐๕๑๓.๑๐๒๐๙/ ๐๐๘๖ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.ณรงค์ สมพงษ์

ด้วย นางสาวรินทร์รัตน์ กองรัตน์ รหัสประจำตัว ๕๕๑๔๑๐๑๐๒๙ นิสิตปริญญาโทสาขา
ส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเข้าร่วม
กลุ่มและการทำกิจกรรมแพนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟสบุค” โดยมี รศ.ดร.พิชัย
ทองดีเลิศ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต นั้น

ในการนี้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาควิชาส่งเสริม
และนิเทศศาสตร์เกษตร ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เพื่อเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดคินิสิตจักเป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๒๐๙/ว ๐๐๖๓

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุมัติตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วย นางสาวรินทรรัตน์ กองรัตน์ รหัสประจำตัว ๕๕๑๔๑๐๑๐๒๙ นิสิตปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟสบุค” โดยมี รศ.ดร.พิชัย ทองดีเลิศ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต นั้น

ในการนี้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับรายละเอียดนิสิตจึงเป็นผู้ประสานงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

โทร. ๐-๒๕๗๙-๑๐๒๕, ๐-๒๕๔๒-๘๔๕๖

โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๓๔๗๗

สำเนา - คุณสุภา ไยเมือง
- คุณนาถศิริ โกมลพันธุ์

**แบบสอบถามเรื่อง การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรม
ของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง**

1. วัตถุประสงค์ในการสอบถาม

ศึกษาการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมของสมาชิกแฟนเพจสวนผักคนเมือง
ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

2. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 7 หน้า แบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ป้ายชี้พื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ป้ายชี้ด้านการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรและสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 3 ป้ายชี้ด้านความรู้ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ facebook

ตอนที่ 4 ป้ายชี้ด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง
และ กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่
กำหนด ให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ตอนที่ 1 ป้ายชี้พื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกเพจ สวนผักคนเมือง

1. เพศ ☐ 1.1 ชาย ☐ 1.2 หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา

- ☐ อนุปรัชญา/ปวส.
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

4. รายได้ บาท/เดือน

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรและสวนผักคนเมือง

1. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเกษตร จากสื่อมวลชนแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วิทยุกระจายเสียง
- ☐ วิทยุโทรทัศน์
- ☐ อินเทอร์เน็ต

2. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเกษตร จากสื่อกิจกรรมแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ นิทรรศการ
- ☐ การจัดกิจกรรม
- ☐ การประชุม
- ☐ การสาธิต
- ☐ ทักษะศึกษา
- ☐ การรณรงค์

3. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเกษตร จากสื่อบุคคลแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เพื่อนร่วมงาน
- ☐ เพื่อนบ้าน
- ☐ บุคคลในครอบครัว
- ☐ ผู้นำชุมชน
- ☐ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- ☐ เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน

4. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเกษตร จาก สื่อสิ่งพิมพ์ แหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หนังสือพิมพ์
- ☐ นิตยสาร
- ☐ วารสาร
- ☐ แผ่นพับ

5. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สวนผักคนเมือง จากสื่อมวลชนแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วิทยุกระจายเสียง ☐ วิทยุโทรทัศน์
☐ อินเทอร์เน็ต

6. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สวนผักคนเมือง จากสื่อกิจกรรมแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การนิทรรศการ ☐ การจัดกิจกรรม
☐ การประชุม ☐ การสาธิต
☐ การทัศนศึกษา ☐ การรณรงค์

7. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สวนผักคนเมือง จาก สื่อบุคคลแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เพื่อนร่วมงาน ☐ บุคคลในครอบครัว
☐ ผู้นำชุมชน ☐ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
☐ เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน

8. ท่านได้รับข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สวนผักคนเมือง จาก สื่อสิ่งพิมพ์ แหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หนังสือพิมพ์ ☐ นิตยสาร
☐ วารสาร ☐ แผ่นพับ

คำแนะนำ : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

ความรู้ทางด้าน facebook			
	การใช้งานเฟซบุ๊ก	ใช่	ไม่ใช่
1	การใช้งานบน Facbook ไม่ต้องมีรหัสผ่าน		
2	Facebook จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่สามารถเข้าได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และจากโทรศัพท์มือถือ		

ความรู้ทางด้าน facebook			
	การใช้งานเฟซบุ๊ก	ใช่	ไม่ใช่
3	Facebook ไม่สามารถแชร์วิดีโอได้		
4	Facebook สามารถตั้งค่าความเป็นส่วนตัวได้		
5	การใช้งาน Facebook ต้องเชื่อมระบบอินเทอร์เน็ต		
การติดต่อสื่อสารบนเฟซบุ๊ก			
6	เราสามารถสื่อสารทาง Facebook โดยโพสต์ข้อความไปยังเพื่อนโดยตรง		
7	ทุกการกระทำบน facebook เช่น การกดไลค์ (like) การคอมเมนต์ (comment) จะไม่มีการแจ้งเตือนใดๆทั้งสิ้น		
8	ต้องสมัครสมาชิกใน Profile account ก่อนที่จะใช้งานบน Facebook		
9	Farmvill เป็นโปรแกรมที่ทำให้คนรู้จักการเกษตรมากขึ้น		
10	การเปิดรับสมาชิกในกลุ่ม (close group) ต้องได้รับการยินยอมจากสมาชิกในกลุ่ม		
Facebook Fanpage			
11	Info เป็นส่วนสร้างความรู้จักก่อนตัดสินใจกด like		
12	Fanpage มีการนำไปใช้ทางการค้าเท่านั้น		
13	สมาชิกไม่สามารถแสดงความคิดเห็นใดใน Fanpage ทำได้เพียงกด like เท่านั้น		
14	Wall เปรียบเสมือน บอร์ดในการประชาสัมพันธ์ของ Fanpage		
15	การแจ้งเตือน (Notifications) คือส่วนแจ้งข้อมูลว่ามีใครมา Like หรือคอมเมนต์บนหน้า Facebook Fanpage		

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจ

คำแนะนำ : ท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความนี้อย่างไร กรุณาตอบแบบสอบถาม โดยเลือกคำตอบตามลำดับความสำคัญที่ตรงกับความเห็นของท่าน

4.1 การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง

ข้อ	การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านความพอใจ				
1	อัปเดตเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตรอยู่เสมอ			
2	ชอบเกษตรเหมือนเพื่อนสมาชิก			
3	ความสะดวกในการสื่อสาร			
4	ความทันสมัยในการสื่อสารเหมาะกับยุคปัจจุบัน			
5	ความพอใจที่มีต่อชื่อเสียงใน Fanpage นี้			
ด้านความเชื่อมั่นและความมั่นคงของกลุ่ม				
6	ได้รับการสนับสนุนความรู้ที่แปลกใหม่จากเพจ			
7	นำความรู้จากเพจไปใช้ได้จริง			
8	ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้			
9	สมาชิกในกลุ่มคอยช่วยเหลือ			
10	มีกำลังใจต่อสื่อบุคคลของตนเอง			
ด้านศักยภาพและเสริมสถานภาพ				
11	เป็นผู้นำในการตอบปัญหาด้านการเกษตรในเพจ			
12	เป็นที่รู้จักของสมาชิกจากแบ่งปันประสบการณ์ทางการเกษตร			
13	เกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตัวเองออกมา			
14	รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการทำเกษตร			
15	เกิดความภาคภูมิใจที่ได้แบ่งปันข้อมูล			
ด้านธุรกิจ				
16	ได้รับข้อมูลเชิงธุรกิจ			
17	ช่วยเพิ่มยอดขายให้สินค้าการเกษตร			
18	ได้ลูกค้าเพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมเพจ			

ข้อ	การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
19	เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า			
20	นำความคิดใหม่ๆจากเพจมาปรับใช้ในการตลาด			

4.2 กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง

ข้อ	กิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	การกดไลค์โพส			
21	กดไลค์เพราะมีความชอบข้อมูลที่โพสในเพจ			
22	กดไลค์ตามเพื่อนสมาชิกในเพจ			
23	กดไลค์เพราะโพสนั้นสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง			
	การแชร์ข้อความ			
24	ท่านมีการแชร์โพส/ข้อความ ที่น่าสนใจจากเพจ			
25	ท่านนำข้อความจากแหล่งอื่นมาแชร์ในเพจสวนผักคนเมือง			
26	สมาชิกคนอื่นแชร์โพสจากท่านและแบ่งปันต่อไป			
	การแสดงความคิดเห็น			
27	ท่านมีการตั้งหัวข้อสนทนาเพื่อให้สมาชิกมีการแสดงความคิดเห็น			
28	ท่านได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละ โพส			
29	ท่านอ่านแต่ละความคิดเห็นแล้วนำมาปฏิบัติจริง			

ตอนที่ 5 การทำกิจกรรมบน แพลนเพจสวนผักคนเมือง

คำแนะนำ : ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ท่านได้ปฏิบัติตามความเป็นจริง
ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมประเภทใดบ้างดังต่อไปนี้

ข้อ	กิจกรรมที่สมาชิกเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	การเข้าร่วมของสมาชิก	
		เข้าร่วม	ไม่เข้าร่วม
กิจกรรมประจำ เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2555			
1.	ร่วมบริจาคเมล็ดพันธุ์ ให้สมาชิกสวนผักคนเมือง ที่มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย)		
2.	อบรมวิธีปลูก ความสุข ร่วมสร้างสีเขียวในเมือง ศูนย์อบรมสวนผักบ้านคุณตา สุขุมวิท 62		
3.	โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการปลูกผักในภาชนะ ที่ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ		
4.	การประชุมวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ และงานแสดงผลผลิตภัณฑ์อินทรีย์และผลผลิตตลาดสีเขียวชุมชน กรีนแฟร์ ครั้งที่ 5 ณ ลานคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		
5.	กิจกรรมครบรอบปีใส่ใจนิทานและศิลปะสำหรับเด็กๆ ณ บ้านเรียนรู้ใส่ใจ		
6	อบรมปลูกผักแบบไม่จ้อสารเคมี หัวข้อปลูกมือใหม่ให้เป็นสุข ศูนย์เรียนรู้เกษตรในเมือง บ้านเจ้าชายผัก		
7	กิจกรรมกินข้าวในสวน ณ สวนรถไฟ จตุจักร กรุงเทพฯ		
8	งานแบ่งปันเมล็ดพันธุ์คู่ชาวสวนผักคนเมือง ณ ลานอเนกประสงค์ชุมชนการเคหะทุ่งสองห้อง		
9	กิจกรรมเยี่ยมสวนผักคนเมือง ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ เขตประเวศ		
10	กิจกรรมกินข้าวในสวน 2 ณ สวนรถไฟ		
11	วันข้าวกล้อง ครั้งที่ 1 ที่สวนการเรียนรู้ Organic way		
12	กิจกรรมค้นหา มหัศจรรย์ผัก ที่บ้านสวนการเรียนรู้ Organic way		

ข้อ	กิจกรรมที่สมาชิกพาสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	การเข้าร่วมของสมาชิก	
		เข้าร่วม	ไม่เข้าร่วม
13	เรียนรู้เรื่องการปลูกผักในสวน ณ สวนรถไฟ		
	กิจกรรมประจำ เดือนเมษายน- มิถุนายน พ.ศ. 2555		
14	งานเติมพลังนัก(หัด)ปลูกผัก ณ โรงเรียนนรรัตน์รังสฤษฎ์ หมู่บ้านนักกีฬาแหลมทอง		
15	ร่วมประกวดนวัตกรรมรูปแบบสวนผักคนเมือง ในงานสัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมือง ปลูกเมือง ปลูกชีวิต		
16	สัมมนาวิชาการและมหกรรมเกษตรในเมือง ปลูกเมืองปลูกชีวิต ที่สวนรถไฟ		
	กิจกรรมประจำ เดือนกรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. 2555		
17	ร่วมสร้างแปลงผักให้ห้อง ๆ บ้านฉุกเฉิน		
18	โครงการปลูกความสุขสีเขียวที่กินได้ ณ มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน(ประเทศไทย)		
19	กิจกรรมกินข้าวในสวนครั้งที่ 5 "เห็ดและบรรดาอาหารหน้าฝน" ณ ลานจกรม สวนโมกข์กรุงเทพ		
20	เทศกาลกินเปลี่ยนโลก ครั้งที่ 1 Taste of food “ถ้าอร่อย หรอยแซบ” ณ สวนสันติชัยปราการ		
21	อบรมการใช้โซล่าเซลล์ตะลุยแดนสายใยอาหารโดยบ้านสวนการเรียนรู้ Organic way		
22	อบรมเรื่องมันมีนั้หมักและอาหารจากผักบ้านฉัน ณ ลานวัฒนธรรมโซนสวนผักคนเมืองอิมแพคเมืองทอง		
23	อบรมเรื่องการปลูกผักสไตส์คนเมืองอยากปลูกผัก ทำสบู่ แชมพูธรรมชาติ ที่สวนผักคุณตาสุขุมวิท 62		
24	งานเกษตรกรน้อยในเมือง		
25	อบรมความสุขที่ปลูกได้,ครัวบ้านผักรักดิน ณ ลานวัฒนธรรมโซนสวนผักคนเมือง		

ข้อ	กิจกรรมที่สมาชิกเกษตรสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	การเข้าร่วมของสมาชิก	
		เข้าร่วม	ไม่เข้าร่วม
26	อบรมเพาะต้นอ่อน เพาะถั่วงอก ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ		
	กิจกรรมประจำ เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2555		
27	กิจกรรมกินข้าวในสวน ตูลาเขียวหวาน หัวข้อถั่วแระเขียวหวาน เกิดมีเจ้าของ ณ สวนรถไฟ		
28	งานมินิกรีนแฟร์ “วันวิถีสีเขียว...กิน(ให้)ดี อยู่ดี มีทางเลือก ณ ศูนย์การค้ากลางแจ้งจตุจักรกรีน		
29	งานตลาดนัดซอปปี้ โซว์แซร์ ชาวสวนผักคนเมือง ณ สวนรถไฟ		
	กิจกรรมประจำ เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2556		
30	กิจกรรมกินข้าวในสวน ผักดองของอรรอย ลานจกกลมสวนโมกข์ กรุงเทพฯ		
31	อบรมเรื่องปลูกผักในภาชนะเบื่องต้น ณ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ		
32	อบรมปลูกผักสวนครัว สวนผักบ้านคุณตา สุขุมวิท 62		
33	อบรมการปลูกผักในภาชนะเบื่องต้น ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง ศูนย์สุวรรณภูมิ		
34	อบรมเรื่องปลูกความสุขในบ้านคุณ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรในเมือง บ้านเจ้าชายผัก ตลาดพร้าว 71		
35	อบรมเรื่องวิทยาศาสตร์ในสวนผัก ณ บ้านสวนเรียนรู้ Organic Way ราษฎร์บูรณะ 30		
36	อบรมหัวข้อคาถาปลูกผักสำหรับคนเมือง ณ บ้านสวนเรียนรู้ Organic Way ราษฎร์บูรณะ 30		
37	อบรมหัวข้อกินผักให้เป็น ปลูกผักให้เป็น บ้านเรียนรู้ใส่ใจ วิภาวดี 22		

ข้อ	กิจกรรมที่สมาชิกเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน	การเข้าร่วมของสมาชิก	
		เข้าร่วม	ไม่เข้าร่วม
	กิจกรรมประจำ เดือนเมษายน- มิถุนายน พ.ศ. 2556		
38	ทัวร์สวนผักคนเมืองครั้งที่ 2 ตอน คับที่ปลูกได้		
39	งานเสวนาเกษตรในเมือง : ทางเลือก ทางรอดของอาหารคนเมือง ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ (สวนรถไฟ)		
	กิจกรรมประจำ เดือนกรกฎาคม- กันยายน พ.ศ. 2556		
40	เทศกาลกินเปลี่ยนโลกครั้งที่ 2 "เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม" ณ สวน สันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์		
41	โครงการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “สวนผักกับโรงพยาบาล” ครั้งที่ 1 สุขุมวิท 2		
42	เสวนาเกษตรในเมือง ในงานสมัชชาเกษตรกรรมยั่งยืน เปลี่ยน เกษตรกรรม..สู่ความยั่งยืน ณ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา		
43	งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 10 ณ อิมแพคเมืองทองธานี		
	กิจกรรมประจำ เดือนตุลาคม- ธันวาคม พ.ศ. 2556		
44	ส่งผลงานการประกวดสวนผักปลูกชีวิต: Growing in (edible) Garden ที่โครงการสวนผักคนเมือง ถนนงามวงศ์วาน		

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นต่อแฟนเพจสวนผักคนเมือง.....

.....

.....

ความต้องการที่มีต่อแฟนเพจสวนผักคนเมือง.....

.....

 ความสนใจในการเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลนักเรียน.....

.....

 ประโยชน์ที่ได้รับจากแฟนฟุตบอลนักเรียน.....

.....

 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

แบบสอบถามออนไลน์ที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง การเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุค

1. วัตถุประสงค์ในการสอบถาม : ศึกษาการเข้าร่วมกลุ่มและการทำกิจกรรมแฟนเพจสวนผักคนเมืองบนสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุคเพื่อใช้ในการประกอบวิทยานิพนธ์

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 : ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 : ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรและสวนผักคนเมือง
- ตอนที่ 3 : ปัจจัยด้านความรู้ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ facebook
- ตอนที่ 4 : ปัจจัยด้านการเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง ได้แก่ การเลือกเข้าร่วมเพจสวนผักคนเมือง และกิจกรรมที่ทำบนเพจสวนผักคนเมือง
- ตอนที่ 5 : การทำกิจกรรมที่สมาชิกในเพจสวนผักคนเมืองทำร่วมกัน
- ตอนที่ 6 : ปัญหาและข้อเสนอแนะ

โปรดตอบคำถามในข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด ให้สมบูรณ์และถูกต้อง

***จำเป็น**

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกเพจสวนผักคนเมือง *

1. เพศ

- ☐ 1.1 ชาย
- ☐ 1.2 หญิง

ภาคผนวก ค
ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางผนวกที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นครอนบักแอลฟาของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊ก

ปัจจัยการเข้าร่วม เพจสวนผักคนเมือง	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
k1	11.47	8.395	.140	.816
k2	11.37	8.033	.443	.794
k3	11.47	7.775	.419	.795
k4	11.37	8.171	.360	.799
k5	11.57	6.668	.834	.756
k6	11.43	8.116	.293	.804
k7	11.40	8.248	.264	.805
k8	11.37	8.723	.042	.817
k9	11.60	6.869	.713	.768
k10	11.63	7.689	.354	.802
k11	11.47	7.085	.758	.767
k12	11.43	7.495	.604	.781
k13	11.40	7.834	.485	.791
k14	11.40	8.179	.300	.803
k15	11.37	8.516	.159	.810
k1	11.47	8.395	.140	.816
k2	11.37	8.033	.443	.794
k3	11.47	7.775	.419	.795
k4	11.37	8.171	.360	.799

Reliability Statistics

N of Cases = 30

N of Items = 15

Alpha = .806

ตารางผนวกที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นครอนบักแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพจสวน
ผักคนเมือง

ปัจจัยการเข้าร่วม เพจสวนผักคนเมือง	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
p1	42.90	50.714	.259	.895
p2	42.67	50.368	.313	.893
p3	42.53	50.878	.413	.890
p4	42.47	50.947	.441	.889
p5	42.80	51.269	.321	.892
c1	42.77	50.875	.374	.891
c2	42.57	50.599	.441	.889
c3	42.67	50.368	.450	.889
c4	42.57	49.082	.582	.886
c5	42.67	49.333	.601	.885
s1	43.27	47.444	.594	.885
s2	43.20	46.786	.578	.885
s3	43.07	46.823	.683	.882
s4	43.07	48.202	.531	.887
s5	42.93	48.961	.489	.888
t1	43.60	49.007	.517	.887
t2	43.57	46.806	.623	.884
t3	43.57	47.771	.566	.885
t4	43.37	45.137	.689	.881
t5	43.20	45.959	.756	.879

Reliability Statistics N of Cases = 30 N of Items = 20 Alpha = .892

ตารางผนวกที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นครอนบัคแอลฟาของแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำบน
เพจสวนผักคนเมือง

กิจกรรมที่ทำบนเพจ สวนผักคนเมือง	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
l1	16.23	13.978	.281	.806
l2	17.23	12.668	.323	.809
l3	16.30	13.528	.384	.798
m1	16.77	12.047	.468	.788
m2	17.13	11.154	.597	.770
m3	17.27	10.616	.698	.754
h1	17.30	10.976	.709	.754
h2	17.20	12.097	.451	.791
h3	16.83	12.213	.566	.777
l1	16.23	13.978	.281	.806
l2	17.23	12.668	.323	.809
l3	16.30	13.528	.384	.798
m1	16.77	12.047	.468	.788
m2	17.13	11.154	.597	.770
m3	17.27	10.616	.698	.754
h1	17.30	10.976	.709	.754
h2	17.20	12.097	.451	.791
h3	16.83	12.213	.566	.777
l1	16.23	13.978	.281	.806

Reliability Statistics N of Cases = 30 N of Items = 9 Alpha = .804

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – สกุล

นางสาวนรินทร์รัตน์ กองรัตน์

วัน เดือน ปี ที่เกิด

18 ตุลาคม 2532

สถานที่เกิด

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา

เทคโนโลยีการผลิตพืช

คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานดีเด่นและ/ ผลงานทางวิชาการ

รางวัลผลการเรียนดี ประจำปีการศึกษา 2555

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์